דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר
- המשכורת עליה צה"ל צועד – טדי פרויס
- אסאד לופת את חוסיין – אורי שחר
- הבהירות למועצת הרבנות הראשית – יקיר צור
- בורסה וכלכלה (עמ' 4, 5) ספורט (עמ' 11)
- תחבורה, כל העולמות, כוכבים ולילות

מזג האויר

מעונן חלקית: הלחות תהיה נמוכה והטמפרטורות יעלו. הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 16 – 27; רמת הגולן 15 – 27; נהריה 18 – 26; צפת 15 – 25; טבריה 18 – 32; עפולה 16 – 31; שומרון 17 – 28; תל־אביב 18 – 26; לוד 17 – 30; יריחו 20 – 35; עזה 18 – 25; באר שבע 15 – 32; אילת 20 – 35.

יום רביעי, כ"ח בניסן תשמ"ו, 7 במאי 1986 ● גליון 18803

● היום 12 עמודים ● המחיר 73 אג', אילת 63 אג'.

רבין שואף להשיג לישראל מעמד שווה למדינות נאט"ו ברכש מארה"ב

חתם על מיזכר ההבנה בעניין ההצטרפות ל"מלחמת הכוכבים" – ממעיט בחשיבותו

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). – שר־הבטחון יצחק רבין מבקש מממשל רייגן והקונגרס להקנות לישראל מעמד שוויוני לזה של חברות נאט"ו, לפי תיקון סנאטור סאם נאן לחוק תקציב הבטחון האמריקאי.

"תיקון נאן" מקצה סכום שווה מתקציב זה לסכם שמקציבות חברות נאט"ו למחקר־ופיתוח של מערכות־נשק. חברות נאט"ו יכולות ליהנות מכספי "תיקון נאן" עד לסכום שנתי של 125 מיליון דולר.

רבין מקווה, כי החלת התיקון על ישראל תזכה אותה בפיצוי נאות על קיצוץ הסיוע הבטחוני לשנת־הכספים הבאה. שיסתכם (מכוח חוק גראם־ראדמן) לפחות ב־90 מיליון הדולר שאותם לא תקבל ישראל כתוספת, למרות הבטחות קודמות.

פקידים בפנטאגון ובסטייט־דפרטמנט הבטיחו לבדוק את הרעיון, אך ספק אם יאמצו אותו.

רבין נועד אתמול עם נאן ועם החבר הרפובליקאי הבכיר בוועדת השירותים המזויינים, ג'ון וורנר. קודם לכן, הסתייג נאן מהחלת התיקון הנושא את שמו על מדינות שאינן חברות בנאט"ו, אך רבין מקווה, כי הממשל והקונגרס גם יחד ישתכנעו שישראל ראויה להגדלת ההשתתפות האמריקאית במימון בטחונה, מעבר לכספי הסיוע הישיר למימון עסקות־נשק.

לעומת זאת, התרשם רבין, כי בקשת ישראל להגדלה ניכרת של רכישות כוחות ארה"ב בארץ נתקלת בהתנגדות.

אתמול נועד רבין לשיחות נפרדות עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש, עם שר ההגנה קספר וויינברגר, עם שר־הימיה ג'ון להמן, עם סגן היועץ לבטחון לאומי דונלד פורטייה ועם סנאטורים מרכזיים בוועדות השירותים המזויינים.

בטקס קצר שנערך בפנטאגון חתמו וויינברגר ורבין על מיזכר־ההבנה להשתתפות ישראלית ב"יוזמת ההגנה האסטרטגית".

שלשום דחק רבין בשתדלני איפא"ק להמעיט בהתפלספות ובעיסוק בסוגיות־ראווה דוגמת שידול משרד־המשפטים להוציא צו־מעצר נגד יאסר ערפאת ולהרבות בפעילות תכליתית, לשם שיפור היקף־בפועל של הסיוע הבטחוני.

בוש: סוריה ברשימת מעודדי הטרור

לאחר שיחתם בבית הלבן אמר בוש, בתשובה לשאלות עיתונאים, כי סוריה נכללה ברשימת המדינות המעניקות חסות לטרור, וכי הממשל משוכנע שפיגועי־הטרור נושאים את טביעות אצבעותיה. "אני מקווה מאוד, שהסורים ילמדו משהו בעקבות הצהרת פיסגת טוקיו (נגד הטרור)", אמר בוש.

לשתדלני איפא"ק אמר רבין, כי ישראל מתנגדת למכירת נשק לסעודיה, ובכלל זה למסירת מטוסי "אייוואקס", החל בחודש הבא. הסנאט עמד להצביע אמש בעד ביטול מכירת הטילים לסעודיה.

ביזכר־ההבנה שחתמו וויינברגר ורבין מכיר בזכותה של ישראל לתרום ל"יוזמת ההגנה", מקנה לה תנאים שוויוניים להתחרות כלכליות וטכנולוגיות ומרופף איסורי העברת־מידע אליה. עד לשלהי 1985 הוגשו 29 הצעות־מחקר של חברות ישראליות.

המעטה בחשיבות המיזכר

בשיחה עם עיתונאים ישראלים, וברמז לביקורת שנמתחה אמש בירושלים על נוהל החתימה על מיזכר ההבנה, המעיט רבין בחשיבות המיזכר וציין, כי מיזכרים דומים לרוב נחתמו בעבר, וכי אין זה הסכם חדש, מהסוג המחייב אישור הקונגרס.

רבין הדגיש, כי במערכת היחסים שבין שתי המדינות, מנועה ישראל מלסרב לפנייה אמריקאית להצטרף לתכנית כזאת, וכי המעורבות [illegible] ובפיתוח, ולא תגלוש לפריסת אמצעי לחימה והפעלתם.

(סוף בעמוד 2)

שר־הבטחון יצחק רבין חותם יחד עם עמיתו קספר וויינברגר על מיזכר ההבנה בעניין הצטרפות ישראל לתוכנית "מלחמת הכוכבים" צילום: א.פ.

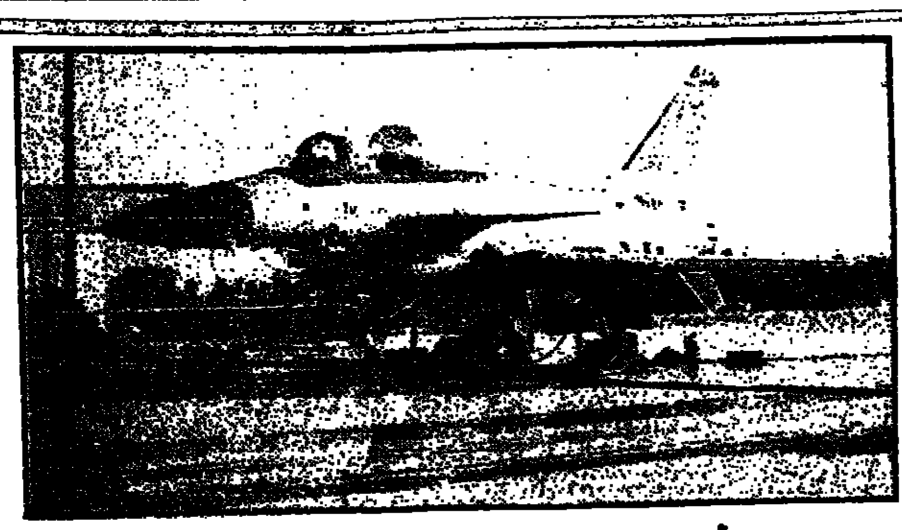

כל מערכות ה"לביא" הופעלו על גוף המטוס – ללא תקלות

עיכובים בהשלמת מחשב בקרת הטיסה

מאת אריה אור, סופר "דבר"

כל מערכות ה"לביא" הופעלו השבוע לראשונה כשהן מורכבות בגוף המטוס, כחודש לפני המועד שהוכנן לכך. עם זאת שוררת דאגה גוברת לנוכח הקשיים בהשלמת פיתוחו של מחשב בקרת הטיסה של המטוס על־ידי החברה האמריקאית ליר־סיגלר (קרא גם בעמוד 3 ר49). ההפעלה נחשבת לאבן דרך חשובה לקראת המראת הבכורה המתוכננת של ה"לביא" בעוד ארבעה חודשים.

במסגרת הניסוי הופעל המנוע מדגם 1120, שפיתחה החברה האמריקאית "פרט אנד ויטני" במיוחד ל"לביא". המנוע הופעל בדחף מלא. כן הופעלו מערכת ההנעה המישנית, מערכת הספקת החשמל, מערכת הדלק והמערכות ההידראוליות.

מקור בכיר המקורב לפרוייקט "הלביא" אמר אתמול לסופר "דבר", כי בהלך הניסויים הללו לא התעוררה אפילו בעיה אחת ותיפקוד המערכות ענה על כל ציפיות המתכננים והמפקחים.

מקורות מקצועיים אמריקאיים, שנשאלו אתמול על־ידי סופר "דבר" בשיחה טלפונית לארה"ב, הביעו חשש ש"ליר־סיגלר" לא תצליח לעמוד אף במועד החדש שנקבע לה על־ידי התעשיה האווירית כדי לספק את מחשב בקרת הטיסה. המקורות הדגישו שללא מערכת זו לא יוכל ה"לביא" להמריא.

תוכנית פרס לפיתוח במזה"ת נדחקה לשולי ועידת טוקיו

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – למרות ציפיות ישראליות והכנות אמריקאיות לדון בוועידת־הפסגה בטוקיו בתוכנית הפיתוח למזה"ת שהציע ראש־הממשלה שמעון פרס, עולה מדיווחים ראשוניים מטוקיו, כי התוכנית נדונה רק בשיחות צדדיות (ולהבדיל ממליאת הפיסגה) וכי נדחקה לשולי הדיונים בטוקיו, בפיקוח על כוחים גרעיניים ועל תוכנית שר־האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר לייצוב שערי־החליפין של מטבעות שבע המשתתפות בפיסגה. [illegible] התקדמות ביישום "תוכנית מרשל" לאיזור.

נראה כי סגן שר־החוץ לעניינים כלכליים אלן וויליס, שהופקד על קידום התוכנית אך תיפקד גם כקצין־קבוצה ראשי במשלחת האמריקאית לפיסגה, נאלץ להקדיש את עיקר מרצו לוויכוח עם צרפת ועם משלחות אחרות על ניסוח איזכורה של לוב בהודעה המשותפת נגד הטרור.

הודעה זאת תקשה על מכירת נשק ישראלי לאיראן, גם אם אינו מתנצרה אמריקאית, משום קריאתה לסרב לייצא נשק לכל מדינה המפעילה טרור, או מעניקה לו חסות.

תוכנית בייקר מאיימת ב"לחץ ציבורי" על מדינות השותפות לה אך המבקשות לסטות מתיאום שערי־החליפין. עם זאת, נעדרת תוכנית בייקר כל אמצעי־אכיפה.

צי ארה"ב בחר במזל"ט שפיתוחו ישראלי

מאת גליה שרון, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – צי ארה"ב בחר במזל"ט מטיפוס "פיוניר", שיוצר על ידי "איי.איי.איי" מבולטימור שבארה"ב ותעשיית המזל"ט הישראלית להתקנה על ספינות – כך מדווח ה"ג'יינס".

ה"פיוניר" הוא מזל"ט חדש שפותח על בסיס הפיתוח הישראלי. ההזמנה, בשווי 25.8 מיליון דולאר, כוללת 21 מזל"טים, קרונות בקרת קרקע, יחידות שלטדחוק וציוד שיגור ונחיתה.

המזל"טים מיועדים לטיסות ביון, והם משגרים תמונות וידאו של זירת הקרב. הם מסוגלים לפעול במחוג של 185 קילומטר ולשאת מטען של 45 קילוגרם. ביכולתם לשהות באוויר במשך 6 שעות, ולטוס במהירות של 85 קילומטר בשעה.

החברה החדשה, שהוקמה במיוחד למטרה זאת, תעסוק גם בפיתוח מערכות נוספות, כגון משגרים רקטיים, מזל"טים חדישים בעלי יכולת המראה אנכית ופרוייקטים נוספים בתחומים קרובים.

החשד נגד בלאס: משך מדיסקונט כספים של תק"ם במיליוני דולרים בלי להחזיר תעודות הפיקדון

[illegible]: "היו אי הבנות הן אזרחיות ולא פליליות; אני משתף פעולה עם החוקרים"

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

אנשי היחידה הארצית לחקירות הונאה חושדים כי איש־הכספים דוד בלאס ועוזרו צבי אהרוני משכו מליוני דולרים מפקדונות התק"ם בבנק דיסקונט, למרות שהתחייבו בפני ראשי התנועה שלא ימשכו כספים מחשבונותיה ויציגו תעודות־ערבות על הפקדה.

בלאס, איש־כספים שפעל ב"שוק האפור" ובעלים של חברות בינהן "איזבל השקעות בע"מ", עבד עם חברת "א.ש.ת. כספים בע"מ" של התנועה הקיבוצית.

בבקשת המעצר שהוגשה נגד בלאס בבית־משפט השלום בתל־אביב נאמר כי הוא לוה במשך תקופה ניכרת כספים בגובה מליוני דולרים מהתק"ם ובתמורה נתן בטחונות מסוגים שונים. באותה תקופה שימש צבי אהרוני מנהל כמה מחברותיו של בלאס וביניהן "איזבל", שניהלה עסקים עם "א.ש.ת. כספים". לאחר זמן נתבקש בלאס להסדיר את הבטחונות עד חודש יולי 1984. צבי אהרוני חתם אז על הסכם עם בנק דיסקונט שלפיו יוציא הבנק תעודות־פיקדון לזמן קצוב כנגד כל סכום מופקד. סידור זה החזיק מעמד עד חודש ינואר 1985 (אז התברר להנהלת התק"ם כי לתעודות הפיקדון שהוחזקו אותה עת על ידי החברות של בלאס, בשווי 30 מליוני דולרים, לא היה כיסוי.

נציגי היחידה הארצית לחקירות הונאה, שהחלו לחקור את הפרשה בעקבות דו"ח ותלונה של ח"כ דוד ליבאי ומנכ"ל התק"ם, אהרון ידלין, טענו אתמול בבית המשפט כי בלאס ואהרוני היו מושכים פיקדונות מן הבנק בלי להחזיר את תעודות הפיקדון כפי שהתחייב מן ההסכם, כל זאת ללא ידיעת הנהלת "א.ש.ת." ותוך ידיעה כי תעודות אלה נטולות ערך למעשה. נציגי היחידה טענו כי בלאס ועוזרו עשו כן במשך חצי שנה ברציפות.

לבוש חליפה כחולה־כהה עם עניבת פסים תואמת השיב דוד בלאס על שאלות כתבים שהגיעו בשעות הבוקר לבית־המשפט. "כבר חצי שנה מועלים נגדי חשדות ואני שמח שהעניין עומד להסתיים. לדעתי היו אי הבנות והן אזרחיות ולא פליליות. אני משתף פעולה עם המשטרה והיחס אלי טוב. העיקר בעיני הוא ההסדר של 100 מליוני הדולרים שיש לי עם התק"ם. זה מה שמעניין אותי. את ההסדר הזה צריך לממש וזה ייקח, לדעתי, שנים" אמר בלאס.

החשודים נעצרו ל־7 ימים – לא לפני שמזכיר בית המשפט התערב בהליך שהתקיים באולם וניסה להבהיר כי יש להסדיר את הערבויות שיצטרכו החשודים לשלם ביום שיחרורם ממעצר. בהחלטתו קובע השופט בנימין קוהלת כי בלאס יקבל מזון דיאטתי בתאו ובעת שיחרורו ישלם ערבות של 150,000 ש"ח, יפקיד דרכונו במשטרה ותיאסר יציאתו מהארץ.

ביולוג ישראלי – לטיפול בנפגעי צ'רנוביל

(ע). – ביולוג ישראלי שפיתח שיטה לטיפול במוח עצמות שנפגע, בין השאר, מחמת קרינה – יצא לברית המועצות להשתתף בטיפול בנפגעי אסון צ'רנוביל, ביחד עם רופא אמריקאי ומומחים סובייטיים.

הביולוג, ד"ר יאיר רייזנר ממכון וייצמן, שהה כיום בהשתלמות בארה"ב ומשם יצא לברית המועצות.

ישראל היא חלוצת הטיפול בשיטות החדשניות בנפגעי מוח עצמות שפותחו על ידי פרופ' ל. סלבין וצוותו בביה"ח "הדסה" בירושלים.

מנכ"ל "הדסה" פרופ' ש. פנחס אמר כי לא היו כל מגעים עם בית החולים בעניין שיגור הרופאים מטעמו לסייע לנפגעי הקרינה.

גינדי מסר הבהרות – הבורסה מחדשת המסחר בניירותיו

מאת משה גבע, סופר "דבר"

הקבלן אברהם גינדי השיב אתמול לשאלות שהציגה לו הנהלת הבורסה, לאחר שהפסיקה השבוע את המסחר בניירות הערך של חברתו. לדבריו, נכסי החברה מסתכמים בכ־25 מיליון דולר, בעוד שערך ההתחייבויות אינו עולה על כ־14 מיליון דולר.

גינדי סבור כי הסיוע שביקש מן הממשלה יפתור את קשיי הנזילות אליהם נקלעה חברתו.

גינדי ביקש 5 מיליון דולר בהלוואות ובפריסת חובות וכן מתן ערבויות בהיקף של 2.5 מיליון דולר לרוכשי דירות עתידיים.

שלשום פורסם ב"דבר" כי גינדי אומנם נמנה עם מגישי בקשות הסיוע במסגרת 80 מיליון הדולר שהממשלה החליטה להקציב לטובת הקבלנות הפרטית, אלא שטרם הוחלט על הרכב הוועדה שתדון בנושא ועדיין לא נקבעו הקריטריונים לפיהם יינתן הסיוע.

עוד כותב גינדי בהודעתו לבורסה כי הקשיים של חברתו נובעים מההשפעה המצטברת של מצב ענף הבניה ומעובדת מעצרו המתמשך, שעיכבה מכירת הדירות.

יחד עם זאת הוא מודיע כי עד סוף החודש יימסרו 36 דירות לרוכשים וכי נעשים מאמצים למכירת נכסי החברה בכדי לממן את המימון השוטף.

גינדי מכחיש את הידיעות שפורסמו בדבר בטחונות לא ריאליים שניתנו לדיירים וכדבר לחצים המופעלים עליו מצד הבנקים המסחריים. אין בהודעה התייחסות לבנקים למשכנתאות.

הבורסה ביקשה מהקבלן הבהרות נוספות.

בינתיים יחודש היום המסחר בניירות הערך של החברה.

ברמודה מנסה לטשטש מעורבותה בהטמנת המלכודת לסוחרי הנשק

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שלטונות ברמודה מנסים לטשטש את הרושם על מעורבותם במלכודת האמריקאית שנטמנה להכשלת החשודים בהם שלושה ישראלים, בפרשת הברחת הנשק האמריקאי לאיראן.

פרקליטי החשודים הצליחו אתמול לעקר את הדיון בשאלת שיתוף הפעולה שבין משטרת ברמודה לבין השלטונות האמריקאים ויתכן שלאחר הדיונים הבאים יוזמן שר הפנים של ברמודה או מנכ"ל משרדו, שיתבקשו לנמק את הכנסת החשודים לרשימת האנשים האסורים בכניסה לברמודה, למרות שלא נחשדו מעולם בכוונה לבצע בה עבירה לפי החוק הבריטי.

מקורות בברמודה העריכו אמש כי ההליכים המשפטיים נגד החשודים יימשכו עד כמה שבועות, וכי בקשת הממשל האמריקאי כי גירוש יהיה לארה"ב לא תקבה בקרוב.

השופט העליון של ברמודה, כהן אכש בעניינם של החשודים, דחה את בקשתם להשתחרר בערבות ותהיה איים על העיתונאית שפירסמה ציטוטים מדברי סוכן בכב כי יקלא אותה בגין ביזיון בית הדין, אם לא תחשוף את מקור הידיעה. אך לאחר מכן חזר בו ופטר אותה מגילוי המקור.

על מאבק להגברת קניות הגובלין של קנדה בישראל סיכם אתמול שר המסחר והתעשיה עם המבריר החדש של קנדה בישראל. (שלמה קינר)

שני תושבי דרום לבנון נפצעו אתמול ליד הכפר ביתיהון ברצועת הבטחון מפיצוץ עד שהתפוצץ ליד רכבם. הם פונו לבית־החולים בגאר־עין [illegible]

המחבל אבו עבאס, האיש שמאחורי חטיפת האניה "אקילה לאורו" איים שלשום לבצע פעולות בתוך ארה"ב. הוא התראיין ברשת הטלוויזיה אנ.בי.סי., בתנאי מוסכם שמקום הימצאו לא ייחשף צילום א.פ.

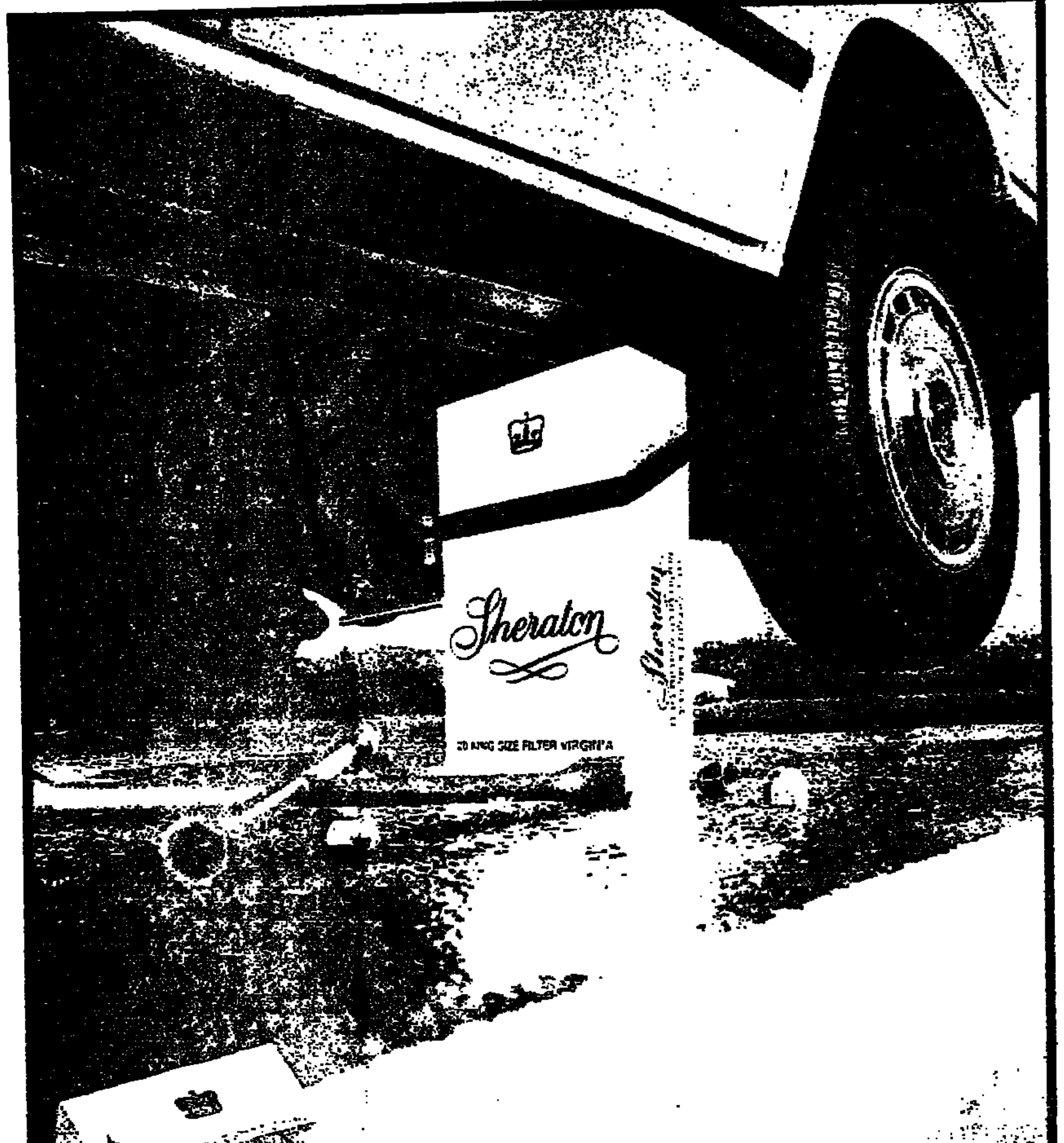

שרתון חזקה
תערובת וירג'יניה מעולה
אזהרה — משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

עוד חצי דבר

אוברדראפט

מאת יצחק בקיר, סופר "דבר"

הממשלה תקים ועדת־שרים לבחינת מסקנותיה של ועדת השרים, שבחנה את מסקנות ועדת בייסקי. "הממשלה, נאמנה לאי־עקרונותיה המוכחים אותה, אינה מתחייבת לקבל המלצות הועדות, או/ו את ההצעות הזולות יותר, או/ו לא למנות בעתיד ועדות שרים נוספות לבדיקת ועדות השרים הקודמות", אמר דובר הממשלה.

ועדת השרים, כך נודע, תוקם על פי מפתח פוליטי בחלוקה שווה בין המערך והליכוד, כדי למנוע כל הולשה חפוזה מחד־כל הולשה בכלל מאידך. נודע, כי ראשי הבנקים העומדים בסרובם להתפטר, יידרשו על־ידי השרים חברי הוועדה להזדהות פוליטית עם המערך או הליכוד, כך שכל מנהל בנק יזכה לתמיכה מיניסטריאלית ולגיבוי מפלגתי הולם. בדרך זו ינשלו מנהלי הבנקים של המערך את ראשי הבנקים של הליכוד ולהיפך והפתרונות לשאלה זו יהיו על כן לא אישיים אלא פוליטיים, ואם תעזו לגעת בראש הבנק שלי, אני אכסח את הבנקאים שלכם. מה ישיו לא הספיק לכם הקשישים, שאתם נטפלים לבנקאים?

צויין, כי בקרוב ייקראו חברי ועדת בייסקי לחקירה בפני ועדת השרים והם יצטרכו לענות על שאלות נוקבות לגבי ויסות מסקנותיהם בנושא נפילת מניות הבנקים. יודעי־דבר טוענים, כי בקרב חברי ועדת בייסקי שוררים כעת חששות כבמסקנות ועדת השרים, שכן במקורבים לשרי הועדה צופים שהמסקנות יהיו חד־משמעיות ונוקבות. אם יסכימו ראשי הבנקים למענק הביוחד שיוצע להם, הם יעידו בפני הועדה לחקירת ועדת בייסקי ולעדותם מייחסים חשיבות ציבורית וחינוכית רבה. פרשנים מעריכים, כי לבוזלם של חברי ועדת בייסקי. פג תוקף מינויים מיד לאחר פירסום מסקנות הועדה. שאם לא כן, עלולה היתה ועדת ראשי הבנקים לדרוש את התפטרותם תוך 30 יום או שליש ועדת שרים, מה שיבוא קודם.

דקת דומיה ביום השואה ברחוב יפו בירושלים צילום רחמים ישראלי

אלפים בעצרות זיכרון לשואה ביד מרדכי ובלוחמי הגטאות

מאת דני צדקיני, כתב „דבר" בדרום

„האנטיתזה המוחלטת היחידה לשואה היא תקומת ישראל, העומדת לבד בקטב הנגדי למזימת ההשמדה של תורת הגזע הנאצית. היא העדות והמופת לכשלונו של שלטון הרשע האופל ולנצחונו של הצדק והאור" אמר אמש נשיא המדינה חיים הרצוג בעצרת הזיכרון לשואה ולגבורה ביד־מרדכי.

במעמד אלפים, שהתכנסו לרגלי האנדרטה לזכר מפקד גטו ווארשה, מרדכי אנילביץ', אמר הנשיא שהטרור הבין־לאומי שהופנה תחילה נגד מדינת ישראל מאיים כיום על השלום העולמי. הנשיא קרא לעולם החפשי כולו להתלכד תחת הנהגת ארה"ב למערכה נמרצת נגד הטרור.

ד"ר שלום חולבסקי, ממנהיגי הפרטיזנים ביערות וחבר קיבוץ עין־השופט, שדיבר בשם הלוחמים בנאצים אמר שבחירת קורט ואלדהיים לנשיא אוסטריה והנהגתו בעבר כנשיא האו"ם היא רהביליטציה של מעשי הנאצים בעבר ופרובוקציה איומה נגד האנושות כולה ונגד העם היהודי בפרט.

חברת יד מרדכי, יעל, שסיפרה על עמידת הגבורה של הקיבוץ נגד הפולש המצרי אמרה, כי העם היהודי שסבל במשך דורות צריך לגלות רגישות לסבלם של מיעוטים בכלל ובקרבו בפרט.

חברת הכנסת חייקה גרוסמן הדליקה את משואת הזכרון והעצרת הסתיימה בחיזיון על ימי השואה והגבורה.

בלוחמי הגטאות

(עע).– „לא עמנו חייב בהתנצלות, וכל ההתנצלויות שבעולם אין בכוחן לנחם אותנו על אשר עשו לנו" – אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס, בהתייחסו לפרשת קורט ואלדהיים, בעצרת הנעילה ליום השואה והגבורה, שהתקיימה בקיבוץ לוחמי הגיטאות.

„לא חשוב מי האיש, אם זה אדם שנשא משרה רמה באומות המאוחדות, ואם זה האורח המצביע בקלפי. כל אחד מהם נושא חובה של גילוי עוולות ומניעת עוול. מבחינתנו אין מחילה לגבי רצח יהודים או פרעונים", אמר פרס.

„רק בארץ יש בשום מצבה למיליוני בני אחינו ולמיליוני היהודים שנרצחו. רק בה יש ערובה, שדבר כזה לא יישנה והיא גם הקוראת להפוך זיכרון למעשה הלחלה. לצו אנושי ויהודי עליון", אמר פרס.

בעצרת הנעילה השתתף השנה קהל אלפים, שכמותו לא נראה במקום זה שנים רבות.

הטקס נפתח ב„יזכור" ללוחמי מחתרות היהודים בגיטאות וביערות, ובהדלקת שש אבוקות לזכר ששת המיליונים שניספו בשואה. לאחר מכן נתכבדו חסידי אומות העולם החיים בישראל בהנחת זרים לזכר הניספים.

בין מניחי הזרים היה גם חסיד אומות העולם, שבא במיוחד מפולין לישראל כדי להניח את הזר. האיש ואביו המנוח הצילו את שרידי לוחמי גיטו וארשה, שברחו מהגטו והסתתרו במרתף בביתם.

תימשך פעולת הוועדה לאבטלה לערי הפיתוח

מאת שלמה קרמר, כתב הכלכלי של „דבר"

הוועדה לפתרון נקודתי של בעיות האבטלה בערי הפיתוח תמשיך בעבודתה בעקבות הוראת ראש הממשלה שמעון פרס.

הוועדה טיפלה ב־11 מוקדים, בהם הסתמנה עליה חריגה בשיעור האבטלה, רובם בעיירות הפיתוח. אתמול זימן ראש הממשלה את חברי הוועדה לדיון בלשכתו.

יו"ר הוועדה יהושע פורר סקר את פעולותיה. הוועדה התבקשה גם לטפל בנושא חינוך טכנולוגי לנוער באותם המוקדים והעברת מפעלים לעיירות פיתוח. דובר משרד התעשייה והמסחר מסר אתמול שהוועדה טיפלה בקליטת כ־500 עובדים ואיתור כ־1,450 מקומות עבודה בכ־120 מפעלים, לשנית החודשים הקרובים. עוד נמסר כי באמצעות סיוע למפעלים מנעה הוועדה פיטורי כ־300 עובדים.

בפגישה נדונה גם הצעה לכונן קרנות ממשלתיות למוקדי אבטלה. בנושא זה לא הושגה כל התקדמות.

המערך – למאבק על מינויו של אמוראי לנגיד

מאת שלמה קרמר, כתב הכלכלי של „דבר"

ממקורות יודעי דבר במפלגת העבודה נודע כי במערך הוחלט לצאת למאבק עיקש על מינוי ח"כ עדי אמוראי לתפקיד נגיד בנק ישראל.

ראש סיעת המערך, רפי אדרי, תבע במבוקים לשרי הליכוד כי הם יסירו את החרם שהטילו על מינוי אמוראי לתפקיד הנגיד. במערך הובעה פליאה על כך שהשר גד יעקבי אינו משתתף בקידום המינוי.

למרות הצהרותיו של השר ניסים כי יש לו מועמד לתפקיד טרם הציג שמו בפני המערך.

גסטון דפר נפצע קשה בתאונה

מארסיי („רויטר" עתי"ם וע'צ).– הפוליטיקאי הצרפתי הבכיר גאסטון דפר, ראש העיר הסוציאליסטי מארסיי, אושפז אתמול בבית חולים, לאחר שנפצע קשה בראשו בגלל נפילה, והרופאים אמרו כי מצבו קריטי.

דפר, מיליונר בן 76, המכהן זה 30 שנה בראש עיר הנמל הצרפתית מארסיי, היה שר הפנים בממשלה הסוציאליסטית הראשונה של מיטראן.

בבית החולים שבמארסיי נמסר, כי דפר נמצא בטיפול נמרץ במחלקה לניתוחי עצבים, לאחר שהתעלף ונפל בביתו אתמול לפנות בוקר.

דפר היה לבדו בדירתו, ולמרות שנפצע קשה בראשו הצליח להזעיק אמבולנס.

גאסטון דפר היה גיבור של המחתרת האנטי־נאצית במלחמת העולם השנייה והציג פעמיים את מועמדותו לנשיאות.

אמש בקונצרט

אנסמבל מוסיקמרה בתוכנית מאוזנת

מאת יהודה כהן

תכנית יפה ומאוזנת מדואו עד לרביעיה הגיש אמש במוזיאון תל־אביב אנסמבל מוסיקאמרה – הפסנתרנית עדית צבי, הכנר אברהם מלמד והצלנית שלומית לוריין עם שני אורחים: זמרת האלט מירה זכאי והכנרתנית רבקה גולני. שתיים אלה עם עדית צבי הגישו את שני השירים אופ' 91, מאת בראהמס, למעשה דואטים לקול זמרה ולוויולה עם פסנתר.

מירה זכאי בעלת הקול הנפלא, הפגינה תרבות זמרה גבוהה, שיתוף הפעולה עם רבקה גולני ועדית צבי היה ברמה מתאימה, שלושתן חדרו אל עומק היצירה.

בכלל היה זה ערב של עשיית מוסיקה טובה. הוגשו דואטים לכינור וויולה מאת באך (בעיבוד פ' דוד), ובן שלישיית הפסנתר בדו מינור של בראהמס ורביעיית הפסנתר במי־במול מאג'ור מאת שומן.

אם הערב המוצלח לא הוקדש למלחין אחד בלבד, נשאלת רק השאלה, למה לא נכללה גם יצירה ישראלית?

שטר חדש של 1 ש"ח ייכנס מחר למחזור

שטר חדש בערך 1 שקל חדש, יוכנס למחזור מחר. כך נמסר ממחלקת המטבע בבנק ישראל.

השטר החדש זהה בפרטיו לשטר מסדרת השקל בערך נקוב 1,000 שקלים הנושא את דיוקנו של הרמב"ם וצבעו הדומיננטי ירוק. בשטר החדש נמחקו שלושה אפסים מהערך הנקוב והוא נושא את הערך הנקוב של 1 שקל חדש. שינוי נוסף הוא כי על השטר החדש מופיעה חתימה אחת בלבד של נגיד הבנק במקום שתי החתימות המסורתיות של הנגיד ויו"ר המועצה המייעצת המופיעות על שטרי הכסף האחרים. החתימה האחת התאפשרה על פי תיקון בחוק בנק ישראל, בו ניתן להסתפק בחתימת הנגיד בהעדר מועצה מייעצת המכונת בחוק.

השטר המקורי והתיקונים שבוצעו על השטר החדש עוצבו בידי הגרפיקאי צבי נרקיס.

ההחלטה להנפיק את השטר החדש נתקבלה בנובמבר 1985 כדי לאפשר אספקת שטרות בצד המטבעות הקיימים כאותו ערך.

בבנק ישראל נמסר שאספקת השטרות החדשים תתבצע במקביל למטבע הקיים מאותו ערך, והחל ממחר יספק בנק ישראל את השטרות החדשים לבנקים.

ראוי לציין כי במחזור בסוף אפריל 1986 היו 8 מיליון שטרות בני 1,000 שקל ו־27 מיליון מטבעות בני 1 ש"ח. בנק ישראל יספוג את השטרות בני 1,000 שקל כשם שנעשה הדבר בשאר השטרות מסדרת השקל.

עליה של 36% ביבוא מוצרי צריכה

מאת שלמה קרמר, כותב הכלכלי של „דבר"

בחודשים ינואר עד אפריל 1986 עלה יבוא מוצרי הצריכה ב־35.6 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ביבוא מוצרים בני קיימא לגבי אותה התקופה היתה בשיעור של 62.6 אחוז. נתונים אלו נמסרו אתמול על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בארבעת החודשים הראשונים של שנת 1986 הסתכם יבוא הסחורות נטו ב־2,874 מיליון דולר. באותה תקופה היה היבוא החודשי הממוצע של מוצרי צריכה גבוה ב־25 אחוז מהיבוא החודשי הממוצע במחצית השנייה של שנת 1985. העלייה ביבוא נרשמה בכל התחומים, למעט יבוא של נכסי השקעה, שבו נרשמה ירידה של כ־3 אחוזים לעומת היבוא החודשי הממוצע במחצית השנייה של שנת 1985.

כמו כן נרשמה ירידה ביבוא הדלק לסוגיו בשיעור של 14 אחוז, הנובעת מירידת מחיריו בשוק העולמי.

שר־האוצר לא מתנגד למתן פטור ליורדים מתשלום מס נסיעות

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר"

שר־האוצר אינו מתנגד עקרונית וכלכלית לפטור יורדים מתשלום מס נסיעות. השר הביע עמדתו בתגובה להצעה של שר התיירות אברהם שריר. על־פי הערכת משרד התיירות מונה אוכלוסיית היורדים כ־400,000 איש.

במשרד התיירות מעריך כי ההכנסות מתיירות יגדלו כתוצאה מפטור זה בכ־14 מיליון דולר. את הצעתו הגיש שר התיירות נוכח הירידה המסתמנת בתיירות, אשר שיעורה הגיע ל־27 אחוז באפריל 86 בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. הירידה בתיירות שנרשמה בתקופה ינואר־אפריל 1986 היתה בשיעור של 16 אחוז לעומת אותה תקופה אשתקד.

שר האוצר התנגד לדרישת שר התיירות לפטור אזרחי ישראלים במלונות ממע"מ, וזאת בחשש לתקדים שיפגע את אופי המס ועל אף הצורך שהוצע בסיוע למלונאות עקב הירידה בתיירות־חוץ.

שר האוצר טרם נענה לדרישת שר התיירות לאשר הנפקת לגורמים בענף והודיע כי ישקול נושא זה.

שריד קורא לגור לפרסם שיעורי הקרינה

מאת סופר „דבר" בכנסת

ח"כ יוסי שריד (רצ) מבקש משר הבריאות מרדכי גור לפרסם את שיעורי הקרינה בבדיקות שנעשו בימים האחרונים בהשוואה לשיעורים הרגילים וכן להודיע מה היו המקומות שבהם נרשם עודף קרינה.

בשאילתא דחופה לשר הבריאות מבהיר ח"כ שריד כי ברור לו ששיעורי הקרינה הם זעירים, חולפים ובלתי מזיקים, ואין שום סיבה לדאגה אך אין גם שום סיבה להעלימם מהציבור. „לא כל החכמים יושבים במשרד הבריאות, ואזרחי ישראל הם לא אידיוטים או אינפנטילים שצריך להסתיר מהם מידע" אומר ח"כ שריד.

אש"ף וגאבון „מחליפים שגרירים"

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").– אש"ף וגאבון החליטו על „החלפת שגרירים", כך נמסר בהודעה רשמית, חתומה על ידי עומר בונגו ויאסר ערפאת, בתום ביקור רשמי של שלושה ימים שערך יאסר ערפאת בגאבון.

יאסר ערפאת גם הציע „ברית ערים תאומות" בין ירושלים לליברוויל, בירת גאבון, אך חוגים דיפלומאטיים בגאבון הגדירו הצעה זו כ„מוקדמת מדי".

ערפאת הודה לגאבון על „התמיכה המוסרית והפוליטית" שלה באש"ף. הוא מסר לנשיא עומר בונגו שי – „קופסת פנינים וארגז מירושלים ומבית לחם".

בתשובה לשאלות עיתונאים אמר, בין השאר, שאש"ף „פתח במגעים עם מנהיגי סוריה" וש„יחסיו עם ירדן נורמאליים".

סך כל ההשקעות האמריקאיות בגדה יגיעו השנה ל־18 מיליון דולר. כך אמר קונסול ארה"ב במזרח ירושלים מוריס דרייפר. (יקיר צור)

פרוייקטים רבי היקף בענף הבניה אושרו בדיון אצל רה"מ

מאת משה גבע, סופר „דבר"

ההחלטה לזרז את אישורם וביצועם של פרוייקטים רבי־היקף בענף הבניה התקבלה אתמול בישיבה מיוחדת בלשכת ראש הממשלה, בה השתתפו מרבית השרים הכלכליים.

מדובר בפרוייקט העתקת שדה התעופה באילת צפונה, כאשר בשטח שיפונה יוקמו פרוייקטים תיירותיים ומגוריים חדשים. לשם כך תוקם מינהלת פרוייקט, שאת פעולותיה יתאם שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק הציג את פרטי הפרוייקטים בממילא, בדרום מערב העיר ובכיכר העיר.

באשר לתל־אביב, יזמן פרס את ראש העירייה שלמה להט לדון בנושא הפרוייקטים בדרום העיר ובתחנה המרכזית.

בחיפה מוצע פרוייקט בניה בשקמונה ופרוייקט נוסף מכספי הכת הבהאית.

כל הפרוייקטים לא יחייבו את תקציב המדינה אלא ימומנו על־ידי משקיעים פרטיים.

בתגובה מסר מנכ"ל המשרד המאוחד לענף הבניה, יוסי ארבל, כי מרבית הפרוייקטים נדונו עם פרס כבר לפני שנה, אך עד עתה לא פורסם כל מכרז. לדבריו, „הבטחות ותוכניות על הנייר אינן מספקות עבודה לשום קבלן." הוא אמר שאילו היו מבצעים את העבודות שעליהן מדובר, לא היה צורך להזרים כספי סיוע לענף הבניה.

מפעיל רשת המחבלים הרצחניות במזרח ירושלים עלא א־דין אל בזיאן, מובא לפני שופט להארכת מעצרו צילום יצחק הררי

מסתעפת חשיפת התא שחבריו מואשמים ברצח החייל תמם

(עע). – פרשת חשיפתו של תא „החזית העממית לשחרור פלשתין", שכמה מחבריו מואשמים ברצח החייל משה תמם, מסתעפת והולכת – נודע אתמול בבית המשפט השלום בחיפה, בהליך הארכת מעצרם של שלושה חשודים, תושבי הכפרים סכנין ובקה אל גרבייה.

מוחמד עוד אבוזריה (30) ומוסטפא חאלד חיאדרה (26) מסכנין הובאו לפני השופט תאודור יצחק קלאוזנר. ב"כ המשטרה רב פקד יצחק סיילר טען, כי השניים חשודים בהשתייכות לארגון עוין וסחר בנשק לשם פעולות חבלה בישראל. ב"כ המשטרה טען כי חשודים אלה והחשוד השלישי, ג'מאל ראג'ב אחמד מסרי (26) מבקה אל גרבייה, חשודים גם בסחר בנשק.

המשטרה טוענת כי שני החשודים מסכנין ביצעו בשנת 1984 עיסקה בנשק שבה היה מעורב איברהים ביארסה, המשתייך לארגון „החזית העממית לשחרור פלשתין" הנאשם ברצח החייל משה תמם. כן נטען, כי ג'מאל ראג'ב מסרי עשה ביוני 1985 עיסקה שבה מכר רימון רסס צהלי תמורת 100 דולרים לאיברהים ביארסה.

השופט יצחק קלאוזנר האריך את מעצרו של מסרי ב־15 יום ושל שני האחרים ב־8 ימים לחקירה.

נדחתה בקשת רחמים אהרוני לדיון נוסף בהרשעתו ברצח

(עו). – נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, דחה אתמול את בקשתו של רחמים אהרוני לקיים דיון נוסף בהרכב מיוחד של חמישה שופטי בית־המשפט העליון בעניין הרשעתו ברצח.

כזכור, הועמד אהרוני לדין בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב באשמת הרצח הכפול של עזר כהן ועמוס אוריון במפעל „בר בקר" בבתיים, ובית־המשפט זיכה אותו מחמת הספק מאשמת רצח והרשיע רק בקשירת קשר לרצח.

המדינה ערערה בפני בית־המשפט העליון, הערעור נתקבל ובית־המשפט העליון הרשיע אותו ברצח ודן אותו למאסר עולם.

בעקבות זאת ביקשה פרקליטתו, עו"ד ד"ר עדנה קפלן, כי בית המשפט העליון יערוך דיון נוסף בעניין זה, בהרכב מיוחד של חמישה שופטים. היא נימקה את הבקשה בטענה, שבבית־המשפט העליון הוחלט להרשיע את אהרוני ברצח על סמך מכלול ראיות נסיבתיות, והדבר נוגד הלכות קודמות של בית־משפט זה, כי יש להוכיח כוונה ספציפית בעת ביצוע העבירה.

נשיא בית המשפט העליון דחה טענה זו וקבע: „ההלכה שלפיה אפשר להרשיע נאשם בעבירת רצח על יסוד מערכת ראיות נסיבתיות, אשר מצירופן ניתן להסיק במסקנה הגיונית יחידה, כי הנאשם ביצע את אשר מיוחס לו, מושרשת היטב בפסיקתו של בית־משפט זה. הלכה שנפסקה בערעור איננה סותרת הלכות קודמות ואין בה משום חידוש, קושי או חשיבות, המחייבים קיומו של דיון נוסף".

(עג). – נבה צהייל, שהואשם בכניסה לאצטדיון כדורגל בכרטיס כניסה מזוייף, שהורכב מקרעי כרטיסים ישנים, הורשע אתמול בבית־משפט השלום בחיפה ונידון למאסר שישה חודשים על־תנאי לשנתיים ולקנס בסך 300 ש"ח.

(עו). – אישומה של השמדת ראייה והפרת אמונים הועלתה על־ידי התביעה הכללית בכתב־אישום נגד שוטרת, על השמדת דו"ח בדיקת קנס שנרשם לקרוב משפחתה.

אותות הצטיינות של סינגפור ל־2 ישראלים

מאת דליה קרן, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – שני יועצים ישראליים לכוחות ההגנה האזרחית של סינגפור היו בין 93 מקבלי אותות ההצטיינות מטעם ממשלת סינגפור. השניים, ברוך דורון ויעקב קרס, קיבלו את האותות מידי נשיא סינגפור, ווי קים ווי, בטקס, אשר נערך בשבוע שעבר ושבו הוענקו אותות הצטיינות למצטיינים בפעולות ההצלה בעקבות קריסתו של ה„הוטל ניו וורלד", מדווח ה„ג'ואיש כרוניקל".

המצילים הצליחו להציל מיתם של 17 איש, אשר הוצאו מתוך להריסות. היועצים הישראלים קיבלו את „כוכב השירות הציבורי" – אות ההצטיינות השני בחשיבותו בסינגפור, המוענק על גילוי אומץ לב. רק שבעה מתוך שאר מקבלי האותות זכו בכבוד דומה.

השתתפותם הפעילה של הישראלים בפעולות ההצלה אילצה את ממשלת סינגפור להודות לראשונה בפומבי, כי היא מקבלת סיוע צבאי מישראל. הממשלה ניסתה לשמור את שמות הישראלים בסוד, אך מתן האותות אילץ אותה לחשוף אותם בשמותיהם.

הרבנים הראשיים מבקשים תמיכת המערך במועמדיהם למועצת הרבנות

מאת יקיר צור, סופר „דבר" בירושלים

בפגישה שהתקיימה אתמול בין ראש הממשלה שמעון פרס והרבנים הראשיים הרב מרדכי אליהו והרב אברהם שפירא התבקש ראש הממשלה לדאוג לתמיכתם של חברי המערך במועמדי הרבנים הראשיים למועצת הרבנות הראשית.

הבחירות למועצת הרבנות יתקיימו מחר, ועיקר החשש של הרבנים הראשיים הוא מפני בחירתו של הרב שמחה כהן, לשעבר מנהל בתי הדין הרבניים שהודח מתפקידו עקב סכסוך עם הרב הראשי אברהם שפירא. הרבנים הראשיים ביקשו כי המערך לא יתמוך במועמדותו של הרב שמחה כהן.

ראש הממשלה הפנה את הרבנים הראשיים לוועדה המטפלת בנושא, שבה חברים עוזי ברעם, מנחם הכהן, רב תבורי, יהודה חשאי ורפי אדרי, והם אמורים להפגש היום.

הרב עובדיה יוסף ביקש מראש הממשלה שחברי המערך יתמכו במועמדות של הרב שמעון בירון, המכהן כיום כיועץ המשפטי של תנועת ש"ס.

בשלב זה לא התקבלה עדיין החלטה סופית במערך לגבי התמיכה במועמדים. עם זאת יש תמיכה רבה במערך ברבנים יצחק דוד גרוסמן ממגדל העמק, והרב פנחס אדרי רבה הספרדי של גבעתיים.

פורום ההסתדרות תובע 40% ברשימה המרכזית ב„עבודה"

(עע). – „איננו רוצים להיות סיעה במפלגת העבודה, אנחנו המפלגה. אין תשתית אחרת למפלגה חוץ מחברי ההסתדרות שהם חבריה. בלעדי ההסתדרות והאחיות שליחי המפלגה בה – מפלגת העבודה לא היתה חוזרת לחצי השלטון אליו חזרה" – אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בכינוס של צירי הוועידה הרביעית של מפלגת העבודה המשתייכים לפורום ההסתדרותי, שנערך בספיים, בהשתתפות כ־1,000 איש.

הכינוס החליט בין השאר לתבוע לעצמו 40 אחוז ברשימה המרכזית של המועמדים למרכז המפלגה.

מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמר, כי המושב השני של ועידת מפלגת העבודה, שייפתח ב־15 במאי, ידון בשני נושאים עיקריים – ברית המערך ובנושא ההסתדרות. הוא צופה, כי מה שקרה במשק העובדים יהיה במוקד הדיונים. לקראת הרוטציה, שהיתה לדבריו לעוברת חיים פוליטית, הוא מבקש כי הפורום ההסתדרותי יראה במפלגה את ביתו לכל דבר.

חיים הברפלד, שפתח את הכינוס, קבל על כך, כי נוצר הרושם שיש מפלגת עבודה הסתדרותית, הדוגלת בערכי העבודה, וישנה מפלגת עבודה אחרת.

ביקור אסד לא שינה יחסי ירדן סוריה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא אסד סיים אתמול את ביקורו ברבת־עמון מבלי שהביקור הביא לתפנית מהותית ביחסים בין ירדן לסוריה. אסד והוסיין נותרו חלוקים בדעותיהם על נושאים מהותיים, כגון: עתיד התהליך המדיני באיזור, מלחמת איראן – עיראק ויחסם השונה כלפי מצרים. נראה שהשניים אף לא ציפו להשיג התקרבות בנושאים אלה.

התוצאה היחידה של הביקור היא רצונם של שני המנהיגים לבסס ולהרחיב את שיתוף הפעולה הדו־צדדי בין ירדן לסוריה בתחומי קשרי הסחר והכלכלה והנורמליזציה לאורך הגבול המשותף. כן מעוניינים שני המנהיגים בשיתוף הפעולה בתחום בטחון הפנים כדי למנוע מעשי חתרנות הדדים.

העובדה שבתום ביקור אסד בירדן לא פורסמה הודעה משותפת אך מאשרת את העובדה שבביקור לא הושגה התקדמות בנושאים החשובים השנויים במחלוקת בין שני המנהיגים.

בתום הביקור הסבירו דוברים ירדנים הצהרות כלליות בדבר כוונת שני המנהיגים לחזק את הסולידאריות במחנה הערבי ולסלול את הדרך לכינוס ועידת פיסגה ערבית אפקטיבית, שתדון בכל הבעיות הנוגעות למזה"ת.

רבין

(סוף מעמ' 1)

ישראל משתתפת בתכנית גם בתקווה לקדם פיתוחים הישימים לצרכיה המיוחדים, אמר. „אנו נמצאים על הארמה, במקום מכוס בבזה"ה – ולא בחלל".

במפלגיית רבין הובעה תביעה על הביקורת בישראל, לאחר שיחות צוותים במערכות הבטחון לניסוח נוסחת המיזכר הושלמו כבר לפני שבועיים, דווח דרך שיגרה לממשלה ובעיתונות ולא עוררו כל הסתייגות, או דרישה לדיון בממשלה.

„הבעיה היא סוריה"

בתשובה לשאלה אם בעקבות שבהו לתקיפת לוב תוכבו רבין באיפוק האמריקאי כלפי סוריה, אמר רבין: „איני תוכך. מבחינת ישראל, סוריה היא הבעיה, אך לא ביקשתי מהאמריקאים דבר ביחס לסוריה. האני רואה סתירה בין עמדתי לבין השינוי המשמעותי במדיניות ארה"ב כלפי מדינות המעורבות בטרור, כפי שהתבטא בתקיפת לוב. גם לפני תקיפת לוב לא חשתי הגבלה בחופש הפעולה שלנו נגד יעדי טרור שהיוו סכנה אמיתית לישראל".

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8–22	בהיר
אמסטרדם	6–19	מעונן
באנוס איירס	13–20	בהיר
הלסינקי	13–20	בהיר
הונג קונג	24–26	מעונן
וינה	13–25	בהיר
ז'נבה	10–20	בהיר
טוקיו	14–19	גשום
טורונטו	14–25	מעונן
יוהנסבורג	6–16	מעונן
לונדון	8–16	מעונן
ליסבון	11–17	בהיר
מאדריד	6–18	מעונן
מונטריאול	5–15	מעונן
ניו יורק	12–27	מעונן
סאו פאולו	14–26	מעונן
פאריס	10–16	מעונן
פרנקפורט	13–23	גשום
ציריך	10–17	גשום
ריו דה זנרו	17–31	בהיר
שטוקהולם	14–20	בהיר
שיקאגו	15–27	בהיר

swissair

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ט. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16, בית מאזיה קומה ג', טל. 222451, 222353, 241506
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים, טלפונים 641111, ת.ד. 33104

הננו משתתפים באבלה של החברה
רות קריגל
על מות
אביה ז"ל
הוועד הפועל של ההסתדרות
חבר העובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
מוריאל יונה
במות אמו
מרים ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

למיכל יפה ולבני המשפחה
משתתפים בצערכם על מות
משה ז"ל
ידיד ביתנו
אלונים

אנו משתתפים בצער
אריה ליברייך והמשפחה
על מות
האם
בית עין כרמל

לחברתנו רותי לוי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
מוריאל יונה
במות אמו מרים ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו
פלישקו איטקה ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום חמישי 8.5.86 כ"ט בניסן תשמ"ו בשעה 15.30
בבית העלמין בקבוץ גבעת השלושה
המשפחה
ובית גבעת השלושה

למשפחת רוזנקרנץ
משתתפים באבלכם במות יקירכם
הנריך רוזנקרנץ ז"ל
היועץ המשפטי של הקרן בשנים 1973–1985
נתיב קרן הפנסיה
ההנהלה והעובדים

לשכת החשב הכללי בארה"ב תחקור התקדמות פיתוח ה„לביא" ואומדני עלותו

המחקר הוזמן ע"י יו"ר תת־ועדת החוץ בבית־הנבחרים הציר לי המילטון

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – לשכת החשב הכללי במימשל האמריקאי תחקור את התקדמות פיתוח המטוס „לביא" ואת אומדני עלותו, לבקשת יו"ר תת־ועדת החוץ בבית־הנבחרים לי המילטון.

המחקר ייערך במשך כמה חודשים ותוצאותיו יוגשו להמילטון במושב הסתיו של הקונגרס.

נראה, כי הזמנת המחקר נובעת מהסתייגות והמחלוקות שבין דו"ח צוות בפנטאגון לבין דו"ח משרד הבטחון והתעשיה האווירית.

הצוות שבראשות עוזר סגן שר ההגנה דב זקהיים טיבח את כושרו הטכנולוגי של ישראל לייצר מטוס־קרב והכיר עם אבחון הצורך במטוס מתקדם לחיל־האוויר הישראלי, אך נקב בעלות גבוהה בכ־6 מיליון דולר למטוס מזו שמחשב הישראלי.

ניתוח ישראלי של דו"ח זקהיים מצביע על הנחות שגויות, שלדעת ישראל הביאו לאומדן אמריקאי מופרז. נראה כי לבסוף עשוי הפער שבין האומדנים להצטמצם לכדי מיליון דולר למטוס, סביב קו ה־16 מיליון דולר.

מחקרי החשב הכללי נוטים לפקפק בתוחלת שבייצור בערכות־נשק ובסיכוי להשלימן בעלות החזויה. התעשיה האווירית טוענה, כי מחקר קודם של החשב הכללי על פיתוח ה„לביא", שנעשה לפני כשנתיים, לקה במשגים רבים, וכי לו התקבלו המלצות קודמות של גופים בדיקה זה, המשותף לקונגרס ולזרוע המבצעת, היה מתבטל גם ייצורם של מטוסי־קרב אמריקאיים מוצלחים אף־15 ואף־16.

סגן שר־החוץ הסובייטי אנטולי קובאלייב (מימין) וראש ועדת החקירה הממלכתית הסובייטית לאסון צ'רנוביל, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול במוסקווה
צילום א.פ.

רובוט זחלילי מופעל בשלט רחוק, שכמותו ביקשו השלטונות הסובייטיים לקבל מגרמניה לצורך פעולות הטיהור במפעל הגרעיני בצ'רנוביל
צילום א.פ.

„הכבאים בצ'רנוביל נאבקו בלהבות שהתנשאו לגובה 30 מ' בתחנת הכוח"

מוסקווה, („רויטר" עת"ים וע"צ). – כבאים סובייטיים, שמגפיהם דבקו בזפת חמה, נאבקו בלהבות שהיתמרו לגובה של 30 מטר בתחנת הכוח הגרעינית בצ'רנוביל, כך כתב אתמול בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה".

במוסרו פרטים על אסון הכור מן ה־26 באפריל, שגרם להתפשטות קרינה באזורים נרחבים באירופה, כתב העיתון, כי „גבורתם של הכבאים הגבילה במידה ניכרת את ממדי האסון".

בדו"ח מאת כתביו באזור צ'רנוביל מסר העיתון, כי היו תושבים שנתקפו בהלה, אולם לא היתה בהלה כללית, ו־25,000 התושבים בישוב הסמוך פונו תוך 4 שעות בלבד.

הדו"ח ב„פראוודה" מאתמול היה הדו"ח הראשון על האסון, שעורר סערה של ביקורת בינלאומית על ברה"מ, על שלא סיפקה מידע כראוי.

בטאון המפלגה מסר כי התאונה החלה בהתפוצצות בבניין שבו נמצא אחד מארבעת הכורים הגרעיניים של תחנת החשמל. לאחר מכן אחזה האש בציפוי של הגג המנועים, ולהבות פרצו הסכיכה.

עבודת הכבאים, סיפר „פראוודה", הופרעה על ידי עשן ופית, שהקשו על הנשימה, ועל ידי טמפרטורות גבוהות, שהתיכו את האספלט שמתחת לרגליהם.

בתמצית המאמר שפירסמה סוכנות „טאס" נאמר, „לדעת מומחים. מעשיהם האמיצים של הכבאים הגבילו את ממדי התאונה במידה ניכרת".

„פראוודה" מסר, כי הדליקה החלה בכור, והקרינה דלפה כלפי מעלה. „היה קשה ביותר לכבות דליקה זו, כיוון שאי־אפשר היה להשתמש במים ובכימיקלים. לכן נוצר מצב מסוכן וקשה ביותר". מנהיג המפלגה הקומוניסטית במוסקווה בורים ילצין אמר, כי יחידות של הצבא הסובייטי כיבו את הדליקה בכור, בהטילן בתוך מסוקים חול, עופרת ובורון – חומר הבולע ניוטרונים.

„פראוודה" סיפר עוד, כי אזרחים מסויימים אמנם נתקפו בהלה, אך הסדר הושב במהירות על כנו, על ידי התושבים עצמם. הפינוי, לדברי העיתון, בוצע בצורה מאורגנת. התושבים נלקחו לאזורים סמוכים וקיבלו שם דיור מקומי וטיפול רפואי. העיתון לא מסר פרטים נוספים כלשהם על הנפגעים מהקרינה.

העיר נטושה

„פראוודה" כתב אתמול, כי המצב בצ'רנוביל נשאר „מסובך", אך השלטונות שולטים בו. הן מסביב לתחנת הכוח של צ'רנוביל, הן באזורים הסמוכים. רמת הקרינה ירדה לדברי העיתון.

בקייב, הנמצאת במרחק 130 קילומטר מדרום לצ'רנוביל, בצ'רניגוב, עיר תעשייתית כ־90 קילומטר במזרח, ובמרכזים אחרים, עוקבים בקרוב אחר תוצאות הקרינה.

העיר פריפייאט, שבה נמצאת תחנת הכוח ובה עבדו כ־25,000 מומחים וטכנאים ובני משפחותיהם, נטושה עתה לגמרי, חוץ מרכב המודד את הקרינה, מסרו כתבי „פראוודה".

כן נכתב, כי טכנאים עדיין עובדים במשמרות בתחנת הכוח, כדי לפקח על שלושת הכורים האחרים, שנסגרו בינתיים.

„יש אנשי משטרה החוששים לשאת שם השב"כ ומעדיפים לא לומר כל האמת"

– קבע השופט בשולחו למאסר 4.5 שנים תושב טירה על סחר בנשק

(ע.) – מוחמד נאצר בן 51 מהכפר טירה, נדון אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב ל־4.5 שנות מאסר בפועל ושנה וחצי על תנאי, לאחר שהורשע בסחר בנשק, אשר רכש בכפרי המשולש והגיע בין היתר לחברים בארגוני הבלה.

השופט אורי שטרוזמן שדן בתיק זה, השמיע בהכרעת הדין דברי ביקורת על דרכי החקירה ההופעה בפני בית המשפט של אנשי השב"כ והמשטרה הקשורים בפרשה מעין זו.

מוחמד נאצר הואשם בקניה ובתיווך לרכישה ומכירה של כלי־נשק שונים בהזדמנויות שונות בשנת 1984. מדובר בחמישה אקדחים, תת־מקלע, רובה אם־16 ורובה־סער קלצ'ניקוב.

התובעת עו"ד רחל גולדסמיט ציינה, כי בפרשה זו היו מעורבים אנשים נוספים, אשר נתפסו, נחקרו וכסרו הודעות במשטרה ובשב"כ. חלקם כבר נדונו ונענשו, וביניהם כאלו שהשתייכו לארגון עויין.

„כאילו מסייבים לדעת"

השופט שטרוזמן ניתח בהכרעת הדין את העדויות השונות, אשר הביאוהו להרשעתו של הנאשם בדין.

השופט התייחס גם בארוכית לעדויות של אנשי השב"כ וחוקרי המשטרה. „השב"כ אפיף הילת מסתורין כזו – כתב השופט בפסק הדין – שיש בה כדי להביך את אנשי המשטרה הנחקרים בבית המשפט על מהלכי החקירה, שהיו משולבים למשטרה ולשב"כ. התוצאה היא שיסנם אנשי משטרה הנחקרים על דוכן העדים, אשר חוששים לשאת את שם השב"כ... והם מעדיפים להימנע מלומר את כל האמת, שמא יבולע להם או שמא יגלו פרטים הראויים להיסתר – כאילו הם מסייבים לדעת את הצורך בחיסיון יותר מב"כ התביעה והרשויות המופקדות על החקירה.

אין מיישב תגובות

השופט שטרוזמן הוסיף, כי מן הראוי לשוטרים, אשר מופקדים על גילוי האמת והם עצמם מתחמקים מכנה, יזהרו על חובתם לומר אמת. עליהם להשיב בבית המשפט תשובה מלאה לשאלה שנשאלו, ובית המשפט כבר יחליט אם הנושא ראוי לחיסיון או לדלתיים סגורות.

השופט ציין עוד, כי העבריינים בפרשה הנדונה נחקרו ע"י השב"כ, ולאחר מכן הועברו לחוקרי המשטרה, אשר רשמו את אמרותיהם. „הדבר שאנשי המשטרה רישמו, או קיבלו רישום ראשי־פרקים של דברי הנחקרים ע"י השב"כ – שיטה שאינה מקובלת לפי הפסיקה, כי אין בה רשום של תגובות החשוד במהלך החקירה. הרי כל החקירה ע"י אנשי השב"כ מצטמצמת לסיכום חברו־דברים של שורות ספורות, ורק לאחר־מכן פותחת המעבדה בייצוב מפורט של דברי העד. ואילו כאן אין הסנגוריה יכולה לבדוק את כל מהלכי החקירה כדי לערוך הגנתה".

השופט שטרוזמן הטעים, כי אם זכאי השב"כ לדרך־חקירה מיוחדים – כן הראוי שאלה ייקבעו בחוק ויובאו לידיעת בית המשפט. אולם העובדה שהשב"כ פועל לפי דרכו והמשטרה „מכסה" עליו בהציגה חקירה מלאה כאילו לא היה בשב"כ – „אינה מוסיפה אמון לחוקרי המשטרה, ומעלה עליה לגלוג, אפילו מפי העבריינים, המודים להסביר לבית המשפט שהמשטרה קיבלה את העינה מוכנה אחרי שנאפתה בהלכה בשב"כ".

הצעת ניסים זוילי להעתיק קיבוץ נצרים לתחום הקו הירוק מעוררת תגובות חריפות

דריבלם: פגיעה חמורה ברעיון הציוני • אבי פרחן: הצעה אבסורדית

מאת יקיר צבר,
סופר „דבר" בירושלים

ראש החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית מתתיהו דרובלס פנה אתמול במברקים לראש הממשלה שמעון פרס ולממלא מקומו יצחק שמיר ובהם תקף בחריפות את הצעתו של עמיתו לראשות החטיבה, ניסים זוילי, לפנות את קיבוץ נצרים וליישב תחתיו פליטים ערבים במחנה קטיף.

במברקו לראש הממשלה אומר דרובלס כי הצעתו של זוילי היא על דעתו בלבד, והיא פוגעת בציבור המתיישבים ובכוונות הרעיון הציוני. דרובלס תובע שממשלת ישראל תודיע הודעה פומבית, שכל הישובים אשר קמו בחבל עזה יוסיפו להתקיים, וממשלת ישראל ביחד עם ההסתדרות הציונית יפעלו לעבודה ולחזק הישובים בחבל ארץ זה.

במברקו לממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר, מרחיב דרובלס את התקפתו וכולל בה גם את ראשי מפלגת העבודה. לדבריו הצהרה זו מהווה המשך ישיר להצהרותיהם של ראשי מפלגת העבודה בדבר עקירת ישובים יהודיים שהוקמו בחבל עזה על פי החלטות ממשלת ישראל. הצעתו של זוילי, טוען דרובלס, היא פרי בהצהרות אלו, והיא מהווה פגיעה חמורה ברעיון הציוני, בממשלת ישראל ובעם ישראל. דרובלס מבקש מסמיך לעצירת הגל על בנת לעקור התהליך העלול להוביל להקמת מדינה פלסטינאית בחבל ארץ זה.

הצעתו של ראש החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית, ניסים זוילי, שעוררה את חמתו של דרובלס, באה לפתור את בעיית התיישבותם של הפליטים הערבים במחנה קטיף בתל סולטן בלב חבל קטיף. זוילי טען כי הוא תומך בהתנגדות המתנחלים שאין ליזום הקמת ישוב המיועד לפליטים ערביים בתוך גוש המיועד להתיישבות יהודית. לדעתו ניתן לפתור את בעיית יישובם של הפליטים על־ידי פינוי קיבוץ נצרים (המשתייך לתנועת הקיבוץ הדתי) והעברתו לאיזור עליו, בתחום הקו הירוק. תוכנית כזו כי יעביר זוילי לעיון ראש הממשלה שמעון פרס.

פרטים הצעתו של זוילי עורר סערת רוחות בקרב המתיישבים בחבל עזה ובאיזור הדרום. ראשי הישובים החליטו להתנגד בכל הדרך אפשרית לעקירת הישוב ולביטול הצעתו של זוילי.

הצעת הנבר „התהייה"

(עט"ה) – במליאת אחבל שבים לעקירת ישובי [illegible] בחבל ימית [illegible] ארץ־ישראל על גבעה [illegible] חבל ימית, במסגרת [illegible] בחבל עזה. [illegible] בשעה 16:00. כ"ח בניסן הוא התאריך העברי שבו [illegible] אהרון הישראלים את כיני לאחר הסכמי קמפ־דייויד". את ההודעה מסר דובר התחיה, אבי פרחן.

בהתייחסו להצעתו של זוילי להעביר את קיבוץ נצרים ממקומו אמר פרחן, כי זו הצעה אבסורדית ואחת התוצאות של הסכמי קמפ־דייויד. „יש בה הופעות של צינות העבודה לאחור. „בדרך כלל היינו רגילים שראש חטיבת ההתיישבות בונה ישובים ומאכלס אותם ביהודים וכאן אנחנו עדים להצעה אנטי־ציונית של פינוי קיבוץ פדה ואיכלוסו בפליטים ערביים. מתיישבי חבל עזה יעמדו כאיש אחד ויבטלו רעיון אנטי־ציוני זה", אמר פרחן.

„ההצעה הזאת של זוילי יש בה ניבה של מעין שוחר פינוי, בפי שהביע בשעתו ראש הממשלה בגין לתושבי ימית", [illegible] הממשלה [illegible] את המתיישבים בעין יפה [illegible] בכך שהחטיבה להתיישבות תעביר לקיבוץ שיועבר הקציבים, קרקע ומכסות מים", טען פרחן.

במקביל לעצרת „יום סיני" בחבל עזה, יתכנסו בני נוער וסטודנטים בכיכר דיזנגוף בתל־אביב ויביאו אתם בלוב שבסככה את הכלים שבו פינו את מתיישבי ימית מהגגות.

דבר של היום הוא דבר חדש

1

בנק ישראל
שקל חדש אחד

שקל חדש אחד ב־10,000 שקלים חדשים

האגודה להעון החייל בירושלים מציגה הערב למכירה פומבית ב„שולחן דוד" שבהר ציון פריט נדיר: שטר דוגמה של השטר החדש בן שקל אחד העומד לצאת היום לשוק. השטר זהה לכסף רגיל במחזור בכל תכונותיו, אך יש בו תוספת הדפסה של המילה „דוגמא" בצד אחד ושל המילה „ספסימן" (באנגלית) בצידו השני. במקום המספר הרגיל המורכב מעשר ספרות הודפסו על שטר הדוגמא עשרה אפסים וכן מופיע בשוליו מספר סידורי בן ארבע ספרות, בהדפסה נפרדת, 0001.

השטר המיוחד ניתן לאגודה למען החייל בירושלים ע"י בנק ישראל כחלקו של הבנק במבצע ה„שירותרום". אספנים מעריכים את שוויו המיוחד בעשרת אלפים שקלים ומעלה. כל המעוניין לרכוש את השטר יכול להתקשר טלפונית בערב המכירה משעה תשע ל„שולחן דוד" (02-718770) או במשך היום לבית החייל (02-247171).

דוד סוויסה עדיין לא יצא מכלאו בצרפת

מאת גדעון קיץ, כותב „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – דוד סוויסה, בנו של נציב בתי הסוהר רפי סוויסה לא עזב אתמול את כלאו כמתוכנן, משום שעורכי הדין שלו לא הגיעו עדיין להסדר עם שלטונות המכס על גובה הקנס שעליו לשלם.

אבל, סוויסה הוא עתה בגדר אסיר משוחרר והוחזק על חשבונו במעצר – עד שיסדיר את עניין הקנס. כל יום נוסף בכלא עולה לו, איפוא, כסף, „דמי אירוח".

המכס הצרפתי העריך את שווי ההרואין שסוויסה נידון על הברחתו ב־5 מיליון פראנק. על מי שמורשע בפרשת סמים בצרפת לשלם את ערך „הסחורה" למכס הצרפתי. לאחר משא ומתן, נכתנים הצרפתים „לרדת" ל־50,000 פראנק בלבד, אך נציגיו של סוויסה הציעו 20,000.

המקח והממכר יימשכו, איפוא, עוד ימים אחדים ומניחים, שדוד סוויסה ישוב לישראל עוד השבוע, לאחר שענשו קוצר, כחוק. הוא ריצה שנתיים וחצי מתוך שש השנים שנגזרו עליו.

בעקבות חידון נוער משודר

דגל שליווה הבריגדה מוצג במוזיאון צה"ל

(ע.) – דגל ישראל, שליווה את פלוגה ג' מהגדוד השלישי בבריגדה לאורך קרבות מלחמת העולם השניה, מוצג במוזיאון צה"ל. מפקד הפלוגה, סא"ל (מיל') יוחנן פלץ גילה את נושא הדגל מלפני ארבעים שנה, חיים זליקוביץ' ממצפה רמון. פלץ, ששמר את הדגל ברשותו במשך כל השנים הללו, החזיר אותו לידי זליקוביץ', והלה מסר אותו למשמרת למוזיאון צה"ל.

זליקוביץ', מאנשי אצ"ל שהתגייס לצבא הבריטי, קיבל לידיו דגל הלאום ומפקדו השביעו להניף את הדגל על כל עמדה גרמנית שתכבוש יחידתו. זליקוביץ' מילא פקודה זו. לפני כארבעים שנים כאשר הגיעה פלוגתו למוצב „גהבני" בהר גבוה ליד הנהר סניו באיטליה, ניחתה עליה אש חזקה של הגרמנים והחליט לכבוש את העמדה בקרב כידונים, בסיוע תגבורת חיילים אנגליים. את התגבר חשש בליבו של זליקוביץ' שמא לא ייצא בחיים מן הקרב. לכן מסר את הדגל לידי מפקד הפלוגה יוחנן פלץ וביקש להניף את הדגל על העמדה לאחר הכיבוש, אם הוא עצמו יפול בקרב. העמדה נכבשה, הדגל הונף עליה ונשאר בידי פלץ, אף שגם זליקוביץ' נותר בחיים.

לפני כשמונה חודשים נערך חידון נוער בטלוויזיה הישראלית בנושא מורשת קרב, וסיפור הדגל של זליקוביץ' הועלה מפי יוחנן פלץ, שהביע משאלה לאתר את זליקוביץ', כדי להחזיר את הדגל לידיו. בעקבות המשדר אכן אותר זליקוביץ', והדגל למוד הקרבות והמוכתם בדם נמסר לידי זליקוביץ', ולאחר שהוצג בפני תלמידי העיירה וסיפור מורשת הקרב שלו נודע ברבים, נמסר הדגל למשמרת במוזיאון צה"ל.

בעצרת יום הזכרון לשואה ולגבורה, שנערך אתמול במצפה רמון, סופר שוב תולדות הדגל של זליקוביץ', אשר השתחרר כמה־צה"ל בדרגת סרן.

מחנות צה"ל ייפתחו לביקורים ביום העצמאות

צה"ל יפתח ביום העצמאות הקרוב ב־14 במאי מחנות צבאיים לביקורי אזרחים ותיירים. על כך הודיע דובר צה"ל.

המחנות שייפתחו הם: מחנה קורדני בעכו, מחנה נחה־יעקב ומחנה עמנואל (מרכז), מחנה נתן ומחנה פלוגות (בדרום) ובסיסי חיל הים בחיפה ובאשדוד.

המחנות והבסיסים יהיו פתוחים בין השעות 9 בבוקר ו־2 אחר הצהרים. בבסיס חיפה, ברציף הצבאי שבנמל, תוצג תערוכה. הכניסה תהיה ברציף הצבאי משער 3 (ליד בית המכס). הכניסה לבסיס אשדוד תהיה דרך הנמל האזרחי. בסיס חיל הים באילת יהיה פתוח ערב יום העצמאות, 13 במאי, בין השעות 7.30 בבוקר ו־10.30 בלילה.

גם התעשיה האווירית

כבכל שנה, תפתח גם השנה התעשיה האווירית את שעריה לקהל הרחב ביום העצמאות, משעה 9 עד 2 אחר הצהריים. במפעלי התעשיה האווירית בנתב"ג תיערך תצוגה מגוונת של מטוסים, טילים, מערכות ומוצרים שונים המפותחים ומיוצרים בחברה. הקהל יוכל לראות מקרוב את מטוס האב־טיפוס הראשון של ה„לביא", שיטרא בספטמבר הבא.

טענה בעתירה לבג"ץ

„מועצת תמר סיפחה ארבעה ישובים מיו"ש"

(ע.) – טענה כי המועצה האזורית תמר באיזור ים המלח סיפחה לשטחה, שיפוטה אזורים שמחוץ לקו הירוק, והתושבים בהם סמכותו של המנהל האזרחי ביו"ש – כלולה בעתירה שהוגשה אתמול לבית המשפט הגבוה לצדק.

בעתירה נטען, כי המועצה בראשות משה שמיר סיפחה לתחומה עוד ארבעה ישובים, בשטח המשתרע עד פרבריה הדרומיים של ירחו, ומשרד־הפנים בתעלם מכך.

העתירה הוגשה ע"י הישוב נוה־זהר וארבעה מתושביו נגד משרד הפנים, נגד המועצה האזורית תמר, נגד ראש המועצה ונגד ארבעה ישובים: קיבוץ מצפה שלם, קיבוץ אלמוג, קיבוץ קליה והכפר הדר ירחו.

שופטת בית המשפט העליון השופטת שושנה נתניהו הורתה להעביר את העתירה לדיון בפני הרכב של שלושה שופטים ולזמן את תגובת היועץ המשפטי לממשלה והמשיבים האחרים.

העותרים, באמצעות עורך דין אברהם רונן, מבקשים שבג"צ יורה לערוך בחירות למועצה האזורית. כיוון שבמשך 30 שנה לא התקיימו בחירות למועצה. ראש המועצה האזורית, כועסים העותרים, משמש בתפקידו זה כ־9 שנים ואינו מעוניין לערוך בחירות.

בעתירה מפורט כיצד סיפחה לה המועצה האזורית תמר את הישובים שמחוץ לקו הירוק בלי כל החלטה במעלה בעניין. מועצה אזורית „מגילות", שבגבולה הדרומי הוא עין גדי, מצויה בשיפוטו ובסמכותו של המינהל האזרחי, „שמיד מכוח מינוי עצמי, משמש גם כראש המועצה האזורית מגילות, במקביל להיותו ראש המועצה האזורית תמר ושתי המועצות האזוריות נוהגו כאחת. לפי החלטת חברי שתי המועצות. לדעת העותרים זהו מעשה בלתי חוקי להוליכו.

אנשים • אנשים •

בין שתי ערים

כמחאה על הצבעת 50 אחוז מן האוסטרים בעד קורט ולדהיים, החליט ראש עיריית רמת גן אהרי עמית לבטל את תערוכתו של האמן האוסטרי ארנסט הזה גמסורי, שהיתה אמורה להיערך בעירו. מה שאהרי עמית לא ידע הוא, שהאמן האוסטרי פעל במשך שנים להגברת ההבנה בין כל הדתות ובין היהדות לנצרות בפרט. מוטיב מרכזי ביצירותיו הוא סבלות היהודים במחנות ההשמדה באירופה, המופיע אף בפרסקו שצייר על קירות כנסיות אחדות באוסטריה.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק (בתמונה) ידע מה שעמיתו הרמת־גני לא ידע, והזמין את האמן להציג בירושלים.

יעל אדמוני

טענות

המחזאי, יהושע סובול (בתמונה) המשמש כמנהל אמנותי של תיאטרון חיפה יחד עם הבימאי גדליה בסר, נטל השבוע חופשה ללא תשלום בת ששה חודשים מהתיאטרון ומניהולו האמנותי. הוא מתכוון לשהות סופל בפאריס ובלונדון כדי לאסוף חומר לכתיבתם של מחזות חדשים. מהנהלת התיאטרון בחיפה נמסר כי אין כל קשר בין יציאתו של סובול לחופשה לבין הסיעונים שהעלו באחרונה חוגים ימניים בעיריית חיפה אשר לפיהם יש, כביכול, טעם לפגם בכך שהתיאטרון מעלה מספר גדול של מחזות מפרי עטו של סובול, שהם בעלי אופי שמאלני, ואשר יש בהם, לדעת המקטרגים, כדי לפגוע במוראל של העם.

בתום החופשה יחזור סובול לתפקידיו הניהוליים־אמנותיים בתיאטרון חיפה.

אריאלה ראובני

תכשיט בעל ערך

ראש עיריית ירושלים טדי קולק נטל על עצמו גיוס 35 אלף דולר לרכישת תכשיט, שנעשה בגטו לודז' על ידי צורף יהודי עבור ראש היודנראט בגטו מרדכי חיים רומקובסקי. התכשיט, סיכה ותליון עשוי כסף, מוצג עתה בירידה ה„יודאיקה" בירושלים וקולק מעוניין לרכשו עבור מוזיאון יד ושם.

רומקובסקי, בעבר עסקן ציוני, נבחר כראש בגטו ושיתף פעולה עם הגרמנים, בהיותו משוכנע כי בזכות זקוקים לתעשיה והמפעלים שהיו בגטו. רומקובסקי חשב, כי אם תמשכנה אלה יעבדו היטב, יינצלו תושבי הגטו מהשמדה. „היימיש דער שרעקלישער" או „קיסר הימים", כינויו של רומקובסקי בקרב יהודי הגטו, היה אדם שנוי במחלוקת וביקורו בגטו היה כשהוא רכוב על מרכבה מלכותית עורר סנסציה גדולה.

יעל אדמוני

אופרה מן הגטו

75 תלמידות גימנסיה מהעיר פרייבורג שבמערב גרמניה יציגו בארץ, החל מן ה־22 בחודש, את האופרה „ברונדיבאר" שהועלתה במחנה הריכוז טרייזנשטאט על־ידי ילדי המחנה שנספו ע"י הנאצים.

האופרה נכתבה ע"י המלחין היהודי הנס קראסה בפראג, צ'כוסלובקיה, בשנת 1939, אך לא הוצגה, כי בינתיים נכנסו הכובשים הנאצים לעיר. ב־1942 הוגלה המחבר לגטו טרייזנשטאט ושם אירגן את הילדים המוכשרים והעלה את האופרה כ־50 פעם.

מדע ישן

תערוכה למדע וטכנולוגיה על שמו של ליאונרדו דה־וינצ'י, המוצגת דרך קבע במוזיאון במילאנו שבאיטליה, תיפתח בימים הקרובים במוזיאון הלאומי למדע וטכנולוגיה „טכנודע" בבניין הטכניון הישן בחיפה. התערוכה, שתהיה פתוחה עד חודש אוקטובר, תכלול 40 רישומים על נושאים מדעיים וטכנולוגיים וכן 30 דגמים, שחוברו על פי רישומיו של ליאונרדו דה־וינצ'י.

אריאלה ראובני

תיקון טעות

אתמול נערכה בלשכת שר הבריאות מרדכי גור מסיבה צנועה לציון יום הולדתו ה־56. במהלך המסיבה סיפר מוכה כי, למעשה, אחראית לתאריך הזה ראש לשכתו רחל פוטוביץ, המלווה אותו מאז שרותו במטכ"ל.

ומעשה שהיה כך היה: במסמכים הרשמיים היה רשום ינואר 1930 כתאריך הלידה של גור, אך אימו והוא ידעו שהוא נולד אחרי פסח. רחל, שהיתה עדה לדיון בנושא מדי שנה, החליטה לפעול בענין ולפני 4 שנים פנתה למשרד הפנים בבקשת עזרה לאיתור תאריך הלידה המדוייק של מוטה. לאחר כמה ימים קבלה לידיה את תעודת הלידה המקורית של מוטה גור, בה נרשמה לידתו ב־6 במאי 1930, כך תוקנה הטעות.

מתהדק

לישראל הגיע אתמול נשיא הסנאט של ליבריה, גדן ג'. רנסי, כאורח משרד החוץ. במהלך ביקורו, שימשך כשבוע ימים, ייפגש רנסי עם נשיא המדינה, חיים הרצוג ועם יו"ר הכנסת, שלמה הלל. הביקור נערך במסגרת הקשרים המתהדקים בין שתי המדינות.

בין גוף לרוח

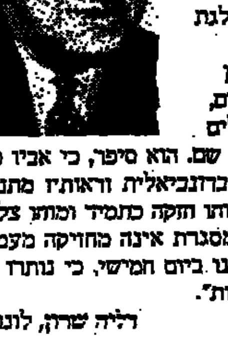

ארנסט שינוול, בנו של לורד עמנואל (מני) שינוול (בתמונה), סיפר אתמול כי אביו, חבר בית הלורדים היהודי, אשר כונה גם „הבולדוג של מפלגת הלייבור", ואשר באוקטובר האחרון מלאו לו 101 שנים, נשלח מבית החולים לביתו כדי למות שם. הוא סיפר, כי אביו פיתח דלקת ראות ברונכיאלית וראותיו מתנוונות במהירות: „רוחו חזקה כתמיד ומוחו צלול כפעמון – רק המסגרת אינה מחזיקה מעמד. הרופאים אמרו לנו ביום חמישי, כי נותרו לו ימים ספורים לחיות".

דליה שחק, לונדון

שווה סרט

ביום חמישי תקרין הטלוויזיה את הפרק הראשון מתוך סרטו הדוקומנטרי של יהודה קווה, המשרטט את דיוקנו של אבא אחימאיר. הסרט עוקב אחר דרכו הפוליטית של אחימאיר, עידיבתו את תנועת הפועלים, הצטרפותו לתנועה הרביזיוניסטית, הנהגתו את „ברית הבריונים" והשלכות רצח ארלוזורוב על חייו. משפחת אחימאיר נמנעה במשך שתי שנות העבודה על הסרט מכל התערבות בשלבי הפקתו והעמידה לרשות ההפקה את כל החומר שהיה ברשותה. לאחר השלמת הסרט ביקשה המשפחה להכניס בו מספר תיקונים, אשר אושרו על ידי מנהל הטלוויזיה חיים יבין.

הסרט „לאחר האהבה לאחר השנאה" יוקרן, כאמור, ביום חמישי והפרק השני ביום ראשון.

יעל אדמוני

עדיין בגלות

ספן השלום איבי נתן נרתם בעת האחרונה לפעילות ציבורית במדינת ישראל. בין פעולותיו היו איסוף צעצועי מלחמה ותיתוכם בכיכר מלכי ישראל. היום הוא יקיים את „יום אידה" – חגיגות יום הולדתה של אסירת ציון אידה נודל – גם כן בכיכר מלכי ישראל. בחגיגות ישתתפו בהעברתם ממיטב אמני ישראל ו־55 ילדים מכל הערים בישראל ידליקו נרות על עוגת יום ההולדת של אידה נודל, שעדיין יושבת בעיר בנדרי שבגלות הרוסית.

נתן הדעי

לשכה חדשה

בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג, ראש הממשלה שמעון פרס ושר המשפטים של ארה"ב אדווין מיז יחנך ביום ב' הקרוב בית לשכת עורכי הדין בירושלים. בבית, בו הושקעו כספי הלשכה ללא כל תמיכה ממשלתית, ייערכו הישיבות של לשכת עורכי הדין הישראלים בבירה. לתחרות חנוכת הבית תערכנה בו הרצאות בנושאי משפט בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר.

נתן הדעי

משלחת של הוועד הפועל של ההסתדרות, המורכבת משלושה חברי המועדה המרכזית, הח"כ ניסן חרפז, שרה אלספקטור וחיים ליכטנברג, הניחו אתמול זר של הוועדה המרכזית ב„יד ושם" לרגל יום השואה והגבורה.
(צילום: אהרון צ'כצס)

המדור נערך ע"י אסתר מיצנמכר

מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אגוד.ב ש	17800	45.0	+500	+2.9	+60.0
המפנות 0.1	1105 תב	1096	-65	-5.6	-3731
המפנות א 0.5	774	2292	-8	-1.0	-1636
בנק ספנות אוצ'ב	800	2056	-38	-4.5	-3198
כללי לא בהסדר	27500	75.0	-1000	-3.5	-83.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אם אמפו	— הפסקת מסחר				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3513	1543			-286
פ.יבי. 0.5	3770	3150	+65	+1.8	+3701

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	81700	553	+780	+1.0	+706
אידיבי ב 100.0	82000	1.0			-1.0
אידיבי בב א2.0	500000	1.0	+5000	+1.0	+9.0
אגוד 0.1	60900	225	+750	+1.3	+513
דיסקונט ב	104500	1.0	-500	-.5	-1.0
דיסקונט א	104500	100	+80	+.1	+134
דיסקונט שה ב	12300	7.0	+120	+1.0	+243
המזרחי ש	33560	795	+200	+.6	+1176
המזרחי ב	34250	700	+930	+2.8	+942
המזרחי שה 9	15200	25.0			+191
הפועלים מבב	116620	3.3	-2380	-2.0	-4.1
הפועלים ש	55100	881	+400	+.7	+986
הפועלים ב	55227	495	+547	+1.0	+1106
כללי א 1.0	141500	5.0	-1600	-1.1	-22.0
כללי אופ 9	136100	2.0	+200	+.2	+18.0
כללי שה 5	106200	2.0			+18.0
כללי שה 7	6780		+50	+.7	+170
כלל 100.0	35210	1990	-90	-.3	-2334
כלל שה 9	47800	17.0			+83.0
כלל שה 11	13400	314	+100	+.8	+553
מימון וסחר 1.0	47200	2.0	+570	+1.2	+2.0
מימון וסחר 5.0	24400		+100	+.4	+30.0

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	12540 תב	105	+1140	+10.0	+174
לאומי משכנתא' ש	4580	298	+180	+4.1	+243
לאומי משכנתא' מ	4410	50.0	+10	+.2	+25.0
כרמל ש	4080	75.0	+80	+2.0	+25.0
כרמל שה 1	2850	50.0			+20.0
בנין ב' 5.0	6000	108	+10	+.2	+68.0
פת משכ ש	1130	3379	+50	+4.6	+2890
משכן ב ש	2030	36.0	-70	-3.3	-169
עצמאות 0.1	5800	26.0			+1.0
טפחות מבוב ש	12300	1.0			-1.0
טפחות רג ש	11699	14.0	+199	+1.7	+7.0
טפחות שה 1	7260				
טפחות שה 2	3760	13.0	-78	-2.0	-73.0
יפעור 1.0	1250 תב	305	-70	-5.3	-406
יפעור 5.0	600 תב	589	-39	-6.1	-589
מירב 1.0	4160	657	+7	+.2	+347

מוסדות מימון

שלמון א ש	350	1865	-15	-4.1	-6570
החקלאות מבוב א	41000	45.4			+17.3
החקלאות מבוב ג	156900				
לאומי תעשיה א ש	4500	229	+80	+1.8	+131
פתוח תעשיה מבב	51270				
פת תעש בב ג	376000	2.0			-1.0
פת תעש בב גג	232402	1.0	+1		+2.0
פת תעש בב גג1	233000	3.0	+700	+.3	+4.0
פת תעש בב ד	223050		+50		+3.0
פת תעש בב דד	64063				
כרס קבלנים 5.0	589	670			+335
תיירות בב	174100				
כלל ליסינג א0.1	8150	83.0	+95	+1.2	+153
כלל ליסינג 0.52	5070	287	-120	-2.3	-317
כלל ליסינג אג"ח	10999				-6.0

ביטוח

ארדם 0.1	1050	563	+42	[illegible]	[illegible]
ארדם א 0.5	507	1759	-10	-1.9	-1662
בטוח משנה 0.1	980 תב	400	+64	+7.0	[illegible]
בטוח מבנה 0.5	359	5742	-9	-2.5	-10131
הדר 1.0	2136	889	-132	-5.0	-619
הדר 5.0	1260	1658	-39	-3.0	-1032
הסנה ש	491	9302	-4	-.8	-10117
הפניקס 0.1	1540	666	-10	-.7	-359
הפניקס 0.5	825	1213	+8	+1.0	+933
המסנה-הראל 1.0	6610				
המסנה-הראל 5.0	3100	133	+85	+2.8	+113
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר				
מנורה 1.0	7999	10.0	-200	-2.4	-33.0
מנורה 5.0	3700	90.0	+43	+1.2	+15.0
סהר ג 1.0	4200 תב	204	-402	-8.7	-252
סקוריטס 0.1	2360	606			+174
צור ש	— הפסקת מסחר				
ציון החזקות 1.0	16780	3.0	-800	-4.6	-20.0
ציון החזקות 5.0	4500	114	+120	+2.7	+38.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרבאבא 1.0	3900	70.0	-50	-1.3	-63.0
אינטרבאבא 5.0	1431	33.0			-8.0
אינטרבאבא אופ 1	861	900	-40	-4.3	-706
כאיר עורא 1.0	4060	13.0	+40	+1.0	+6.0
כאיר עורא אופ 1	3810				
כתה 1.0	— הפסקת מסחר				
כתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	5300	789	-280	-5.0	-1653
קריסטל 1.0	4370	31.0			+19.0

רפק 0.1	31970				-1.6
רפק 0.5	9300	23.0			-10.0
סופרסל א 2.0	4560	251			+165
סופרסל ב 10.0	2940	1284			-293

שרותים

דלק ב ש	5200	1522			+688
הראל 1.0	2525 קן		+120	+5.0	+600
הראל 5.0	1220 תב		+74	+6.5	+40.0
ספנות הספקה 0.1	10000 תב	65.0	+650	+7.0	+89.0
ספנות הספ' 0.5א	3885	108	+40	+1.0	+93.0
קידר 0.1	1733	1539	+83	+5.0	+195
קידר 1.0	380	9428			-11485
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מוסכי ערוכה 0.1	5796	392			-256
מוסכי ערוכה 0.5	1660	1825	+15	+.9	+975
קנסורטיום 0.1	1600 תב	967	+78	+5.1	+819
קנסורטיום 0.5	1060 תב	2042	+70	+7.1	+1454
קשל 1.0	— הפסקת מסחר				
קשל אופ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	9850	10.6	+450	+4.8	+21.6
גלי זהר 5.0	3130 תב	13.0	-170	-5.2	-13.0
מלונות דן 1.0	3800	64.0	-99	-2.5	-149
מלונות דן 5.0	2680	147	-50	-1.8	-147
חוף האלמוג 0.1	4500	206	-183	-3.9	-256
כנם 1.0	2499				-40.0
מלונות ירדן 1.0	2950	45.0			-820
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דשה מיכון 1.0	4200 תב	167	-300	-6.7	-205
ת.ל.ב. 1.0	13069	24.0			-24.0
יענא 1.0	4200	292	+123	+3.0	+106
יענא אופ 1	3421	40.0	-180	-5.0	-40.0
כלל מחשבים 1.0	6158	13.0			-68.0
מ.ל.ל. 1.0	7900	10.0			+1.0
מ.ל.ל. 5.0	4400	155	+15	+.3	+141
משוב מחשבים 1.0	2249	212			-6.0
ניקוב מחשבים 1.	7040 תב	85.0	+640	+10.0	+273
ניקוב מחשבים 5.	4070 תב	232	+320	+8.5	+392
תים מחשבים 1.0	1840	592	-10	-.5	-175
תים מחשב אופ 1	18400				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבדום גינדי 1.0	— הפסקת מסחר				
אבדום גינדי 5.0	— הפסקת מסחר				
אורן מבנים 1.0	727	894	+15	+2.1	+519
אורן מבנים 5.0	349	1112	-11	-3.1	-1700
אזורים 1.0	5050 תב	3020	-390	-7.2	-5195
אילון 1.0	380	3500	-11	-2.8	-6870
אילון אופ 1	1400	490			+245
אל-רוב 1.0	3584	564	+9	+.3	+434
אל-רוב 5.0	3559	1114	+9	+.3	+1116
אבנתים 1.0	2050 תב	237	+100	+5.1	+226
אבנתים אופ 1	1680				
אפריקה 1.0שה	34100	99.0	+500	+1.5	+124
אפריקה .1שה	24550	182	+200	+.8	+77.0
אפריקה אופ 5	20000	53.0			-38.0
אדרים 1.0	1760 תב	907	+160	+10.0	+714
אילדן 1.0שה	2000	630	+80	+4.2	+1007
אילדן 5.0שה	1250 תב	2373	+100	+8.7	+2726
בן-יקר גת 1.0	3090	55.0			+5.0
ברעובץ 1.0	3650	230	-50	-1.4	-100
ברעובץ 5.0	2304	285			-66.0
דניבר 1.0	3880	176	-122	-3.1	-1342
דוחקי 1.0	470	951			-451
דוחקי 5.0	367	1047			-1047
דוחקי אופ 1	285	200	-1	-.4	-20.0
דרעד 0.1	5650 תב	22.0	-350	-5.8	-28.0
דרעד 0.5	3050	66.0	+20	+.7	+21.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2605	1148	+20	+.8	+706
בב-ים 0.1	4119	107			+47.0
בב-ים 0.5	2355	1205	+100	+4.4	+1194
הכשרת הישוב 1.0	46900	440	+1500	+3.3	+606
ישפרו 0.1	[illegible]	255	-13	-.5	-533
ישראלום 1.0	12438 תב	57.0	+900	+7.8	+37.0
ישרס 10.0	13650	89.0			-69.0
מבנן פיתוח 1.0	8031 תב		-423	-5.0	-153
כלל בנלין 0.1	342	13466			+3178
לוביר 1.0	3520	247	+70	+2.0	+411
לוביר 5.0	1485 תב	1291	+135	+10.0	+1514
מ.ת.ב. 1.0	2560	927			-551
מגאורי בניה 1.0	469	3648	+15	+3.2	[illegible]
מגאורי בניה אופ1	359	1628	+13	+3.8	+1599
[illegible]	288	2963	-12	-4.0	-5179
[illegible] 5.0	604 תב	2632	-35	[illegible]	[illegible]
כר-לו 1.0	476	2995	+4	+.9	+1584
לוינשטין 1.0	440 תב	559	-41	-8.5	-1624
לוינשטין 5.0	127.0	9461	-6.0	-4.5	-13474
ליפסין 1.0	1425 תב	1462	+130	+10.0	+3966
ליפסין 5.0	692	3452	+12	+1.8	+5376
נאות אביב 0.5	29500	72.0	-500	-1.7	-45.0
נכסי אזורים 1.0	745	3170	-14	-1.8	-3001
סהר החזקות 1.0	9750	207	+450	+4.8	+269
סהר החזקות 5.0	6550	40.0			-17.0
סוללבונה בבב א	— הפסקת מסחר				
סוף 1.0	4038 תב		-212	-5.0	-450
סוף 5.0	2340 תב	150	-260	-10.0	-394
עמר וסלע 1.0	742	535			+174
קיסריה 0.1	1580 תב	589	-170	-9.7	-719
קיסריה 0.5	800	590			+1001
רובינשטין 1.0	— הפסקת מסחר				
רובינשטין 5.0	— הפסקת מסחר				
רוגובין 1.0	2899	230	-1		-603
רוגובין 5.0	2109	1013	-1	-.1	-1226
רסקו מבנל'	5990	495			-195
רסקו רג	6172	415			-176

חקלאות

מבעי הדר 0.1	2529	244	-133	-5.0	-195
מבעי הדר 0.5	1501	470	+61	+4.2	+705
מהדרין 0.1	5800	60.0			-23.0
נבסי הדרים 1.0	1035	4522			-1004
פרי אור 0.5	2450	318			-24.0
כב-הר 5.0	17600 תב	522	+1600	+10.0	+943

תעשייה

מזון וטבק

אבאס 1.0	1242 קן		+59	+5.0	+1336
אסלקרין 1.0	— הפסקת מסחר				
גולדפרוסט 1.0	1399	173	+34	+2.5	+390
גולדפרוסט 5.0	674	1000	+14	+2.1	+813
גולדפרוסט אופ 1	743	272	-7	-.9	-7.0
דובק בב ש	3400	370			+180
דובק בב ב	3394	449			-436
תלבל 1.0	1090	500	+40	+3.8	+199
תלבל 5.0	640 תב	800	+33	+5.4	+620
פרי-הה 1.0	2380	1032	+70	+3.0	+821
פרי-הה 5.0	1760	1079	+40	+2.3	+1066
טבעי בירה 1.0	14300	100	+650	+4.8	+103
טבעי בירה 5.0	9471	105	+451	+5.0	+86.0
יבהר 1.0	1495	631	+30	+2.1	+694
יבהר א 5.0	835	1317	+30	+3.7	+2123
כן 1.0	10000				-40.0
כן 5.0	4730 תב	100	+430	+10.0	+185
כנפרוכב 1.0	7500	96.0			-100
עלית 0.1	14000	50.0	+298	+2.2	+21.0
עבים ב 0.5	37400	47.0	-125	-.3	-21.0
פלבה אגד 1.0	1910	312	+5	+.3	+99.0
שמן מבבל ש	5150	97.4	-50	-1.0	-35.7

טקסטיל והלבשה

ארגמן 1.0	765	3676	+20	+2.7	+2245
אופיב 1.0	1738 תב	165	+158	+10.0	+455
אופנת ברוך 1.0	2300	156	-40	-1.7	-314
אופנת ברוך 5.0	1523	90.0			-90.0
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר				
אפתן אופ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	12700	276	+325	+2.6	+447
דלתא-גליל 1.0	4520	246			+77.0
דלתא-גליל א 3.0	3250	315			-182
מכורות כאותר 1.	1521	20.0	+1	+.1	+68.0
מכורות כאותר 5.	742	13.6	-8	-1.1	-13.6
מכורות אופ 1	525		-10	-1.9	-10.0
רשלבו 1.0	4190	290	-210	-4.8	-527
רשלבו 5.0	3000	224			+120
ודרימן 1.0	4120	125	+80	+2.0	+58.0
דיקות 1.0	7700	139	-280	-3.5	-115
דיקות 5.0	6100	180	-70	-1.1	-195
כיב-כוב 1.0	— הפסקת מסחר				
כיב-כוב אופ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1888	175	+21	+1.2	+125
לודזיה 0.4	998	1125	+10	+1.0	+381
ליגת 1.0	1300	2422			-958
מיפ גליקו 1.0	906	1921	+20	+2.3	+1253
מקס 0.1	30070	52.0	+1300	+4.5	+59.0
מקס 0.5	12500	166	+574	+4.8	+252
עיט 1.0	11100	80.0	+100	+.9	+1.0
עיט 5.0	5550	230			-78.0
עבק 1.0	2110	213	-90	-4.1	-417
פולגת א 0.1	9370	121	+70	+.8	+36.0
פולגת ב 0.4	6227	554			-41.0
פוליגון א 0.5	6800	662			-244
פרנזר 1.0	1903	283	-80	-4.0	-262
גבור סבירנה בעמ	12900	199	+200	+1.6	+71.0
תעש רוגוזין 1.0	3101	519			+278

מתכת ומוצריה

אשכנזי 5.0	1830 תב	240	-88	+5.1	+540
אורדן 10.0	10950	114	-150	-1.4	-106
אורדן 50.0	8930	39.0	-100	-1.1	-24.0
כבדים ש	12630				
התבוך 1.0	12550 תב	28.0	+750	+6.4	+128
התבוך 5.0	7150	125	-50	-.7	-124
קפסאות פח 1.0	1042	6521	+42	+4.2	+7546
קפסאות פח 5.0	792	1295	+32	+4.2	+1173
מודגן 1.0	660	793	-5	-.8	-480
מודגן אופ א	490	242	-10	-2.0	-132
מתכת כרום 1.0	2140	2281			+311
כללי צין 1.0	2079 תב	757	-120	-5.5	-785
כללי צין 5.0	820	1472	-15	-1.8	-742
כללי צין אופב	730	276	+31	+4.4	+326
קרבני 1.0	565	632	+5	+.6	+183
קרבני 5.0	432	438			-656
כתושתן 0.1	18400	37.0	+400	+2.2	+58.0
כתושתן 0.5	7900	100	+150	+1.9	+175
צוד 3.0	1710	385	+9	+.5	+928
ספר פיהוה 1.0	6760	783	-20	-.3	-310
קינג 1.0	1120	475	-40	-3.5	-794
קינג 5.0	620	1850	+7	+1.1	+1349
קליל 1.0	2750	33.0	-100	-3.5	-33.0
קליל 5.0	1570				
שלדית 5.0	2200	100	+100	+4.8	+98.0
תעשיות לבדים 1.0	975	88.0	+5	+.5	+38.0
תעשיות לבדים 5.0	510	58.0			+242

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	435000	8.0			-5.0
אלקו 0.1	4800 תב	213	+300	+6.7	+293
אלקו 0.25 ש	2980	360			-35.0
אלקו 0.25 ב	2958	100	+40	+1.4	+113
אלקטרה 0.1	12400	39.0	+100	+.8	+40.0
אלקטרה א 0.5	5780	70.0	+100	+1.8	+107
אלרון 3.0	379000	4.0			+1.0
ארית 1.0	31300	162	+100	+.3	+47.0
כלל תעש אלקטרו	2710	1318			-686
ספקטרוניקס 1.0	1850	5484	+45	+2.5	+6111
ספקטרוניקס 5.0	1270	3746	+20	+1.6	+3510
פרינכתבר 1.0	1825	404	+65	+3.7	+440
פרינכתבר 5.0	882	1150			+85.0
ציקלון 1.0שה	3142 תב	1018	+172	+5.8	+1313
ציקלון 5.0שה	1455 תב	3314	+100	+7.4	+9624
קנבסקי אריר 1.	3352	20.0	+90	+2.8	+119
קנבסקי אריר 5.	2500	180	-55	-2.2	-200
ת.א.ת. 1.0	3190 תב	276	-260	-7.5	-253
ת.א.ת. 5.0	1422	750			-680
ת.א.ת. אופ 1	11810	11.0	-40	-.3	-14.0
תראה 1.0	6208	63.0	-200	-3.1	-73.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.	820	924	-17	-2.0	-1916
אלקיל 5.0	9145	211	-150	-1.6	-243
אקרשטיין 1.0	1520	632	-40	-2.6	-657
אקרשטיין 5.0	1160	540	-40	-3.3	-755
בטון תדיר 1.0	13100	10.0	+100	+.8	+10.0
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-כהן 1.0	3903	80.0	+2	+.1	+35.0
בר-כהן 5.0	1300	333			-40.0
הכסלול 1.0	— הפסקת מסחר				
הכסלול 5.0	— הפסקת מסחר				
כרובאסבסט 1.0	5760 תב	10.0	-640	-10.0	-24.0
כרובאסבסט 5.0	2050 תב	284	+130	+6.8	+413
ב.ל.ס. 1.0	1094	837	-11	-1.0	-573
ב.ל.ס. 5.0	599	172	+23	+4.0	+823
בודול הסק בתעס	3501	589	+79	+2.3	+290
מדאיקה הלפכן 1	14538	7.0			-2.0
מדאיקה הלפכן 5	10500 תב	5.0	+501	+5.0	+5.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	20200	220	+896	+4.6	+356
אליאנס ב 200.0	1365	1218	+54	+4.1	+1645
גל תעשיות 1.0	11500	65.0			-40.0
גל תעשיות 5.0	4990	516	+40	+.8	+460
דיקסטר 1.0	3250	105			-27.0
דשנים 0.1	5200	68.0	+51	+1.0	+75.0
דשנים 0.5	1650	780			+237
חיפה כימיקל 10.0	863	1004	-2	-.2	-1013
טבע ש	53400	16.0	-200	-.4	-6.0
טבע אופ 4	47800	5.0	+700	+1.5	+23.0
ליפסקי 1.0	1204	154	-40	-3.2	-301
ים המלח 0.1	14970	865	+70	+.5	+578
פטרוכימים 10.0	485	3966	-11	-2.2	-18134
קסטיפה 1.0	6900	100			-100
מקסימה 5.0	2750	257	-20	-.7	-174
נקה כמיקל 1.0	3600	116			-11.0
סנו 1.0	9390	31.0	-200	-2.1	-34.0
סנו 5.0	5960	267	-230	-3.7	-267
קים כימיקל 1.0	5543	11.0			+29.0
ת.ג.ל. 1.0	3250	262	+53	+1.7	+54.0
ת.ג.ל. 5.0	2211	828	+105	+5.0	-1680
תיא 5.0	4380	40.0	+90	+2.1	[illegible]
פרוטארום 10.0	11899	20.0	-1		-44.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4180	24.0	+45	+1.1	+3.0
דפרון 5.0	2303	8.0			-8.0
ח.ב.ה. 1.0	2650 תב	587	-150	-5.4	-347
יצה 1.0	5851	78.0	+66	+1.1	+122
לבידי אשקלון 1.	509	6336	-7	-1.4	-8632
לבידיאשקלון אופ1	819	1142	+20	+2.5	+2228
מולה ב 0.5	24000	32.0			+9.0
כפעלי נייר 10.0	174900	52.0			-5.0
סקאוריה 1.0	2350	5528	+80	+3.5	+5528
רים 0.1	3870	104			+6.0
רים 0.4	2270	304			-70.0
תעל ב 0.2	13625 תב	1025	+1239	+10.0	+1999

תעשיות שונות

אלומית 1.0	3500	170			-210
אלומית 5.0	2570	119			-119
אמרין 1.0	3960	385	+148	+3.9	+345
אמרין 5.0	2400	955	+1		+288
המישה יד 1.0	8409	42.0	+129	+1.6	+12.0
זיקה 1.0	4950	32.3	-50	-1.0	-32.3
זיקה 5.0	2500				-69.9
פולק 1.0שה	7150	35.0	-150	-2.1	-7.0
פולק 5.0שה	4475	312	-25	-.6	-340

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	5950	200			-165
כור בב' 1.0	5200000	.5	+	+2.0	+1.0
כלל תעשיות 1.0	1295	6523	+20	+1.6	+5829
מאגרי טכנולוגיה	506	1167	+6	+1.2	+708
מאגרי טכנו אופ 1	392	1496	-13	-3.2	-1346

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמפיק ש	4631	112			+47.0
אידיבי פתוח 2.0	3610	1420	+35	+1.0	+758
אינקובה 0.1	1512	1255	+72	+5.0	+1441
אינקובה 0.5	850	1210	+3	+.4	+982
אלגר ש	6300 תב	147	+500	+8.6	+313
אלגר ב	6300 תב	207	+500	+8.6	+307
אלרן ש	2470	878			-278
אלרן ב	2580	445	+80	+3.2	+673
אמישר בב' 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
בזלת 1.0	1275	40.0	+30	+2.4	+80.0
חברה לישראל 1.0	6045	118	-5	-.1	-102
חברה לישראל 5.0	3260	213			-394
חלפטון 0.1	97500	4.6	-3000	-3.0	-4.6
חלפטון 1.0 ש	27000	51.0	-100	-.4	-26.0
אמפא א 0.5	13690	120	+390	+2.9	+141
פועלים השק ש	4501	820			-182
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר				
דיסקונט השק ש	2176	6314	+75	+3.6	+12877
מזרחי השק ש	14900	95.0			-87.0
מור השק אגח 124	10291	6.8	+491	+5.0	+22.8
הדרון 1.0	1850	88.0	-50	-2.6	-112
הדרון 5.0	715	1524			-703
יצגא ש	10010	180	-340	-3.3	-137
ירדן א 0.1	3500	534		1	+417
כלל ישראל 10.0	2270	786	+1		+86.0
כלל ישראל 50.0	1785	310	-40	-2.2	-485
לבדקו 0.1	8165	114	+388	+5.0	+317
לבדקו 0.5	2500	457	+1		+344
מגור 0.1	520	1325			-75.0
מגור א 0.5	351	2460	-10	-2.8	-2780
עד השק ב 0.1	2280	114			-105
עד השק ב 0.5	1198	45.0			-48.0
פז השק ש	19000	129	-280	-1.5	-80.0
פמה א 0.1	8840	100	-10	-.1	-17.0
פמה 0.5	4320	107			-3.0
פריון ב 2.5	2660	253			-80.0
שחל טריוה 1.0	— הפסקת מסחר				
שחל טריוהמט ב	— הפסקת מסחר				
שחל טריוה שה 1	— הפסקת מסחר				

מחקר ופיתוח

אמבעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	*455	1062	+5	+1.1	+140

* ביצוע חלקי 94.30%

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2899	120	-1		-624
דלק חיפושים 5.0	1430	1061	+10	+.7	+1103
דלק נפט אופ 2	800	1027			+707
פז חיפושי נפט	12750	105			-59.0
פראגיל 1.0	2203	285			+265
פראגיל 5.0	1030	515			-315
י.נ.א.ל. 5.0	1452	1068	+12	+.9	+1054
נ.ה.ב. 1.0	2110	167	+10	+.5	+94.0
נ.ה.ב. 5.0	1080	1157	-30	-2.9	-945
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר				
פראגיל ב 0.5	3340	59.0	-170	-4.8	-36.0
צפון אמר נפט 1.	263	1333			-833
צפון אמר נפט 5.	180.0	3882			-278
צפון אמר נפט אופ2	468	357	-14	-2.9	-115
נפטא ש	1340000	1.0			+2.0

נסחרות בסמ"ח

בזית מ	227	100	-4	-1.7	-100

מימוש רווחים בשוק המניות

שערי מטבע חוץ ביום 6.5.86

דולר יציג: 1.4745

דולר נוסעים: 1.76

דולר שחור: 1.60–1.62

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3107	251900.0	
ש3108	242700.0	-500.0
ש3109	233000.0	
ש3110	236000.0	
ש3111	228700.0	+100.0
ש3112	221600.0	+300.0
ש3113	226000.0	
ש3114	219500.0	-4500.0
ש3115	215500.0	+500.0
ש3116	208800.0	+600.0
ש3117	218500.0	+199.0
ש3118	211500.0	-4000.0
7%-6%-4% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ש3201	181000.0	+1000.0
ש3202	188490.0	
ש3203	183100.0	+800.0
ש3204	179000.0	
ש3205	173500.0	-3000.0
ש3206	173100.0	+400.0
ש3210	170400.0	+400.0
ש3211	165300.0	+600.0
ש3212	165900.0	+400.0
ש3213	159300.0	+500.0
ש3214	153300.0	+300.0
6%		
ש3501	150300.0	
ש3502	147800.0	+400.0
ש3503	135000.0	+499.0
ש3504	134200.0	
ש3505	129314.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.43%		
ש3521	126839.0	+70.0
ש3524	115033.0	+64.0
ק-702 תשואה 2.77%		
ש3522	121084.0	+319.0
ש3523	114426.0	+314.0
ק-703 תשואה 2.56%		
ש3525	112545.0	-151.0
ש3526	112435.0	-167.0
ש3527	110193.0	-165.0
ש3528	112044.0	-160.0
ק-704 תשואה 2.57%		
ש3529	111849.0	-331.0
ש3530	109238.0	-324.0
ש3531	109010.0	-338.0
ש3532	105820.0	-329.0
ש3533	105717.0	-341.0
ש3534	99700.0	-324.0
ק-705 תשואה 2.65%		
ש3535	99693.0	+170.0
ש3539	93945.0	+163.0
ק-706 תשואה 2.60%		
ש3536	99698.0	+125.0
ש3537	99587.0	+124.0
ש3538	93737.0	+116.0
ש3540	93592.0	+119.0
ש3541	90432.0	+115.0
ש3542	90341.0	+117.0
ש3543	85938.0	+112.0
ק-707 תשואה 3.07%		
ש3544	85071.0	+326.0
ש3546	82978.0	+327.0
ש3547	82792.0	+327.0
ש3548	82698.0	+327.0
ש3550	78383.0	+316.0
ש3551	78075.0	+316.0
ק-708 תשואה 3.13%		
ש3545	82638.0	+89.0
ש3549	78059.0	+65.0
ש3552	71642.0	+79.0
ש3554	71501.0	+80.0
ש3555	71501.0	+80.0
ק-709 תשואה 3.15%		
ש3553	71200.0	+40.0
ש3571	64434.0	+36.0
ק-710 תשואה 3.03%		
ש3556	68325.0	+323.0
ש3558	68234.0	+324.0
ש3559	65821.0	+314.0
ש3560	65019.0	+312.0
ש3561	64836.0	+311.0
ק-711 תשואה 2.75%		
ש3557	69318.0	+811.0
ש3572	65789.0	+789.0
ק-712 תשואה 2.81%		
ש3575	65312.0	+37.0
ש3574	60224.0	+33.0
ש3577	60187.0	+33.0
ש3578	55603.0	+31.0
ק-713 תשואה 3.01%		
ש3575	59674.0	+156.0
ש3576	59507.0	+156.0
ש3579	54932.0	+148.0
ק-714 תשואה 3.00%		
ש3580	51154.0	+124.0
ש3581	46526.0	+114.0
ש3582	43911.0	+108.0
ש3583	39885.0	+102.0
ק-715 תשואה 3.16%		
ש3584	37730.0	-365.0
ש3585	35771.0	-354.0
ש3586	32392.0	-329.0
ש3588	32346.0	-335.0
ק-716 תשואה 3.10%		
ש3587	32544.0	+77.0
ש3591	29656.0	+69.0
ש3592	29623.0	+69.0
ש3593	29573.0	+69.0
ק-717 תשואה 2.82%		
ש3589	29899.0	+340.0
ש3594	28512.0	+330.0
ש3596	28420.0	+325.0
ש3597	28326.0	+326.0
ק-718 תשואה 3.07%		
ש3590	29513.0	-321.0
ש3595	29335.0	-312.0
5% מלווה פיתוח המדינה (פיתוח בבניה צמודה)		
ק-101 תשואה 3.00%		
ש2001	122572.0	-992.0
ש2002	122227.0	-999.0
ק-102 תשואה 2.70%		
ש2003	118305.0	-1182.0
ק-103 תשואה 2.85%		
ש2004	118646.0	-251.0
ק-104 תשואה 2.85%		
ש2005	111501.0	+367.0
ש2006	111368.0	+380.0
ש2007	109226.0	+374.0
ק-105 תשואה 2.76%		
ש2008	108628.0	+348.0
ש2012	109765.0	+362.0
ש2015	106964.0	+365.0
ק-106 תשואה 2.76%		
ש2009	109836.0	+460.0
ק-107 תשואה 2.82%		
ש2010	109098.0	+52.0
ש2011	106982.0	+51.0
ש2013	110363.0	+61.0
ש2014	107549.0	+61.0
ק-108 תשואה 2.80%		
ש2016	108306.0	+503.0
ש2018	105537.0	+507.0
ש2021	102158.0	+508.0
ק-109 תשואה 2.83%		
ש2017	104833.0	+430.0
ש2019	104593.0	+443.0
ש2020	101531.0	+430.0
ק-110 תשואה 2.90%		
ש2022	95486.0	+53.0
ק-111 תשואה 2.73%		
ש2023	96545.0	-906.0
ק-112 תשואה 2.80%		
ש2024	90025.0	-1438.0
ש2027	86837.0	-1436.0
ש2031	80403.0	-1425.0
ק-113 תשואה 2.66%		
ש2025	90874.0	+567.0
ש2026	90574.0	+569.0
ק-114 תשואה 2.69%		
ש2028	87552.0	-2142.0
ש2030	83287.0	-2106.0
ק-115 תשואה 2.50%		
ש2029	83129.0	-162.0
ש2033	76574.0	-162.0
ש2035	70316.0	-155.0
ק-116 תשואה 1.08%		
ש2032	84651.0	
ש2034	ק 80084.0	+2323.0
ש2036	73626.0	
ק-117 תשואה -0.61%		
ש2037	73168.0	+2049.0
ש2052	63752.0	+1883.0
ק-118 תשואה 2.30%		
ש2038	67787.0	+805.0
ש2040	67372.0	+804.0
2051	63769.0	+780.0
ק-119 תשואה 2.90%		
ש2039	63741.0	+31.0
ש2041	62280.0	+35.0
ק-120 תשואה 2.03%		
ש2053	ק 59209.0	+1743.0
ק-121 תשואה 1.71%		
ש2054	54895.0	-1494.0
ש2056	50842.0	-1421.0
ש2058	46291.0	-1328.0
ש2060	42740.0	-1236.0
ק-122 תשואה 2.60%		
ש2055	53270.0	-1155.0
ש2057	49765.0	-1097.0
ש2059	45252.0	-1025.0
ק-123א תשואה 0.70%		
ש2061	33832.0	+17.0
ש2062	— הפסקת מסחר	
ק-123ג תשואה -0.76%		
ש2063	32207.0	
תלוים		
מ 17	103.1	-.9
מ 18	101.4	-1.1
מ 19	101.1	+1.8
מ 20	101.5	+.9
מ 21	103.3	05/05/
מ 22	103.5	-.5
ש 23	97.4	-1.1
ש24	93.8	-1.5
ש25	94.5	
ש26	95.1	-.4
ש27	96.0	-1.0
ש28	92.1	+2.1
ש29	94.2	
ש30	102.0	
ש31	100.0	05/05/
תית 15	90.5	03/04/
32	95.6	05/05/
33	97.0	
2	90.0	-.5
מר"ש 34	101.3	+1.3
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 3.68%		
סד' 2501	154.3	-.2
סד' 2502	151.7	-.2
סד' 2503	146.9	-.2
ק-602 תשואה 3.70%		
סד' 2504	146.3	-.5
סד' 2505	140.7	-.5
ק-603 תשואה 3.00%		
סד' 2506	143.6	-.2
סד' 2507	138.7	-.1
ק-604 תשואה 3.11%		
סד' 2508	103.8	-2.5
"פילבונד"-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.08%		
7001	242.2	-2.6
7002	234.8	-2.5
ק-902 תשואה 7.00%		
7003	224.2	-2.8
7004	206.9	-2.7
ק-903 תשואה 6.98%		
7005	193.9	-5.8
ק-904 תשואה 7.19%		
7006	181.6	-1.2
ק-905 תשואה 7.26%		
7007	168.9	-.9
7008	168.6	-.8
ק-906 תשואה 7.00%		
7009	156.9	+.4
ק-907 תשואה 7.26%		
7010	146.9	-1.0
ק-908 תשואה 7.14%		
7011	139.5	-.1
7012	134.6	-.2
ק-909 תשואה 7.24%		
7013	130.6	-.8
ק-910 תשואה 7.20%		
7014	115.9	-.2
ק-911 תשואה 7.29%		
7015	94.6	-.2
7016	94.1	-.1
7017	96.3	-.1
7018	96.1	-.1
7019	96.5	-.1
7020	96.3	-.2
7021	95.4	-.2
7022	95.1	-.2
ק-951 תשואה 7.45%		
7201	94.0	-1.4
7202	92.6	-1.4
7203	92.4	-1.5
7204	92.8	-1.5
7205	93.0	-1.4
"גלבונד" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.80%		
ש6101	12502.0	-20.0
ק-802 תשואה 2.49%		
ש6102	7835.0	-214.0
ק-803 תשואה 2.31%		
ש6103	6652.0	-31.0
ק-804 תשואה 2.37%		
ש6104	6111.0	+10.0
ש6105	5846.0	+8.0
ק-805 תשואה 2.39%		
ש6106	5663.0	+14.0
ש6107	5454.0	+15.0
ק-806 תשואה 2.46%		
ש6108	3932.0	-49.0
ש6109	3743.0	-46.0
ש6110	3681.0	-45.0
ק-807 תשואה 2.50%		
ש6111	3045.0	-36.0
ש6112	2952.0	-35.0
ק-808 תשואה 2.62%		
ש6113	2003.0	-17.0
ק-821 תשואה 3.28%		
ש6151	784.2	-1.2
ש6152	750.7	-1.1
ק-822 תשואה 3.27%		
ש6153	653.3	-.7
ש6154	641.5	-.8
ק-823 תשואה 3.23%		
ש6155	421.0	
ק-824 תשואה 3.15%		
ש6156	342.1	+1.3
ק-825 תשואה 3.24%		
ש6157	252.4	-1.1
ש6158	239.2	-1.1
ק-826 תשואה 2.90%		
6159	209.9	+4.9
ק-827 תשואה 2.97%		
6160	193.9	+2.6
6161	189.6	+3.6
ק-828 תשואה 3.23%		
6162	167.2	-.3
ק-829 תשואה 3.30%		
6163	154.9	-1.6
6164	148.6	-1.6
ק-830 תשואה 3.22%		
6165	140.6	+.3
ק-831 תשואה 3.25%		
6166	132.3	-.2
6167	129.6	-.2
6168	127.7	-.2
ק-832 תשואה 3.26%		
בד 6169	120.0	-1.4
ק-833 תשואה 3.29%		
6170	112.7	-1.2
ק-834 תשואה 3.20%		
6171	81.2	+.2
6172	81.0	+.1
ק-851 תשואה 3.00%		
6801	87.9	-.1
בר"ש 85	285.6	
בר"ש 85	1195.0	
ש 83 מר"ש	— הפסקת מסחר	
1 מר"ש 84	95.9	
3 מר"ש 85	400.0	
דיסקונט 5	185.2	+.6
ביטוח 1	188.1	+.2
3% מלווה מדינה (בליל)		
ש3623	7199.0	-88.0
ש3624	6777.0	-85.0
ק-209 תשואה 2.62%		
ש3625	6382.0	+3.0
ש3626	5903.0	+3.0
ש3627	5475.0	+3.0
ק-210 תשואה 2.60%		
ש3628	5046.0	+35.0
ש3629	4728.0	+33.0
ש3630	4470.0	+32.0
ק-211 תשואה 2.65%		
ש3631	4095.0	+42.0
ש3632	3856.0	+40.0
ש3633	3643.0	+39.0
ק-212 תשואה 2.46%		
3634	3248.0	-2.0
ש3635	3072.0	-2.0
ש3636	2959.0	-2.0
ק-213 תשואה 2.70%		
ש3637	2792.0	+20.0
ש3638	2599.0	+18.0
ש3639	2379.0	+17.0
ק-214 תשואה 2.66%		
ש3640	1965.0	+6.0
ש3641	1703.0	+5.0
ק-215 תשואה 2.62%		
3642	1527.0	-45.0
ש3643	1325.0	-40.0
ק-216 תשואה 2.37%		
3644	1203.0	+1.0
3645	1085.0	+1.0
4.25% מלווה מדינה (בליל)		
ק-341 תשואה 4.04%		
3826	93.8	+.5
3827	92.0	+.5
ק-251 תשואה 3.26%		
3701	895.1	+20.3
ק-252 תשואה 3.85%		
3702	677.3	-16.2
ק-253 תשואה 3.89%		
3703	598.2	+.3
3704	512.2	+.3
ק-261 תשואה 3.82%		
3751	271.6	+1.8
ק-262 תשואה 3.79%		
3752	109.8	-.3
3753	105.2	-.3
ק-263 תשואה 4.10%		
3754	93.3	+.5
3755	89.8	+.5
ק-271 תשואה 4.04%		
3901	99.8	-1.1
3902	95.0	-1.1
3903	94.3	-1.1
3904	92.8	-1.1
4% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
ש4001	530265.0	
ש4002	490040.0	
ש4003	509232.0	
ש4004	535435.0	
4.25% מלווה מדינה		
ק-301 תשואה 3.20%		
4101	289.6	+3.1
ק-302 תשואה 4.07%		
4102	113.0	-1.2
4103	108.4	-1.2
4104	104.9	-1.2
ק-311 תשואה 4.03%		
4201	97.6	+.1
4202	95.8	+.1
4203	93.9	
ק-321 תשואה 3.62%		
4301	106.8	+1.0
4302	101.7	+.9
4303	100.9	+.9
4304	99.3	+.9
3% מלווה מדינה (בליל)		
ק-201א תשואה 2.30%		
ש3601	32235.0	+18.0
ק-201ב תשואה 2.49%		
ש3602	29490.0	+16.0
ק-202א תשואה 2.40%		
ש3603	27534.0	+15.0
ק-202ב תשואה 2.30%		
3604	24832.0	+116.0
ק-203א תשואה 2.40%		
ש3605	22577.0	+13.0
ק-203 תשואה 2.22%		
ש3606	21437.0	+85.0
ש3607	19930.0	+81.0
ש3608	18664.0	+77.0
ק-204 תשואה 2.41%		
ש3609	17817.0	+10.0
ש3610	16070.0	+9.0
ש3611	15525.0	+9.0
ש3612	15075.0	+8.0
ק-205 תשואה 2.43%		
3613	14454.0	+15.0
ש3614	13875.0	+14.0
ש3615	12812.0	+14.0
ש3616	11729.0	+12.0
ק-206 תשואה 2.50%		
ש3617	11024.0	+40.0
ש3618	10461.0	+38.0
ש3619	9627.0	+36.0
ק-207 תשואה 2.48%		
ש3620	9109.0	+54.0
ש3621	8653.0	+51.0
ש3622	7804.0	+47.0
ק-208 תשואה 2.80%		

פק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית פק"מ ל-7 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים. הגבוה מבין השנים
בנק לאומי

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר	מחיר
[illegible]	3768.01	3622.57
[illegible]	28486.98	28771.85
[illegible]	191.52	195.86
[illegible]	1223.36	1299.14
[illegible]	1586.68	1616.93
[illegible]	1482.32	1412.23
[illegible]	485.56	434.07
[illegible]	156.86	160.11
[illegible]	28085.50	28132.42
[illegible]	573.46	584.82
[illegible]	2848.50	2904.25
[illegible]	3715.91	3798.37
[illegible]	3892.98	3978.56
[illegible]	555.33	565.12
[illegible]	488.79	498.16
[illegible]	568.87	579.71
[illegible]	622.22	634.16
[illegible]	112.32	114.84
[illegible]	160.54	163.75
[illegible]	187.80	189.66
[illegible]	1629.09	1660.76
[illegible]	362.34	369.36
[illegible]	370.37	377.78
[illegible]	751.34	766.44
[illegible]	1107.25	1129.35
[illegible]	818.30	838.64
[illegible]	559.28	561.79
[illegible]	7482.57	7595.02
[illegible]	2160.06	2181.38
[illegible]	499.59	505.51
[illegible]	273.05	274.36
[illegible]	531.47	531.88
[illegible]	193.95	196.05
[illegible]	1195.18	1210.23
[illegible]	213.42	217.63
[illegible]	382.07	386.86
[illegible]	3432.64	3392.34
[illegible]	259.66	264.86
[illegible]	28161.94	28263.32
[illegible]	387.23	394.19
[illegible]	2424.67	2478.66
[illegible]	15395.96	15627.78
[illegible]	14682.25	14988.26
[illegible]	623.72	635.93
[illegible]	129.95	132.88
[illegible]	108.7	108.95
[illegible]	545.32	554.35
[illegible]	107.84	108.26
[illegible]	1168.79	1182.16
[illegible]	3976.62	4036.10
[illegible]	620.89	632.35
[illegible]	1532.85	1562.46
[illegible]	—	—
[illegible]	532.17	544.18
[illegible]	719.03	733.01
[illegible]	119.06	121.44
[illegible]	423.79	438.26
[illegible]	620.03	626.67
[illegible]	114.86	117.24
[illegible]	883.83	901.68
[illegible]	3311.23	3376.35
[illegible]	93105.30	94870.24
לפיד	9645.83	9838.36
לקס	1424.35	1453.99
[illegible]	755.22	770.88
[illegible]	951.41	958.22
[illegible]	3700.8	3726.40
[illegible]	196.95	199.85
מבטח	2536.6	2562.10
[illegible]	593.45	609.22
מור	1121.78	1137.20
[illegible]	614.64	628.51
מגה	—	—
[illegible]	722.86	736.30
[illegible]	2914.80	2973.80
מעין	641.15	651.45
[illegible]	786.19	801.71
[illegible]	962.38	981.43
[illegible]	917.83	936.02
[illegible]	28866.47	20368.69
[illegible]	571.50	583.41
[illegible]	363.14	370.45
[illegible]	3752.63	3809.42
[illegible]	417.81	426.20
[illegible]	116.67	119.04
סלע	780.99	791.05
[illegible]	544.27	555.16
[illegible]	589.64	600.99
ספיר	531.39	534.54
[illegible]	621.31	633.38
[illegible]	1579.89	1610.61
עדן	5637.24	5721.38
[illegible]	1165.06	1191.55
[illegible]	1976.59	1995.31
[illegible]	522.37	534.33
[illegible]	146.95	149.87
[illegible]	1192.18	1216.02
[illegible]	528.65	539.32
[illegible]	506.89	517.04
[illegible]	814.73	832.68
[illegible]	6109.40	6200.66
[illegible]	1474.95	1504.29
קלע	1670.37	[illegible]
[illegible]	15146.92	15258.16
[illegible]	487.61	497.40
רשף	641.72	655.65
[illegible]	612.82	625.05
[illegible]	817.88	837.98
[illegible]	30593.93	31085.26
[illegible]	60150.86	62477.65
[illegible]	519.88	527.31
[illegible]	537.20	550.79
[illegible]	159.84	163.08
[illegible]	166.82	167.66
תבור	729.23	739.29
[illegible]	355.67	357.45
תהילה	95.91	92.93
[illegible]	396.24	481.12
תמר	175.69	179.18
[illegible]	173.80	175.16
תרשיש	1239.63	1264.26
תשרי	371.36	576.57

בשל הסחבת בהתפטרות ראשי הבנקים:

קיפאון בפעילות הבנקים בנושאים בעייתיים מרכזיים

מאת דרור שרביט

הסחבת שנוקטים ראשי הבנקים הנדרשים להתפטר ואי הבהירות סביב המינויים החדשים הצפויים בראשות המערכת הבנקאית, גורמים לקיפאון בפעילות הבנקים בנושאים הבעייתיים המרכזיים. פקידים בכירים בבנקים מרוצים שגם בפעילות השוטפת מתעוררים קשיים לנוכח אי-התפקודם של ראשי הבנקים.

אחד הנושאים הבוערים המעיקים כיום על מערכת הבנקאות הינם גרעונות הנזילות הכבדים בהם שקעו הבנקים וזאת כתוצאה משערי ריבית נמוכים וספיגה ממשלתית גדולה בשוק ההון. קיים חשש שערעור שיווי המשקל של הנזילות יוחמר עוד יותר לקראת מחצית החודש. למרות זאת, אין כיום טיפול אינטנסיבי בנושא במגעים עם בנק ישראל והאוצר, זאת מאחר שגם בבנק ישראל ישנה אי-בהירות סביב המדיניות המוניטארית הצפויה אם יתמנה נגיד חדש.

גורמים מקצועיים בבנקים מציינים עוד את העיוות שהיה קיים בשוק הכספים: פריים הנמוך משיעור האינפלציה באפריל, עיוות שלא תוקן, בשל השיתוק שאחז את ראשי המערכות הבנקאיות ובנק ישראל לאחר פרסום המלצות דו"ח בייסקי. עיוות זה נוטרל כיום במידה מסויימת מאחר האינפלציה החזויה לחודש מאי היא בשיעור מתון בהרבה מחודש אפריל.

הגורמים המקצועיים בבנקים מוסיפים לרשימת הבעיות המרכזיות שאינן מטופלות גם את הזנחת ענין עידכון העמלות הבנקאיות. אלה היו צריכים להתייקר בכ-10 אחוזים, אך בנק ישראל התנה התייקרותם בהורדת דמי הסיכון שמטילים הבנקים על האשראי. המו"מ בנושא זה הוקפא ואינו זוכה לטיפול לא מצד בנק ישראל ולא מצד הבנקים.

אחד הסימנים התקשורתיים הבולטים לשיתוק שאחז את הבנקים, בגלל אי-הבהירות סביב גורל ראשיהם הינו אי-פעילותם בהשוואות המאזניות, לאחר שפורסמו מאזני כל הבנקים הגדולים. היחידים שהיו פעילים בתחום זה הינם אנשי בנק הפועלים והבנק הבינלאומי הראשון. בנק הפועלים הופרע פחות מההלם של דו"ח בייסקי לנוכח התפטרותו המהירה של יו"ר הנהלת הבנק גיורא גזית והתהליך המסודר למינוי עמירם סיון במקומו.

אלפיים עובדים פוטרו ממערכת הבטחון מנובמבר 85

1,280 עובדים נוספים יפוטרו בשנה הקרובה

מאת חיים ביאור

מאז ראשית נובמבר פוטרו ממתקנות צה"ל כ-2,000 עובדים אזרחיים. עד סוף שנת התקציב הנוכחית ייפלטו מהמערכת עוד 1,280 עובדים.

מזכיר ארגון עובדי צה"ל, אריה יבין, מסר אתמול כי במפוטרים כלולים כ-600 עובדים בגיל 60 ומעלה שפרשו לפנסיה מוקדמת. לדבריו, החל ב-1 באפריל 1984 אין מתקבלים עובדים חדשים למערכת הבטחון, פרט לבעלי מקצוע מעטים, בעיקר בתחום האלקטרוניקה, האופטיקה והמחשבים. בשנים רגילות קולטת מערכת הבטחון 500 עד 600 עובדים אזרחיים בשנה.

רוב העובדים שפוטרו ואשר צפויים לפיטורים, הם בעלי מקצוע בתחומי ההנדסאות, מכונאות, נגרות, בנייה ועבודות משרד. לעומת זאת אין מפטרים מהנדסים טכניים. פיצויי הפיטורים המשולמים לפורשים נעים בין 100 אחוז ל-200 אחוז מהמשכורות החודשית. יבין הסעים כי הפיטורים במערכת מבוצעים שלא על-פי הנוהג המסורתי של "ראשון נכנס – אחרון יוצא", דהיינו ניתנה עדיפות להמשך העסקתם של עובדים צעירים יותר.

קרוב ל-40 אחוז מהאזרחים עובדי צה"ל כבר עברו עד כה לשבוע עבודה בן חמישה ימים ובתוספת שעת עבודה אחת באותם ימים. שבוע העבודה המקוצר הוחל בעיקר במרכזי שיקום ואחזקה של טנקים וזחל"מים, בסיסי ציוד ואחסנה ומספנת חיל הים בחיפה.

מזכיר ארגון עובדי צה"ל טען כי היקף הקיצוצים של כח אדם שמערכת הבטחון קבעה, כבר פוגע במלאים, במחקר ובפיתוח ואף ברמת האימונים. לדבריו, לנוכח השינויים הטכנולוגיים, יש להעביר את הדגש בפיטורים אל תכנון משאבי אנוש והכשרה מקצועית. יבין ציין שהמשק בכלל ומערכת הבטחון בפרט חייבים להעדיף לכך שבטווח בינוני, מועסק במקום עבודתו יקר-ים 50 אחוז מזכו לעבודה ואת יתרת 50 האחוז להכשרה מקצועית.

גידול מדאיג בצריכה

שכר משופר ומבצעי אשראי מאוששים הפעילות הכלכלית לא בכיוון הרצוי של הצמיחה

מאת שלמה קרמר

לגידול בהכנסות המדינה ממיסי יבוא יש היבט חיובי שהתבטא בספיגה נאה של כספים מהציבור. אך יש גם היבט מדאיג המחייב התייחסות של המחליטים במשרדים הכלכליים: הגידול המרשים בצריכה הפרטית המהווה סימן להתאוששות והתרחבות הפעילות הכלכלית, אינו בכיוון הרצוי של הגדלת התוצר – צמיחה.

ההסבר שמציעים גורמים מקצועיים במשרד האוצר להתרחבות בצריכה הינה:

ההכנסה הפנויה של השכירים חזרה לרמה של ערב התכנית הכלכלית והיא יוצרת לחצי ביקוש בשוק המוצרים.

היתה גם התרחבות ניכרת באשראי שניתן לצבור, אם על ידי המערכת הפיננסית ואם על ידי רשתות השיווק הגדולות.

בשלב זה נוטה הציבור לעבור מחסכונות קצרי טווח לחסכונות ארוכי טווח ובכך משתפרת הספיגה הממשלתית. ישנה נטייה להאמין כי הצבור אינו ממיר חסכונותיו לקניות מוצרים בני קיימא. ברם יתכן ותופעה זו היא זמנית ובבוא מועד פרעון האשראי שניתן לצבור יחול מפנה וחלק מהחסכונות יומר לסגירת ה"אוברדרפטים" שנוצרו בעקבות הקניות המורחבות.

יש החוששים כי מסע הקניות הנרחב של הצרכנים מהווה מעין סדק באמון הצבור בתוחלת הריסון הכלכלי שבבסיס התבנית הכלכלית של הממשלה.

נראה שזו הזדמנות טובה לווסת ולהסדיר את מערכת האשראי לפרטים ולפירמות גם על ידי טיפול בתופעת ה"אוברדרפט" הנרחבת והסרת התקרים הקיימת בארץ, הנוחה מאד לבנקים, מטעה את הצבור והיא מסימניה המובהקים של תקופת האינפלציה החריפה בארץ.

נתוני יבוא מוצרי בני קיימא בחודשים האחרונים

המוצר	מרץ אפריל 1985	מרץ אפריל 1986	שיעור גידול באחוזים	ינואר אפריל 1985	ינואר אפריל 1986	שיעור גידול באחוזים
מכוניות	5,542	8,126	47	10,775	14,617	36
מקררים	1,054	1,935	84	3,854	2,908	–25
מכונות כביסה	9,583	12,721	33	26,244	21,612	–18
טלוויזיות צבעוניות	3,507	11,448	+226	21,937	15,999	–27
וידאוטייפים	1,414	7,566	+435	4,733	14,956	216

אורגלר דוחה הביקורת של בייסקי על בחירת דירקטוריון הבורסה

מאת דרור שרביט

תהליך בחירתו של דירקטוריון הבורסה הינו טוב מבחינה ציבורית ולחברי הבורסה, ובכללם נציגי הבנקים, אין השפעה מהותית על בחירתם של נציגי הציבור בדירקטוריון, אומר הפרופסור יאיר אורגלר בתגובה לביקורת של ועדת בייסקי בנושא.

בהמלצותיה בענין הבורסה לניירות ערך ציינה ועדת בייסקי כי היא רואה "בחומרה רבה העובדה כי תחת ללמוד הלקחים מנסיון העבר ולהביא לשינויים יסודיים במבנה הדירקטוריון, החלט באוקטובר 85 על שינוי התקנון (של הבורסה) בצורה שרק לכאורה יווצר איזון בין שתי הקבוצות, היינו נציגי הציבור ונציגי חברי הבורסה".

הפרופ' יאיר אורגלר הינו חבר בוועדת הארבעה שמינתה הבורסה כדי להמליץ על הדירקטורים החיצוניים. הוא מציין כי בכל הדיונים שהיו בוועדה, גם באלה למועמדים שהוצעו, לא הורגשה השפעתם של הבנקים. לטענתו היו חברים בוועדה זו רק שני נציגי הברוקרים בעוד שכחבר רביעי בוועדה כיהן ד"ר חת. משום מה קבעה ועדת בייסקי כי בוועדה זו היה רק איש ציבור אחד בעוד שבמציאות היו חברים בוועדה שני נציגי ציבור (אורגלר וחת). ועדת בייסקי אומרת עוד כי מינוי המלצת ועדת הארבעה טעון אישור של הדירקטוריונים המכהנים בבורסה (נציגי חברי הבורסה) כאשר ששה מבין תשעת הדירקטורים הם נציגי בנקים. "לא קשה לשער כי על פי החלטה זו תישאר עדיפות לחברי בורסה בהרכב הדירקטוריון ובכך אין שיפור משמעותי לעומת המצב שמנע מהבורסה לקבוע כללי מסחר תקינים והוגנים", קובעת ועדת בייסקי.

פרופ' אורגלר מציין בתגובה לכך כי היה ברור לו שאישור המלצות ועדת הארבעה למינוי הדירקטורים החיצוניים (נציגי ציבור) יהיה מקובל על הדירקטורים המכהנים וכך אמנם היה. גם ליו"ר הרשות לניירות ערך ניתנה זכות וטו על המלצתם ודו"ח בייסקי אינו מציין זאת.

פרופ' אורגלר הינו חבר הדירקטוריון של בנק דיסקונט. בשלב זה הוא אינו מוכן להתייחס למסקנות הדו"ח כלפי הבנק שהוא מכהן במועצת המנהלים שלו.

הבנקים למשכנתאות מעכבים שחרור פקדונות חברות בניה

מאת משה גבע

בנק ישראל העביר הוראה לבנקים למשכנתאות לשחרר 15 מיליון דולר לחברות הבניה מפקדונותיהן אך הדבר מתעכב למרות שהתקבלה כבר החלטה עקרונית על כך. הנושא הועלה בישיבת העמותה של תשע חברות הבנייה הציבוריות החברות במוסד המאוחד לענף הבנייה. בציינן מעט שהגישו בקשה לשחרר את הפקדונות אך טרם נענו. כמו כן נטען כנגד משרד השיכון שהוא מעכב זה זמן רב את הגדלת המשכנתאות לעולים חדשים.

כתוצאה מכך מלאים מרכזי הקליטה, מאחר שהעולים ערים לשמועות בדבר העלאה משמעותית הצפויה במשכנתאות ומשום כך מסרבים לקנות עתה דירות. בחודש הבא יתקיים כנס בנושא, בו ישתתפו נציגי החברות המשכנות וראשי משרד השיכון.

ראשי חברות הבניה בקשו להפגש בחודשים עם שר האוצר החדש משה ניסים, במטרה להציג בפניו את בעיות הענף ואת הדרכים לפתרונן. זאת במגמה להפשיר את הקפאון בבנייה הציבורית ולעודד את הענף מתרדמתו. כתוך כך נבחר פה אחד יצחק בן דב, ראש קבוצת המתנת בכור, לשמש ראש עמותת חברות הבניה הציבוריות. בן דב, שהינו מהנדס בנין במקצועו, היה מפקד חיל ההנדסה בדרגת תת אלוף. הוא מחליף את מנכ"ל סולל בונה לשעבר, שרגא רוסמן כיושב ראש משותף של המוסד המאוחד לענף הבנייה. לצידו ימשיך לכהן בתפקידו נציג חברות הבנייה הפרטיות, הקבלן הותיק אבי אהרונסון. בן דב אמר ל"דבר" כי הוא יאבק במטרה להפסיק את השחיקה בענף הבניה וכי לדעתו צמיחת המשק צריכה להעשות במקביל לצמיחת הענף. צעד הראשון יהיה להגביר את שיתוף הפעולה עם מרכז הקבלנים ולנסות לצרף למוסד המשותף שתי חברות גדולות – "שכון עובדים" ו"משהב" – במגמה להגדיל את השפעתו של המוסד.

שיפורים בתוכנית חיסכון של בנק הפועלים

בנק הפועלים מנהיג שיפורים בתכנית החסכון "מסמן תשואה", תוך גיוון אפשרויות ההשקעה העומדות בפני החוסך.

לפי התנאים החדשים, שנכנסו לתוקף בראשית השבוע, ניתן יהיה לחסוך בתכנית בשני מסלולים: האחד לתקופה של 30 חודש, והשני – לתקופה של 41 חודש. במסלול הראשון יהנה החוסך, בתום תקופת החסכון, מהצמדה מלאה למדד ומריבית שנתית צמודה של 5%. במסלול השני יקבל החוסך, בתום תקופת החסכון, הצמדה מלאה למדד וריבית שנתית צמודה של 5.5%.

בשני המסלולים ניתנת לחוסך גמישות מירבית במשיכת כספו במשך החודשים הראשונים לחסכון. לפי ההסדרים החדשים, חוסך שימשוך את כספו בתום שלושה חודשים, יזכה בריבית בשיעור של 70% מהריבית הבסיסית המשוקללת בחשבונות תח"ד (ריבית "פריים"). בכל שתקופת החסכון ארוכה יותר, עולה שיעור הריבית לחוסך, והוא מגיע, כעבור 9 חודשי חסכון, לשעור של 100% מריבית ה"פריים".

תנאים אלה מוצעים לחוסכים לתקופה מוגבלת בלבד.

ליאון רקנאטי מדבר...

הבנקים יגדילו עמלות לכיסוי השיפור בשירות

מאת אלי חביב

"בחמש השנים האחרונות השקיעו הבנקים סכום עתק של 200 מיליון דולר במערכות מקוונות דבר שאיפשר לפתח את השירותים האלקטרוניים המתוחכמים לטובת הלקוח. בחמש השנים הקרובות יצטרכו הבנקים להוסיף סכום דומה לפיתוח הטכנולוגי", כך אמר ליאון רקנאטי מבנק דיסקונט בכנס שנושאו "אינטגרציה של טכנולוגיות למידע וארגון" שהתקיים בת"א ביוזמת מיס"ם שליד המרכז הישראלי לניהול.

רקנאטי מציין כי לאחרונה פותחו מערכות פשוטות להפעלה, שאינן דורשות הכשרה מיוחדת ולכן מפחיתות את הצורך בסיוע מדאים.

בשעה אחת נכתבים 80,000 שיקים, מתבצעות 20,000 משיכות מזומן בכספומטים, מתבצעות 10,000 רכישות באשראית ונדרשות 150,000 שאילתות.

מדי חודש נכתבים 12,000,000 שיקים, כ-5 אחוזים מהם ע"י לקוחות פרטיים, המשיכות במזומן והרכישות באשראית תוליפו את השיקים, הם מהוות כיום מחצית מכלל הפעילות.

במערכת הבנקאית בישראל, הוא מוסיף, מצויים כ-3,000,000 כרטיסים פלסטיים, כעשרות אלפים מסופים בנקאיים וכחמש מאות כספומטים.

מה הם כיווני הפיתוח הטכנולוגיים בבנקאות?

רקנאטי אומר, בהסתמך על סקר שנערך לאחרונה המצביע על כך ש-60% מציבור הלקוחות אוהבים לסדר את ענייניהם בבנק באמצעות שירות עצמי, כי ישקעו משאבים נוספים במסופים וכי הבנקים יגבו עמלות נוספת עבור השירותים הטכנולוגיים שיתוספו. לדבריו יש להשתחרר מהטיעון לפיו אין לגבות מחיר מלא עבור הטכנולוגיה המשופרת.

נפילת מתח בקרב ראשי האוצר

מאת שלמה קרמר

בימים אלה ניתן למצוא את הפקידים הבכירים של האוצר בשעות מוקדמות של אחר הצהריים מבלים בחיק משפחותיהם, תופעה שהיא חדשה באוצר. יש עדיין התוהים אם עובדה זו מצביעה על שינוי בסגנון העבודה כתוצאה מחילופי השרים או שתם מנוחה לחוחים לאחר צאתו של מודעי ה"לחצן". סיכוני השאלה שהועמדה עם כניסתו של ניסים באשר לאורכה של תקופת הלמידה של השר ניסים ויכולתו להפעיל את המכונה הכבדה של החלטות משרד האוצר נותרו עדיין בעינם.

השר ניסים לא בא למשרד האוצר עם נסיון במעורבות בנושאים כלכליים ומשקיים, והאפשרות שישתלט ויניע את גלגלי המכונה כבר בשלב זה מוטלת בספק, לפחות לדעת פקידים בכירים במשרד הצופים בהשתאות אחר יכולת השינון של השר מחר, אך בהיזך אחר גישושיו בחיפוש אחר החיבורים של המרכיבים הרבים והמגוונים של ה"פזל" המשקי האדיר.

מודעי עזב והותיר אחריו סידרה ארוכה של נושאים בתהליך בישול. במשא ומתן על הסכמי השכר במשק, לא חלה התקדמות משמעותית מלבד הסכם תוספת היוקר אשר היה בשלבים הסופיים עם פרישתו של מודעי. הפגישה הארוכה שהתקיימה בין השר ניסים וישראל קיסר לא נועדה להיות פגישה מעשית ואמנם לא היתה כזו. היתה זו פגישת היכרות או ליתר דיוק, פגישת גישוש הדדי ושר האוצר כבר למד שמשפטים כגון "גם אתה לא היית רואה במס על קרנות ההשתלמות, תהליך נאות להיסגל על גימלאים". יוצאים לציבור, כסימנו של מאבק חדש בין האוצר וההסתדרות לענין מיסוי קרנות השתלמות שאף אחד לא התכוון לו. על שר האוצר מוטל כיום להביא לביצוע מהיר את החלטות הממשלה להפחתות בתקציב – היטלים, אגרות וכו'. צמצום סובסידיות והוזלת דלקים, דו"ח בייסקי על כל היבטיו ומשמעויותיו, סולל בונה, קופת חולים, ביצוע קיצוצים במשרד החינוך כפי שהחליטה הממשלה – אלה הם רק חלק מרשימת הבעיות הבוערות. פקידי האוצר נראים קצת מבולבלים לנוכח היקף הבעיות, אך לאחר סערת חילופי הגברי ושינויי בה הדרסי בסגנון עבודתם של השרים ניתן להבין את האווירה שהשתלכה על משרד האוצר.

מועצת ההדרים:

הרווח מדונם פרדס: 300 דולר

מאת דויד מושיוב

בשנתיים האחרונות הפרדס הוא רווחי וזאת על אף העובדה ששערי המטבעות האירופאיים מפגרים לעומת שנת 1980. בשנת הכספים הנוכחית הרווח לפרדסן לאחר ניכוי כל ההוצאות יהיה 300 דולר לדונם וזאת בהנחה שהפרדס מניב 4.5 טונות תפוזי שמוטי כאשר 55 אחוז מכמות זו מיועדים לייצוא.

יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר ראובן איילנר, שמסר פרטים אלה אתמול במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב הביא בפני העתונאים את החישוב הבא: מחיר מכירה של תיבה הוא 7.5 דולר. כאשר מנכים מסכום זה הוצאות הובלה, מכס, עמלות, פרסומת ועוד בסך 3 דולר לתיבה נותרו – 4.5 דולר. על סכום זה יש להוסיף 45 סנט בסוח שער. כאשר מנכים מסכום זה סך של 2.135 דולר (הוצאות אריזה, הובלה, מועצה, קבלנים וכו') נותרים לפרדסן בשער הפרדס 2.60 דולר לתיבה, שהם 34.6 אחוז ממחיר המכירה של התיבה.

הכפלת כמות המכירה המיוצאת 166 תיבות תפוזים (שהם 55 אחוז מהיבול), ב-2.60 דולר התיבה יוצרת תמורה של 432 דולר הדונם. על סכום זה יש להוסיף הכנסה של 79 דולר משיווק 225 ק"ג תפוזים בשוק המקומי לפי מחיר של 350 דולר הטונה. נוסף לכך יש לפרדסן הכנסה של 99 דולר ממכירת 1.8 טונות הדרים לתעשייה לפי 55 דולר הטונה.

סך כל ההכנסה בשער הפרדס המתקבלת היא 610 דולר לדונם. מסכום זה יש לנכות הוצאות עיבוד, פחת וכו' 250 דולר הוצאות קטיף – 60 דולר ובסך הכל 310 דולר. תוצאת הרווח הסופית על פי מודל זה מגיע איפוא ל-300 דולר. לדעת ראובן איילנר פרדס שאינו מניב 4.5 טונות שמוטי לדונם אין לו זכות קיום.

איילנר דחה טענות חלק מהפרדסנים כאילו לייצא דרך פרדסני עזה משתלם יותר. הוא אמר בתשובה לשאלת סופר "דבר", כי פרדסני עזה מקבלים תמורת טונה פרי הדר יצוא רק 77 דולר ואילו הפרדסן הישראלי מקבל עבור טונה ייצוא 178 דולר.

לדברי איילנר התשואה של הפרדסן בהכנסה זו היא 200 דולר ליום עבודה ואם מייחסים אותה להון המושקע היא מגיעה ל-21.4 אחוז, על הון בסך 1400 דולר המושקע בדונם פרדס.

איילנר הרגיש, כי כאשר היבול של הפרדס גבוה יותר ומגיע ל-6 טונות הדונם, התשואה לפרדסן גבוהה בהרבה יותר.

עונת ייצוא ההדרים הסתיימה כבר ונותרו למשלוח עוד 600,000 תיבות הדרים. השנה יסתכם הייצוא בכמות של 37.2 מליון תיבות והפדיון פר"ב יהיה 180 מליון דולר.

עין יהב מקים מפעל למיצוי צמחים

מאת אמיר רוזנבליט

מושב עין-יהב שבערבה השקיע כ-1.5 מיליון דולר בהקמת מפעל למיצוי קרישי (ה"ג'ל") צמח האלוורה, הגדל במקום בכמות מסחריות. מנהל ענף האלוורה במושב, אהרון אייזיקסון, מסר לסופר "דבר" כי בשלב זה מתנהל מו"מ לקבלת תנאים מועדפים להקמת המפעל ב"מפעל מאושר" ולהערכתו ייפתח המפעל בחודש אוגוסט השנה.

אייזיקסון ציין, כי קיימת דרישה גבוהה לקרישי האלוורה מכל מפעלי התמרוקים בארץ ובחו"ל. לדבריו, לפני כחודש התקבלה במושב הזמנה מפיליפינים לכ-100 ליטר קרישי אלוורה.

צמח האלוורה גדל בעין-יהב על שטח של כ-100 דונם וע"פ התחזית יורחבו שטחים אלה בתוך כשנתיים לכדי 500 דונם. הצמח המשמש בעיקר בתעשיית הקוסמטיקה הפרמצבטיקה והקריש מופק מהצמח באופן ידני. הוא מכיל תערובת טבעית של רכיבים משככי-כאב ומעודדי צמיחה והורמון המאיץ תהליך ריפוי של עור פגוע. שימוש ב"ג'לי" האלוורה מומלץ בעת כוויות שמש, להרגעת גירוד כתוצאה מעקיצת חרקים, מקל על כאבי פרקים ומרכך את עור הפנים והגוף. במושב מתכוונים להפיק גם מיץ לשתיה מצמח האלוורה.

בעין יהב עוסקים בימים אלה על פרוייקט עתידי נוסף: ייצור תבלינים על בסיס ידע של חברת "גודמטה" הצרפתית, במתכונת של תבלינים משומרים רטובים, בניגוד לתבלינים היבשים שמקובל למצוא בשווקים.

דרוש/ה מורה למוסיקה
(פנסיונר/ית לעבודה 4-3 שעות ביום)
להדגמת והסבר אורגנים איטלקיים
לחנויות רשת: בחיפה ות"א
נא לפנות תוך פירוט קורות חיים לת.ד. 33757 חיפה.

עיריית נתניה
דרוש
הנדסאי איכות הסביבה
או תברואן מוסמך
לעבודה באגף חזות פני העיר
הכישורים הדרושים:
א. יוצא צבא בעל כושר בריאות תקין.
ב. בעל תעודת הנדסאי רשום בפנקס ההנדסאים או בעל תעודה של תברואן מוסמך.
ג. ידיעת השפה העברית על בוריה.
הצעות מועמדים, בכתב יד המועמד, בצרוף המסמכים הנדרשים, יש להגיש למחלקת המנגנון על גבי "שאלון אישי" בקה לשכה פנויה עד יום שישי י"ד באייר תשמ"ו 23.5.86.
טפסים להגשת בקשות ניתן לקבל במזכירות העירייה.
בקשות שתוגשנה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
כ"ח בניסן תשמ"ו — 5 במאי 1986
יואל אלראי — ראש העיר

מינהל החנוך, הנוער והתרבות
פסיכולוג
דרוש/ה פסיכולוג חנוכי בחצי משרה לעבודה במסגרת העוסקת בנוער מנותק.
התפקיד: עבודה עם צוות העוסק באבחון, מיון והכוונה לסגרות לימודים ועבודה וכן טיפול פרטני וקבוצתי בנערים/ות אלה.
תנאי סף: בהתאם לכישורים ולחוק. רצוי פסיכולוג אשר התמחה באבחון.
מועמדים בעלי נסיון של 5 שנים יפנו לאגף כח אדם במחלקה לקידום נוער בעיריית תל-אביב טל' 438345, 438315.

למפעל בענף המזון
דרושים:
סוכנים
בעלי רכב מסחרי
+ קו חלוקה קבוע בענף המזון
03-771347 בשעות הערב.

מינהל החינוך, הנוער והתרבות
דרושים: מדריכי ספורט למרכזים הקהילתיים באזור תל-אביב
הכישורים הדרושים: מורים לחנ"ג – בוגרי סמינרים למורים בוגרי קורסי מאמנים או מדריכים במכון וינגייט.
העבודה בשעות אחה"צ והערב
הענפים: התעמלות ילדים ומבוגרים • כדורסל • גלגליות • קטרגל • מדריכי חדר כושר
בדבר פרטים נא לפנות לעיריית ת"א, קומה 11 חדר 1152, טל' 438267 ליגאל אייל.

לבי"ס תיכון באזור תל-אביב
דרושה
מזכירה
ייענו רק פניות בכתב יד בהן יפורטו קורות חיים ונסיון קודם.
נא לפנות לת.ד. 26248 תל-אביב 61262.

דרוש
מעצב תכשיטים
מעולה לעיצוב
מודלים ליציקות
03-460429 (רצוי בבוקר)

דבר של היום
הוא דבר חדש

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר ראשון בבוקר

וילות ובתים
[illegible]

הצעות עבודה
[illegible]

מכוניות
[illegible]

מציעים למכירה
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

משרדים
[illegible]

כלי נגינה
[illegible]

ריהוט והרהיה
[illegible]

נקיון ואחזקה
[illegible]

הודעות
[illegible]

שוק המציאות
[illegible]

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

נשיא המדינה חיים הרצוג מברך את מרים נוצ'ר מארגנטינה, הזוכה בחידון הנוער לגבורה יהודית. (צילום: רחמים ישראלי)

פרס עומד לבקש היום תרומת שכר מהמורים לכיסוי הגרעון

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ראש הממשלה שמעון פרס ייפגש היום עם נציגי המורים, ונראה כי ינסה לשכנעם לתרום משכרם ולסייע בכך למערכת החינוך.

המדובר בגרעון של 24 מיליון דולאר, שנוצר כתוצאה מכך שהאוצר קיצץ מתקציב משרד החינוך בשנת הכספים הנוכחית סכום השווה לעלות של 60,000 שעות הוראה.

במסגרת מימוש דו"ח עציוני מגיע למורים תשלום בעד 41,000 שעות חינוך ושעות תפקיד החל משנת הלימודים הבאה. אם המורים יסכימו לדחייה בקבלת תשלום זה, ייחסך מתקציב משרד החינוך סכום של כ־11,000 דולאר. סכום זה לא יספיק כדי לסגור את הגרעון הנוכחי, ולכן צפוי, שפרס יבקש מהמורים להסכים לתרום שיעור מסויים משכרם.

יצויין, שאי אפשר לכפות על המורים ויתור על דמי שעה או על תוספות שכר הכלולות במסגרת דו"ח עציוני, שכן זהו הסכם עבודה החתום על־ידי הממשלה.

ראשי שני ארגוני המורים הודיעו, כי ידונו בהצעות לאחר שראש הממשלה יפרסן בפניהם.

בפגישה עם נציגי המורים ישתתפו גם שר האוצר משה נסים ומ"מ שר החינוך, שר הקליטה יעקב צור.

בעלי בתי הקולנוע בחיפה יפתחום כבר בליל־שבת זה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

התאחדות בעלי בתי הקולנוע בחיפה החליטה אתמול לפתוח כבר בליל שבת הקרוב, 9 במאי, את בתי הקולנוע בעיר. ההחלטה נתקבלה בעקבות פסק־הדין של בית־משפט השלום בעיר, שהתיר הקרנת סרטים בלילות שבת בחיפה.

יו"ר התאחדות בעלי בתי הקולנוע, אבי פרנקשטיין אמר לסופרת „דבר", כי היום יוחלט אילו בתי קולנוע יופעלו. בחיפה יש 17 בתי קולנוע, וככל הנראה יופעלו בלילות שבת שבתנה עד עשרה מהם.

בינתיים עושים אנשי ציבור מאמצים למנוע החרפת היחסים בין הציבור הדתי לבין הציבור החילוני בעיר ולהשפיע על הצדדים להימנע מעריכת הפגנות ליד בתי הקולנוע בליל שבת הקרוב.

מפקד משטרת מרחב חיפה, הנ"צ יעקב חביב, זימן אתמול לפגישה את נציגי החוגים הדתיים, וכן נציגים של מפ"ם, „שינוי", ר"צ ו„השומר הצעיר", שביקש, כל אחד בנפרד, אישור לעריכת הפגנה בליל שבת. תנ"צ חביב הודיע לצדדים, כי היום יודיע להם אם יאשר עריכת הפגנות בלילות שבת ליד בתי הקולנוע.

אתמול פנו ראש עיריית חיפה והנהלת העיר בקריאה לציבור הדתי והחילוני בעיר שלא להקצין את היחסים ביניהם ולהימנע מהפגנות בלילות שבת ליד בתי הקולנוע.

בפגישה שנערכה אתמול בין חברי הסיעה הדתית המאוחדת בעירייה לבין ראש העירייה והיועץ של העירייה, הוסבר לנציגים הדתיים, כי הסכם הסטאטוס־קוו הקואליציוני, וכן חוקי־העזר העירוניים, האוסרים על פתיחת בתי קולנוע בלילות שבת – בעינם עומדים. עוד הוסבר, כי במקרים של חריגה יופעלו סנקציות נגד בעלי בתי הקולנוע שלא יכבדו את ההסכמים.

אתילן ל„פרוטארום" – רק עד סוף החודש, מאיים השר שחל

מאת משה גבע, כתב „דבר"

אם חברת „פרוטארום" לא תשלם עד סוף חודש מאי את חובותיה לבתי־הזיקוק בעבור הספקת אתילן בחודשים מארס־אפריל, תופסק אספקת האתילן ל„פרוטארום" ביום הראשון של חודש יוני – כך הודיע אתמול שר האנרגיה והתשתית משה שחל לשר האוצר ולשר התעשייה והמסחר.

ל„דבר" נודע, כי צעדו של שחל ננקט לאחר שהשר שרון הודיע, כי לא יוכל להשתתף בישיבה שנקבעה אתו לאתמול, שבה אמור היה להשתתף גם שר האוצר.

בישיבה, שנדחתה מיום א' האחרון, היו שלושת השרים אמורים למצוא פתרון לבעיית „פרוטארום". שחל סבור, שיש למנות כונס נכסים מפעיל למפעל בעצמו.

בינתיים בודק משרד האנרגיה את האפשרות המשפטית לבטל את הצו בדבר הורדת מחיר האתילן.

הפיקוח על המחירים יוגבר לרגל השלמת המחשוב בתמ"ס

מאת שלמה קינר, הכתב הכלכלי של „דבר"

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר יהושע פורה הנחה אתמול את כל מנהלי המחוזות במשרדו להגביר את הפיקוח על המחירים כבר בימים הקרובים.

הפיקוח על המחירים יוגבר לאחר שבמשרד התעשייה והמסחר הושלם חיבור כל המחוזות למחשב המרכזי של המשרד.

במהלך חודש אפריל הוטלו על מפקיעי מחירים קנסות בהיקף של כ־70,000 ש"ח על־ידי בתי המשפט ברחבי הארץ.

דובר משרד התעשייה והמסחר מסר אתמול, כי בחודש אפריל ביצעו מבקרי המשרד יותר מ־10,000 ביקורות בכל אזורי הארץ. ביקורות אלו הביאו להעמדתם לדין של 350 בעלי עסקים שנתפסו בהפקעת מחירים.

איומים מ„כך" על אנשי ציבור ופעילים בטבריה וישובי העמק

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כמה אנשי ציבור וחברי קיבוצים מאיזור טבריה ועמק־הירדן קיבלו בימים האחרונים איומים טלפוניים ומכתבי־איום מפעילי „כך" בטבריה ובשאר חלקי הארץ.

המאיימים הזהירום לבל יעזו להגיע לטבריה במוצאי־שבת כדי להשתתף בהפגנה של אנשי טבריה וישובי עמק־הירדן, נגד הגזענות, תחת הסיסמה „בחזרה למגילת העצמאות".

בהפגנה אמורים להשתתף שר הבריאות מוטה גור, וח"כ בני שליטא מהליכוד, ראש מועצת מנחמיה, ראש עיריית טבריה יגאל ביבי, ראש המועצה האזורית עמק־הירדן זאב שור ומאות רבות של תושבים בטבריה וישובי עמק־הירדן.

200 תנינים ייצאו היום מחוות אל־חמה לפלורידה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

בהתגייסות כללית של חברי ארבעת קיבוצי דרום הגולן: אפיק, מבוא־חמה, כפר חרוב ומיצר – כתחיל היום לפנות בוקר מבצע העברתם של 200 תנינים מחוות התנינים של אל־חמה לחוות תנינים בפלורידה שבארה"ב.

התנינים ניצודו בימי החווה, לסתותיהם נקשרו היטב, והם הוכנסו לכלובי עץ מיוחדים, הועמסו על משאיות ומשם יוסעו הבוקר לנמל התעופה בן־גוריון. שם יועמסו 200 התנינים על מטוס „אל־על" שיטיסם לפלורידה.

שווי העיסקה, שהיא ראשונה בשורת עסקות שנחתמו בין חוות התנינים בגולן לבין חוות תנינים בפלורידה, הוא כ־20,000 דולאר.

שמעון מזרחי מגן על לאסוף במשפט מס־הכנסה

(ע.) – משפטו של כדורסלן „מכבי" תל־אביב הארוך לאסוף, באשמת אי־דיווח למס־הכנסה, החל אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב.

בכתב־האישום נאמר, כי לאסוף לא הגיש דוחו"ת מס בין השנים 1981 ו־1984. בדצמבר 1984 נשלחה לו פקודה מטעם מס־הכנסה להגיש את דוחותיו תוך 45 יום, אך הוא לא עשה כך. בהמשך חודש דצמבר שוב נדרש להגיש את דוחותיו תוך 120 יום, אך שוב לא הגיש אותם.

פרקליטו של לאסוף הוא עו"ד שמעון מזרחי, מנהלה של קבוצת „מכבי" תל־אביב.

שופט השלום יצחק ברא"ז דחה את המשך המשפט ל־25 ביוני.

גשש מצפת איתר כבשיו הגנובות והחזירן לדיר

(ע.) – במבצע פרטי וללא התערבות המשטרה הצליח גשש בדווי, המתגורר בצפת, לאתר את עשר כבשיו, שנגנבו מהדיר שהקים במערב העיר.

הגשש איסמעיל אחמר ירד בשעת בוקר מוקדמת לדיר והבחין שהכבשים נגנבו. הוא החל ללכת בעקבותיהן לאורך הכביש, עד השכונה הדרומית של צפת, ושם מצא אותן מוסתרות במקלט ציבורי. הוא נכנס למקלט דרך החלון, חילץ את הכבשים והחזירן לדיר.

„זאת הפעם הראשונה שאני מנצל את חוש הגישוש שלי לצרכי הפרטיים ולא למניעת חדירת מחבלים", אמר הגשש.

דישון ב„חי־בר" יוטבתה מת מאכילת שקית ניילון

מאת סופר „דבר"

דישון מת נתגלה אתמול ב„חי־בר" ביוטבתה בידי העובדים במקום.

בניתוח שלאחר המוות התברר, כי הדישון מת מאכילת שקית ניילון.

נראה, שהשקית הובאה על־ידי מישהו מהקהל הרב שפקד את השמורה בפסח.

הדישון הוא בעל־חיים נדיר, המצוי על סף הכחדה בעולם, וב„חי־בר" מנסים לשמור עליו מכליה מוחלטת. כהיוו גבוה מאוד.

רשות שמורות הטבע פנתה אתמול לציבור וביקשה לא להאכיל את החיות בשמורה ולנהוג בהתאם לכללים הנדרשים בה.

כוכית שנלכדה באילת הביאה ד"ש מבודפשט

מאת סופר „דבר"

בתחנת הטיבוע לציפורים באילת נלכדה השבוע ציפור כוכית, שהגיעה כנראה מהונגריה.

הכוכית היא ציפור בעלת זנב קצר, המקננת בחורים ובכוכים ומכאן שמה. בנדידה היא עוברת דרך אילת, ובשדות קיבוץ אילות יש כיום יותר מ־1,000 כוכיות.

על אחת הכוכיות נמצאה טבעת שטובעה בתחנת טיבוע בבודפשט. תחנת הטיבוע של אילת פועלת במסגרת בינלאומית ללימוד נתיבי הנדידה של הציפורים בעולם.

עוזרת־בית לקתה בהלם ואושפזה בעקבות שוד

מאת נתן רוגני, כתב „דבר"

עוזרת־בית, שעבדה אתמול בבית פרטי ברחוב קרן היסוד 12 בהרצליה־פיתוח, נזקקה לטיפול בבית־חולים לאחר שלקתה בהלם כתוצאה משוד שאירע בבית.

אתמול בשעה 10.30 בבוקר הגיע אלמוני לבית, איים על העוזרת ולקח מהשידות בחדר המגורים תכשיטים וכסף רב. הוא ניתק את מנגנון האזעקה ועזב את המקום ברכב.

בעלת הבית שהתקשרה הביתה שמעה מהעוזרת כי הבית נשדד, והיא שהזעיקה את המשטרה.

השילוב היהודי־ערבי במועצת הנוער העובד

מועצת הנוער העובד והלומד תתכנס ב־15־17 במאי בבית ברל בהשתתפות 650 נציגי סניפי התנועה מרחבי הארץ, המדריכים וחברי מרכז התנועה.

המועצה תדון השנה בנושאים המהווים מפנה בדרכה החינוכית של התנועה ואשר הועלו על־פי החלטות מוסדות החניכים שלה:

בנושא היהודי־ערבי הוגשו הצעות להידוק הקשרים בין נוער יהודי לנוער ערבי. הצעה מרחיקת לכת בעניין זה עוסקת בהקמת קומונות מגורים בשותפות למדריכים יהודים וערבים בתנועה, אשר עיסוקה המרכזי יהיה בנושא יחסי יהודים וערבים. כן הוגשה הצעה לאיחוד כל מוסדות התנועה של הנערים העובדים והלומדים בתנועה, מוסדות אשר היו נפרדים עד כה.

מחריפה האבטלה באופקים

מאת אמיר רוזנבליט, כתב „דבר"

בלשכת התעסוקה בעיירה אופקים שבנגב רשומים כיום כ־200 מובטלים, ועקב הפיטורים הצפויים של 380 פועלים עונתיים ממפעלי האיזור, יגדל מספר המובטלים עד סוף החודש ל־580 איש.

מנהל לשכת התעסוקה באופקים נעים כהן אמר בישיבת כסה התעסוקה העירוני, בלשכתו של ראש המועצה יחיאל בן־טוב, כי צפוי שתוך ארבעה חודשים תגדל האבטלה בעיירה פי ארבעה, משום שעד סוף יולי יצטרפו אל שוק דורשי העבודה 183 תושבים הנמצאים כיום בקורסים להכשרה מקצועית ו־56 מבני אופקים, העומדים להשתחרר מצה"ל.

גופת אשה נמצאה בים מול נהריה

(ע.) – גופתה של אשה כבת 45 נמצאה אתמול, צפה בים מול חוף „גלי גליל" בנהריה.

הגופה היתה לבושה בתחתונים וחזיה בלבד. לא הרחק מהמקום נתגלה חלוק שלבשה לפני שנכנסה למים.

זהותה עדיין איננה ידועה, והמשטרה פתחה בחקירה. הגופה תיבדק במכון לרפואה משפטית באבו־כביר לבירור נסיבות המוות.

נגנבו תכשיטים ב־400,000 דולר

(ע.) – תכשיטים בשווי 400,000 דולר נגנבו אתמול ממפעל „תכשיטי גור" באיזור התעשייה קריית־אריה בפתח־תקווה.

הפורצים השתמשו בחומר־נפץ לפיצוץ כספת ורוקנו את תכולתה. משטרת פתח־תקווה פתחה בחקירה.

לפני כחודש אירע במפעל זה שוד מזויין, ואז לקחו השודדים מבעליו באיומי נשק תכשיטים שהחזיק בשקית ניילון.

הוארך מעצר החשודים בסחר סמים ונשק

מאת חנה מאור, סופרת „דבר" בשרון

27 חשודים בסחר בסמים מסוכנים, וחלקם גם במכירת נשק שלא כדין, שנתפסו בפשיטה הגדולה של בלשי מרחב השרון, הובאו אתמול לבית משפט השלום בנתניה, ומעצרם הוארך לחקירה.

כוח גדול של אנשי משטרה ואנשי משמר־הגבול אבטח את בית־משפט השלום בנתניה בעת שהחשודים הובאו לשם. בין 27 החשודים, תושבי פתח־תקווה, כפר־סבא וכפרי המשולש, היו גם שתי נשים. אחת מהן שוחררה זמן קצר לאחר מעצרה. החשודה השנייה, יעל קוממי, בת 27, אם לילד, במושב יחיל בשרון, נעצרה לשבעה ימים כחשודה בסחר ובתיווך לסחר בסמים.

התנגדות אקולוגית להוזלת הדלק

הוזלת מחיר הדלק לרכב פרטי תביא להרעה באיכות החיים, להגברת זיהומי האוויר והרעש, לריבוי פקקי תנועה בערים ולנזקים כלכליים, בריאותיים ואקולוגיים – אמר יוסף תמיר, יו"ר ארגון־הגג „חיים וסביבה", בשיחה עם שר האנרגיה משה שחל שהתקיימה אתמול בתל־אביב.

שוחרי איכות החיים והסביבה – אמר תמיר – מעדיפים שהאמצעים הכספיים שבאים מהכנסות הדלק יופנו לטיוב התשתית התחבורתית ולעידוד התחבורה הציבורית ושיפורה. אין מקום לרכב פרטי נוסף במרכזי הערים הדחוסות והמתנקות מעומס כבד של מכוניות.

שר האנרגיה השיב, שטרם נפלה הכרעה בנדון וכי הוא יביא את הנתונים ששמע בפני הפורום המוסמך להחליט בנושא.

פטור ממס לקרן „תנופה לצמיחה"

נציב מס־הכנסה הודיע רשמית ליצחק בן־אהרון, יו"ר המועצה הציבורית של קרן „תנופה לצמיחה" על מתן פטור לקרן מתשלום מס־הכנסה.

הפטור ניתן על־פי הרשאה של שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, ומשמעותו הכרה בעמותת „תנופה לצמיחה" כמכשיר למניעת אבטלה במשק.

הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, שסייר אתמול בחבל עזה, ביקר בשוק עזה, במקום שבו נדקר בשבת האחרונה אזרח ישראלי (צילום: דובר צה"ל)

ייבדקו הטענות להנהלת סו"ב על „התקפלות" מבנייה בגליל

ועדת התעסוקה של ההסתדרות בראשות עליזה תמיר, שהתכנסה אתמול לדיון בטענות מזכיר מועצת פועלי קריית־שמונה שלום יוסף נגד הנהלת „סולל־בונה" על אי־השתתפות במכרזים ובפרוייקטים של בנייה בגליל המערבי, החליטה לבקר בעיירה ולבדוק את הטענות.

עליזה תמיר ציינה, שסניף „סולל בונה" בקריית־שמונה הוא סניף אזורי, הכולל גם את צפת וחצור. מצב התעסוקה בשלושת הישובים קשה: בצפת יש 453 דורשי עבודה, שהם 7.9 אחוזים מכוח העבודה בעיר; בחצור 182 דורשי עבודה, שהם 10.1 אחוזים מכוח העבודה, ובקריית־שמונה 385 דורשי עבודה, שהם 6.9 אחוזים מכוח העבודה.

פירוק סניף „סולל בונה" בקריית־שמונה בהתאם לתוכנית החברה ופיטורי 170 מתוך 240 העובדים בו, יחמירו את מצב התעסוקה באיזור.

מזכיר מועצת הפועלים שלום יוסף הדגיש, שלדעתו קיימת דרך לקיום המצב בסניף „סולל בונה" בקריית־שמונה, בלי לפרקו. אפשר לפתור את הבעיות בסניף בלי לצמצם את מספר העובדים במספר כה גדול (170) כפי שמוצע. הוא קרא להנהלת „סולל בונה" להשתתף במכרזים ובפרוייקטים בגליל העליון.

[illegible] פאוסט מהמחלקה [illegible] של חברת העובדים אמר, [illegible] חברת העובדים הוליכה [illegible] שנועדו לסייע [illegible] „סולל בונה" במצבו הקשה.

בשער שכם בירושלים אתמול בבוקר. (צילום: רחמים ישראלי)

עובדי התפעול בנמלים יכנסו היום אסיפות להמשך מאבקם

מאת דני צדקוני, כתב „דבר"

עובדי התפעול בשלושת הנמלים, ששבתו אתמול, יתכנסו היום כדי להחליט על המשך מאבקם להשוואת הסכמי המסגרת שמגיע מאז שנת 1978 את העלאתם בדרגה.

בעוד שרשות הנמלים מוכנה להיענות לתביעתם במסגרת חידוש הסכמי העבודה בנמלים, מתנגד לכך משרד האוצר, והמאבק הוא למעשה נגדו.

עובדי התפעול טוענים, כי בסקטורים אחרים היו העלאות בדרגה. הנזק שנגרם אתמול כתוצאה משביתות, והאזהרה בנמלים נאמד ב־200,000 דולאר. בנמלים עגנו אתמול 25 אניות. אחד הנפגעים מהשביתה היה נמל אשדוד בעצמו, שעובדיו לא פרקו מטען הדרוש.

חסוך במים – התרחץ בשניים! קורא דובר „מקורות" לציבור

(ע.) – דובר חברת „מקורות" מרדכי יעקבוביץ קרא אתמול לאזרחי ישראל להתחיל להתרחץ בזוגות, לשם חסכון במים.

בהרצאה בתנועת הפיד אמר הדובר, כי מצב המים במדינה קשה מאוד, ועל האזרחים להכריז בבתיהם משטר חירום בצריכת המים, כדי למנוע מצב שבו לא יהיו מים בברזים. הוא הציע לחדול מלהשקות מדשאות לפחות לחודש. „לא יקרה לזה כלום גם אם יצהיבו. אחר־כך יגדלו מחדש", אמר.

בתשובה לשאלה בעניין הגשמים האחרונים, אמר, כי הגשם הטיב עם החקלאים וחסך מהם השקיה של כמה ימים, אך לא הועיל במאומה לכינרת ולמאגרים.

מצמצמים הספקת המים ל־48 מושבי גבול הצפון בגלל חובם

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

חברת „מקורות" מצמצמת החל מהבוקר את המים לכל 48 מושבי הגליל שלאורך גבול הצפון, חברי אגודת „מי גליל", בשל חוב של 2 מיליון דולאר שהצטבר במושבים בחמשת החודשים האחרונים.

דובר „מקורות" מסר, שכל ההתראות שהועברו לאגודת „מי גליל" לא נענו, ומשום כך הוחלט על צמצום הספקת המים.

מזכ"ל ארגון מושבי הגליל אבא שווארץ אמר בתגובה, כי חובות המושבים בגליל מגיעים ל־70 מיליון דולאר, ועתה מנסה ההנהלה החדשה של הארגון לחסל את החובות. שווארץ פנה אל כל הנושים של ארגון מושבי הגליל בבקשה להתאזר בסבלנות עד שישולמו כל החובות.

תוצאות ה„לוטו"

בהגרלת ה„לוטו" מס' 18, 86 שהתקיימה אתמול, עלו בגורל המספרים: 2, 3, 9, 10, 25, 31, והמספר הנוסף 22.

קרן מלגות לחינוך חקלאי ע"ש אברהם הרצפלד
התאחדות הפועלים החקלאיים / המרכז החקלאי / משרד החינוך והתרבות / האגף לחינוך התיישבותי

טכס הזכרון לחללי צה"ל שהונצחו במפעל המלגות ללימודים בבתי ספר חקלאיים

יתקיים ביום ראשון, כ' באייר תשמ"ו (11.5.1986) בשעה 4.30 אחה"צ
באולם נוגה, רח' נחבני 4, תל־אביב

התכנית:
פתיחה
מקהלת „רעננים"
יזכור
דברים: יוסף צבן, יו"ר האגודה למען החייל בישראל
קטעי קריאה ושירה: [illegible]
הקרנת דמויות המונצחים

משפחות המונצחים, קרובים וחברים – מוזמנים
דלתות האולם תפתחנה בשעה 4.00 אחה"צ

הוועדה הרעיונית־פוליטית־התק"ם
כנס צעירי התק"ם לוועידת מפלגת העבודה
יתקיים ביום ה' 8/5/86 באפעל בשעה 13.00
על סדר היום:
בחירת חברינו למרכז המפלגה
נא לדייק.

במלאת שלושים לפטירתו של אבינו וסבנו היקר
ישעיהו למברסקי ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה וגלוי המצבה
מחר יום חמישי כ"ט בניסן תשמ"ו (8.5.86)
בשעה 16.00 בכפר יחזקאל
המשפחה

שלח לחייל שלך ספר
ספרית דבר
מספרית דבר

לחברתנו גלילה זמיר
משתתפים בצערך במות אחיך
משה שמואלי ז"ל
בית „דבר"

יקירנו
משה שניר
איננו
הלויה תתקיים היום, יום רביעי כ"ח ניסן תשמ"ו (7.5.1986), בשעה 13.00 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
אבלים:
אשתו: דבורה
אחיו: בנימין וצפורה שנור
בניו: איציק ומירי
אהוד ושושי
נכדיו: שירית ויעל, תמר, יהונתן ועמית

לחברתנו פועה בראון
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף תרצה
ההנהלה והעובדים

למשפחת ליברייך
אתכם באבלכם במות
חיה ליברייך ז"ל
מבית משאבי שדה

דבר היום

סוגיות נפרדות

נראה לנו כי לפחות בשלב זה אין יסוד לבקר את הממשלה על שהקימה ועדת שרים לבחינת מתן סוגיות אופראטיביות בדו"ח של ועדת בייסקי שיישומן קשור לממשלה. אדרבא, אפשר שאילולא עשתה כן הממשלה אפשר היה להאשים אותה בקלות דעת. שכן, מדובר במכלול המלצות מורכבות ומרחיקות־לכת שיש ביישומן משום שינוי מהפכני בשיטה הבנקאית בישראל, בשוק ההון וביחסי הגומלין בינם לבין הממשלה. כדי לאמץ המלצות כאלה, כולן או מקצתן, או אף כדי להימנע מכך, מן הדין לבדוק היטב מה משמעותן המעשית בכל ההיבטים – וכל ירייה מן המותן יכולה להיות בעלת תוצאות קשות.

לוועדת השרים שהוקמה אין קשר למסקנות האישיות שעליהן המליץ הדו"ח. ועדת בייסקי – בניגוד לוועדות אגרנט וכהן – נתנה ל"נדונים" על־ידיה ארכה של שלושים ימים כדי להתפטר. מנהלי הבנקים ראשים להתפטר בארכה זו, מבלי שנחשד בהם כי ידבקו בכסאותיהם. אם עד ה־20 במאי לא יתפטרו ראשי הבנקים, יש הליכים מומלצים – ואם יגיעו הדברים לידי צורך בחקיקה, הממשלה תוכל לעשות אותה בלי כל קשר לוועדת השרים שהוקמה.

הבעיות ביישום מסקנות ועדות החקירה היו עד כה תמיד בהמלצות המהותיות. ההמלצות האישיות ברצען, בגלל האפקט החזק שלהן, בעוד בנושאים שבמהות ניצלו הממשלות את העובדה שאין חובה חוקית לאמץ המלצות של ועדות חקירה. ואכן גם בדיקה שטחית תעלה כי רוב השינויים שעליהם המליצו ועדות קודמות לא יושמו, הגם שהשפעות מהפכניות כאלה שבדו"ח בייסקי.

דווקא בשל האופי המהפכני של השינויים המוצעים אין להניח בוועדת השרים שתעבוד "עם סטופר ביד". מה שמותר וצריך לדרוש הוא התייחסות רצינית, קיום ישיבות סדירות, וקביעת מסגרת.

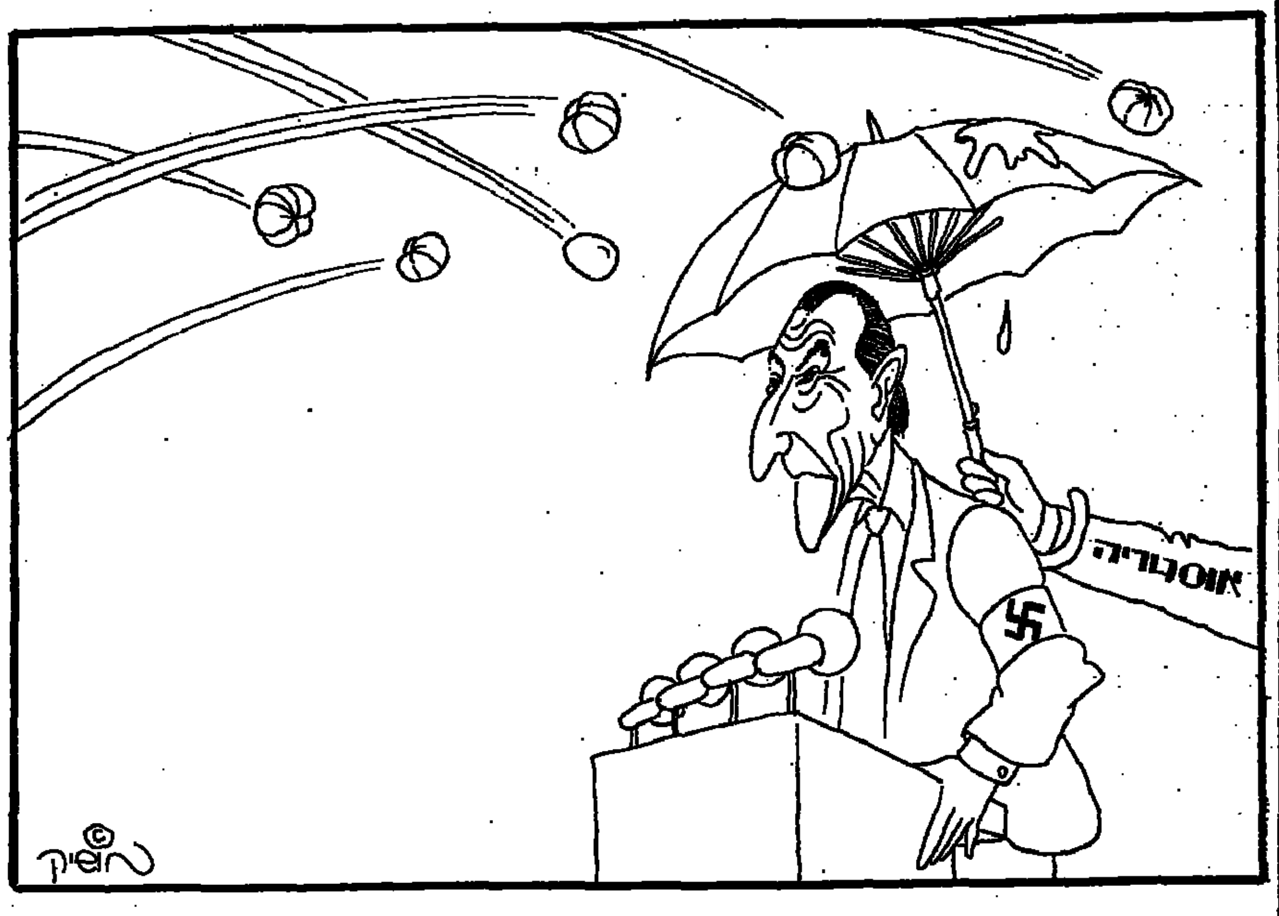

אסאד לופת את חוסיין

מאת אורי שהר

אם יציע אסד לחוסיין הצבת טילים סוריים על רמת ירדן, ואם המלך יסכים לכך, יתחולל שינוי משמעותי במזרח התיכון

בשנת 1970 נכשלה הפעולה הצבאית הסורית נגד ירדן. משטרו של חוסיין ניצל. סיבות הצלתו היו שתיים: הראשונה, ההרתעה הישראלית, בגיבויים של ניקסון וקיסינג'ר. ההרתעה התגלמה בהערכת היכולת ההתקפית של חיל־האוויר הישראלי, אילו נדרש להתערב במערכה.

הסיבה השניה היתה יעילות מטוסי "הנטר" של חיל־האוויר הירדני בתקיפת כוחות קרקע ובקרבות אוויר, ומניעת הסורים מהשגת עליונות אווירית בשמי המערכה. מאחר שלא היו לסורים ב־1970 טילי קרקע־אוויר, היה אז חיל־האוויר הירדני גורם מרתיע ואמין הרבה יותר מעוצמתו המוחלטת.

נראה שאסד זוכר היטב את הלקחים הללו. ספק אם גם חוסיין זוכר אותם [illegible] להעריך מה מתוך אלה אינו עוד בר־מימוש ב־1986. ראוי שירדן תבחן את הצעת אסד להציב סוללות טילי קרקע־אוויר סוריות בשטחה גם לאור הלקחים הללו. סוללות טילי קרקע סוריות בשטח ירדן עלולות לסכן את חוסיין ואת ירדן יותר מאשר את ישראל. המכנה המשותף בין ישראל וירדן במקרה כזה יהיה, שברגע מסוים בעתיד ייאלצו שתיהן לפעול נגד הסוללות הללו. חוסיין – על־ידי ביטול ההסכם עם סוריה, אם יושג הסכם כזה; ישראל – על־ידי השמדת הסוללות.

מותר להניח כי אסד מבין זאת היטב. מה אם־כן מטרתו בהצעתו זאת?

אי־הסכמת ירדן להצבת הטילים על אדמתה לא תזיק לסורים. המעט שירדן תידרש להסכים לו, כפיצוי על סירובה (אולי בסעיף סודי שלא יפורסם בגלוי), יהיה שיתוף־פעולה הדוק יותר עם סוריה בכל נושא ההגנה האווירית בדרום סוריה ובצפון ירדן, גם בזמן רגיעה וגם בזמן מלחמה. מערכות גלאי הבקרה והמודיעין יהדקו את הקשר ביניהן ויעבירו התרעות הדדיות בזמן אמיתי.

ההשפעה על ישראל תהיה ברמת הסיכון שתיטול על עצמה בפעילות אווירית באותם אזורים ברגיעה, בעיקר בכל הכרוך בטיסות צילום. יכולת התגובה של הירדנים והסורים, על־ידי ירוטים או על־ידי הפעלת מערכי הטילים העצמאיים שלהן, תשופר.

המטרה המוצהרת של סוריה היא, אם־כן, צמצום הסכנה הנשקפת לסורים מן הפירצה שבמרחב האווירי שבדרומה, על־ידי צמצום כושרו של חיל־האוויר הישראלי להשתמש בה במהלך אגף – הן של מטוסי מודיעין וקרב והן של מטוסי תובלה או מסוקים, המסיעים גייסות מוצנחים או מוטסים לעורף החזית הסורית או ללב סוריה (בהנחה שהסורים מעריכים כי קיימות תכניות ישראליות לאיגוף אגבי כזה).

המטרות הסוריות האחרות בהצבת טילים בצפון ירדן נוגעות הן ברמה הטאקטית, הן ברמה האסטרטגית והן ברמה המדינית. ברמה הטאקטית מבקשים הסורים לגרום אבידות לחיל־האוויר הישראלי במשימותיו המגוונות. הסורים מעריכים, כי אם לא יסכלו את כל הפעולות הישראליות, לפחות יגרעו מיעילותן. נוסף על תפקיד הסוללות בהגנת סוריה עצמה, הועידו להן הסורים עוד תפקיד – לתת הגנה לכוחות יבשה סוריים, [illegible] (ואולי נגד ירדן עצמה), על־ידי הפעלתן נגד חיל־האוויר הישראלי שינסה להשמידן.

ברמה האסטראטגית מבקשים הסורים:

• לפצל את הכוח האווירי הישראלי לחזית נוספת במלחמתו העתידית נגד הסורים ובכך לצמצם את האפקטיביות שלו במרחב הלבנוני, במרחב רמת־הגולן ובעומק סוריה.

• לפצל את הכוח היבשתי הישראלי לחזית נוספת, מתוך הנחה שהתקפה סורית דרך צפון ירדן לעבר עמק בית־שאן או צפון השומרון תהיה יעילה יותר בחסות מטריית הטילים ותחייב הקצאת כוחות יבשה ישראליים רבים יותר למנעה.

• להגדיל עוצמתם היחסית של חיל־האוויר הסורי והירדני בפעולה התקפית נגד ישראל לכל אורך החזית המזרחית, על־ידי הפחתת יעילותו של חיל־האוויר הישראלי, בגלל העסקתו האינטנסיבית בצפון ירדן.

• להגדיל מרחב ההחלטה והתמרון לגבי התכנית ההתקפית בחזית העיקרית.

• ברמה המדינית מבקשים הסורים:

• לסלק את המוטיבציה של ישראל לפעולה צבאית רחבת־היקף, מתוך ההערכה שיכולת תגובתה הצבאית תכורסם;

• לגרור את ירדן לפעולה צבאית, גם אם לא תרצה בכך;

• לצמצם את מרחב ההחלטה והתימרון המדיניים של ירדן בזמן מלחמה, בזמן רגיעה, ובעיקר להניאה מלנהוג בחופשיות בהתייחסותה לתהליך השלום. על־פי הערכת הסורים, המפתח לבקרה על המדיניות הירדנית בהקשר של תהליך השלום, ואף בהקשר של יחסיה עם ארגוני הטרור הפלשתיניים, יהיה בכיסם.

• להגדיל השפעת סוריה על ארגוני הטרור, בזכות "שליטתה בירדן", ואולי אף להפעילם נגד ישראל משטח ירדן, בחסות מטריית הטילים.

• לשפר סיכויי מלחמת התשה נגד ישראל מגבול לבנון, מתוך הנחה שאת מדיניות ישראל שלא להיגרר להתשה אלא להגיב בעוצמה מלאה לא יהיה אפשר ליישם מבחינת ישראל – במחיר מתקבל על דעתה – אליבא דסוריה.

הצבת טילים סוריים בירדן תהיה בלתי־נסבלת, מבחינה מדינית אסטראטגית, אף־על־פי שהפתרון הצבאי אינו מסובך ואינו קשה. [illegible] האמריקאית מרמזת על כך בבירור. מותר להניח כי יעילות חיל־האוויר הישראלי אינה פחותה, אפילו יפעילו אותן טכנולוגיות ואותן שיטות טאקטיות שהפעילו האמריקאים בלוב. המשמעות לישראל תהיה חד־משמעית – ירדן מצטרפת לאיום הסורי ומבחינה אופרטיבית היא תיהפך למדינת עימות, גם אם היא עצמה לא תחשוב כך.

יהיו ודאי מומחים אוויריים ואסטראטגיים בישראל ומחוץ לה, שימליצו, לקראת כל עימות צפוי עם סוריה, לפעול נגד ההגנה האווירית בצפון ירדן. כיוון שההגנה האווירית בצפון ירדן תהיה משולבת ומטרתה תהיה לשרת בעקיפין גם אזורים וכוחות אחרים – לא יתמהו אותם מומחים אם הפעולה בעתיד לא תהיה רק נגד הסורים בצפון ירדן. אזורים, כוחות, מטרות ויעדים נוספים בירדן יהיו אולי יעד לתגובת־מנע ישראלית.

אם יוצבו סוללות טילים סוריות בירדן והמגעים המדיניים בין ירדן וישראל יימשכו, יהיה הגיון בכך שישראל תקשיח עמדותיה במגעים הללו. אסד מבין זאת, ככל הנראה, וכיוון שמתקבל על הדעת כי אחד התנאים הישראליים יהיה הוצאת הטילים הסוריים מירדן – יכול הוא להניח כי בדרך עקיפה כביכול ישפיע הוא על סיכויי ההסדר.

ראוי שכל מדינאי ערבי במזרח־התיכון יזכור, כי שום ממשלה ישראלית לא הצהירה על ביטול מדיניות ה"קאזוס בלי" לגבי ירדן. מדיניות זאת גרסה, כי כניסת כוחות זרים עויינים לירדן תיחשב עילה למלחמת מנע. הכוונה בזמנו היתה בעיקר להרתיע את עיראק, אבל בהווה מתאימה מדיניות זאת גם לסורים – בעיקר משום שבראיה לעתיד צריך להביא בחשבון את העוצמה העיראקית שהוכפלה, ושעלולה להיות מופעלת במשולב נגד ישראל לכשתסתיים מלחמת עיראק איראן.

אף־כי ישראל מזמן לא הזכירה מדיניות זאת, מעולם גם לא הודיעה על ביטולה.

להכנסת טילים סוריים לירדן יהיו כמובן השלכות בינלאומיות. מדינות המערב, וארה"ב בראשן, צריכות לראות שינוי מפליג בתפיסה הירדנית. אם רצונן להגיב תגובה אחראית, לבד מפעולה מדינית, עליהן להימנע מעיסקות נשק בעל יכולת התקפית עם ירדן. (מטוסי פ־16: "סורנארו": טילי "הוק" ניידים, העלולים להיפרס במהירות מפתיעה לגבול ישראל ירדן [illegible]). השפעת ברה"מ על העשייה במזרח־התיכון תגבר בעקיפין, עם גבור השפעתה של סוריה.

המהלך הסורי [illegible] ללא ספק לגיבוי רוסי מלא, וגם זאת סיבה טובה למערב לפעול נגד שינוי המדיניות הירדנית ברוח הצעת אסד.

להצבת הסוללות הסוריות בירדן תהיה השפעה ברורה על היחסים הבין־ערביים. בידודה של מצרים בעולם הערבי יגבר ומשקלה היחסי יפחת. מובארק נשיא מצרים, המבקש לחזור להנהגת העולם הערבי, ייאלץ בכל הנראה להקפיא כל התקדמות ממשית במגעיו עם ישראל. הסיבות: עליית משקלן היחסי של מדינות הסירוב. הסיכוי שלהן לבצע פעולה צבאית נגד ישראל, והגברת כוחם של גורמים מצריים, המתנגדים להסדר עם ישראל.

חוסיין נבון דיו להעריך הערכת מצב דומה. לכן יש לקוות שידע להתחמק, באלגנטיות, מלפיתתו של אסד. אם לא יפעל בהגיון, יסכן לא רק את סיכויי ההסדר עם ישראל אלא גם את עתידה של ירדן – בין בגלל סוריה, אם תחזור שוב על "תרגיל" 1970, ובין בגלל ישראל, שתראה בו מדינת עימות ממש.

המשכורת עליה צה"ל צועד / טרי פרויס

למה אין רס"ן עם 18 שנות ותק

שכרם של אנשי צבא הקבע הוא הגבוה ביותר בשירות הציבורי. סגן־אלוף בעל 18 שנות ותק, השכלה אקדמית ו"תוספת פעילות", משתכר 2,107 שקל בחודש – קצת יותר ממשכורתו של סגן־שר 2,1000 (לאחר העידכון האחרון). אלוף־משנה, המשרת 25 שנה בתנאים כנ"ל, מקבל 2,583 שקל – 183 שקל יותר מראש הממשלה. אלוף כנ"ל, 30 שנה לאחר גיוסו, משתכר 3,409 שקל. אלוף (מיל) דוד עברי, יו"ר הדירקטוריון של התעשיה האווירית, תאגיד המשלם משכורות מהגבוהות במשק, מקבל בתפקידו הנוכחי יותר משהשתכר בעת היותו סגן רמטכ"ל. הוא יקבל פחות מזה כשיכנס לתפקידו החדש, כמנכ"ל משרד הבטחון, כי משכורות מנכ"לים כמוהן כמשכורות סגני־שרים – עיין לעיל.

גם בתחום הזכויות הנלוות והתנאים הסוציאליים, היתרון נוטה לצד אנשי צבא־הקבע. כלכלנים מעריכים, וקשה מאד לקבוע במדוייק, כי הפערים מתבטאים בעשרות רבות של אחוזים, אולי אף יותר. למשל, הוותק. אם צעיר מחליט להצטרף לשדרות הקבע, מיתוספות שנותיו בשירות החובה לוותק המצטבר, הן לצורך חישוב המשכורת והן לצורך צבירת הפנסיה.

רופא חטיבתי בדרגת רב־סרן, בעל ותק של 12 שנות שירות, משכורתו 1800 שקל, גדולה בהרבה משכרו של רופא במרפאה ומשתווה לזו של רופא בבית־חולים ממשלתי בעל ותק כפול, בתנאי שהאחרון מבצע שבע כוננויות (בצה"ל חייב כמעט כל קצין בתורנויות). יש לזכור שבמשכורתו של הרופא־האזרח כלולה השתתפות ברכב ובאחזקת טלפון. מבהיר זאת המקרה של פסיכולוגית, בעלת תואר ב.א., עם ותק של שמונה שנים במקצוע, המשתכרת בכ־30 אחוז יותר מחמותה הפסיכולוגית, שהיא בעלת תואר שני וותק כמעט משולש משל כלתה. הראשונה מועסקת בשירות הצבאי, השניה – באזרחי.

שעות נוספות, תגמול שאינו קיים בצה"ל), הרי בצבא, גם במפקדות אחוריות, זהו נדמה. אשר לסולם השכר, דסקל שואל היכן מוצאים רב־סרן עם 18 שנות ותק? או שהוא סגן־אלוף או שהוא מזמן בחוץ. צה"ל אינו מניח לקפאון־דרגות שכזה להשתרר.

גורלו של הרב־סרן הדמיוני נראה לכאורה כהחמרה, אבל למעשה טמונה כאן אחת הפריווילגיות החשובות ביותר של אנשי הקבע – הפריווילגיה של פנסיה מוקדמת. בשירות האזרחי מקובל יום־ההולדת ה־65 (60 לגבי נשים, ובמקרים מיוחדים גם לגבי גברים) כמועד היציאה לגימלאות. בצה"ל, לעומת זאת, יכול קצין לפרוש בגיל 40 (!). זכות־יתר זו יש לה כמה סיבות. ראשית, היא מאפשרת לקדם קצינים במהירות ומבטיחה שמחזור הדם בקרב הפיקוד יהיה נמרץ. הירארכיה צבאית – כמו כל הירארכיה שאינה של נסיכות ליכטנשטיין, שמספר הגנראלים רב בה לעתים ממספר הטוראים – בנויה כפירמידה. ככל שעולים בה לגובה רב יותר, היא נעשית צרה יותר. אם אלופים יישבו עשרות שנים בכסאותיהם, ייסתם הצינור בפני תת־אלופים; אם רב־סרנים יצברו ותק של 18 שנים, יסתיידו עורקי הקידום של סרנים. לכן, כדי לזרז קידום (דסקל: הקידום בצה"ל אטי הרבה יותר מאשר בשירות האזרחי; הונהגה שהות מינימום בכל דרגה, בתוספת מכסת השתלמויות, שבלעדיהן אין עליה בדרגה) נקבעה הזכות לפנסיה מוקדמת, המאפשרת לצה"ל לפטר קצינים שהגיעו לשיא יכולתם, ומאפשרת למפוטר ולפורש למצוא בעצמם מסלול־תעסוקה שני. בני הארבעים נמצאים בגבולות היכולת להשתלב במקצוע אחר, במיוחד אם ניצלו את עשרים ושתים שנות השירות שלהם ללימוד אקדמי או מקצועי – ורבים הקצינים שמשתמשים בזכות הלימודים שמעניק להם צה"ל.

מבחינה כספית יכול סגן־אלוף או רב־סרן, הפורש (מפוטר) בגיל 40, לקבל גימלה חודשית

השכר החודשי של קצינים בקבע (בשקלים)

דרגה	שנות ותק	דירוג אחיד: שכר	דירוג אחיד: בתוספת פעילות	אקדמאים: שכר	אקדמאים: בתוספת פעילות
אלוף	30	3084	3409	3084	3409
תת־אלוף	28	2330	2727	2672	2993
אל"מ	25	1767	2452	2236	2583
ס/אל	18	1293	1856	1760	2107
ר/סן	18	1078	1320	1542	1821
סרן	7	831	1206	1078	1301

ראש אכ"א־פרט, אלוף־משנה יחזקאל דסקל, תובע לראות את הדרגות והתמלוגים ראיה משוקללת: בעלי השכלה אקדמאית שבין הקצינים הם מעטים יחסית, ובקרב הקצונה הנמוכה הם מעטים עוד יותר. רק שיעור קטן זכאי לשכר, על־פי הטורים ג' וד' שבטבלה. לכן, אם עורכים ממוצע משוקלל, יתברר שההפרשים בין אנשי צבא־קבע לאזרחים אינם ניכרים, אם בכלל.

אנשי האוצר מציירים תמונה שונה. לדבריהם, צה"ל מעודד את אנשיו לרכוש השכלה גבוהה במימון, לעתים קרובות מלא, של הצבא. לכן אלה המשובצים על־פי הסולם הגבוה [illegible] אנשי האוצר מצביעים על הרכב הצמוד, המובטח לקצינים מדרגת רב־סרן ומעלה, הטבה שבשירות האזרחי שמורה למנכ"לים ולאי־אלה פקידים נבחרים בלבד (הממונה על הכנסות המדינה, החשב הכללי וכו') וההתמרמרות הציבורית על כך רבה. אין קובלים על מפקדי פלוגה או גדוד, שהניידות היא חלק בלתי־נפרד מתפקידם, אלא על קצינים המשרתים במפקדות ובמחנות עורפיים, שעבודתם אינה שונה במהותה מתפקידו של פקיד בעירייה. יתר על כן, צה"ל משתתף ב־55 אחוזים בזקיפת ההטבה בגין רכב צמוד (לצורך תשלום מס הכנסה), הטבה שאינה קיימת במגזר האזרחי.

דסקל משיב כי זו הצגה מעוותת של הדברים. מכונית צמודה נותנים אחת לשלושה קצינים (האוצר: לפחות אחת לשניים), וזה בגלל שעות העבודה המיוחדות של קצינים. נכון, יש קצינים בעורף שחוזרים הביתה בחמש (בממשלה בשלוש), ונכון שיש פקידים אזרחיים המאריכים בעבודתם מעבר לשעות המקובלות, אך אם במגזר האזרחי זה מקרה יוצא־דופן (ואז משלמים

של יותר מ־400 שקל נטו, המסתכמים בכ־5,000 שקל לשנה; הסכום יגיע ל־125,000 שקל, עד שיקבל את הפנסיה (בגיל 65) במקום עבודתו החדש. ייתכנו וואריאציות שונות לגבי ניצול הגימלה הצה"לית (למשל, היוונה לקבלת סכום חד־פעמי, שיאפשר לאיש לממן, חלקית לפחות, עסק עצמאי או להצטרף לשותפות), אך בכל צורה שתשולם, הגימלה היא הטבה מפליגה, שערכה שווה למשכורת של מפרנסים רבים בתחום האזרחי. יש לציין ששליש מהגימלה הצה"לית פטור ממס־הכנסה, בניגוד לגימלאות שמעניקים לאזרחים. כוונת האוצר לגבות את מלוא המס מהפנסיה הצבאית נתקלה בהתנגדות מערכת הבטחון והוסרה מעל הפרק.

נראה, כי פה נחל צה"ל כשלון הסברתי־תדמיתי נחרץ. הפיקוד לא הצליח להבהיר לפיקודיו כי זוהי פריווילגיה שלא תסולא בפז, אולי אפילו לא בפלאטינה וביהלומים, כדי למשוך באמצעותה אל השורות יותר חיילים הנושאים את שרביט המארשלים בציקלונם. מובן שצעיר בן 21, המסיים את שירות החובה שלו, יראה בהטבה הצפויה לו מקץ 19 שנה להק ציפורים על־עץ. הוא, בגילו, רוצה ציפור ביד – ומיד. הרמטכ"ל והממונים על גיוס כוח אדם היו מיטיבים לעשות לו הרגישו את מלוא שוויה של הטבה זו. על־ידי המעטת משקלה עושה הפיקוד שירות־דוב לעצמו והרחיק, על־כל־פנים לא מקרב, [illegible] בפוטנציה.

(מאמר שני בסדרה)

תיקון

במאמרו של טרי פרויס מאתמול נדפס: "ההעלאה מגיעה לצה"ל בתוקף העבר, כמקדמה על חשבון העתיד" וצריך להיות: "לא כמקדמה על חשבון העתיד".

בחירות במגרש פתוח

מאת יקיר צור

"היכל שלמה", מקום מושבה של הרבנות הראשית לישראל, שוקק חיים בימים האחרונים. עשרות פוליטיקאים, עסקני מפלגות ורבנים נכנסים ובאים בשערי הבניין, מחשבים חישובים, מחברים חיבורים ומסכמים הסכמים בלחיצת יד. מחר יום חמישי, בארבע אחר הצהרים, יקבעו מאה וחמישים חברי הגוף הבוחר את הרכבה של מועצת הרבנות הראשית לחמש השנים הבאות. לכאורה עוד הליך דמוקראטי שגרתי, למעשה – הכל חוץ מדמוקראטיה. בשבועות שקדמו לבחירות נעשה מאמץ עילאי למנוע את שינוי הרכבה של מועצת הרבנות הנוכחית, החל בתיקון תקנות שכל מטרתן לחסום דרכם של מועמדים פוטנציאליים למועצה וכלה במערכת אדירה של לחצים על רבנים ועל חברי הגוף הבוחר, במטרה לקבוע מראש את תוצאות הבחירות.

מועצת הרבנות הראשית מונה שבעה־עשר רבנים, מתוכם שבעה קבועים – ארבעת רבני הערים הגדולות, הרב הראשי לצה"ל ושני הרבנים הראשיים. עשרת האחרים, חמישה אשכנזים וחמישה ספרדים, נבחרים כל חמש שנים. מועמדות למועצת הרבנות הראשית רשאי להגיש כל מי שמכהן או כיהן כרב עיר או מי שיש לו כושר לכהן כרב עיר או מי שכיהן או מכהן כדיין או יש לו כושר לדיינות. הגוף הבוחר מונה מאה־וחמישים איש, מתוכם שמונים רבנים – רבני ערים, רבני ישובים ומועצות מקומיות, רבני שכונות, דיינים ורבנים שממנה שר הדתות, וכן שבעים אישי־ציבור – ראשי הערים הגדולות, ראשי מועצות אזוריות ומקומיות, ראשי מועצות דתיות, שני שרים, חמישה חברי כנסת ועשרה אישי ציבור אחרים. את הרכב הגוף הבוחר קובעת ועדת הבחירות, שבראשה יושב שופט, והוא טעון אישור הממשלה. הבחירות למועצת הרבנות היו אמורות להתקיים כבר לפני כחצי שנה, אך הן נדחו פעמים מספר בתואנות שונות, עד שלבסוף נקבע שיתקיימו בכ"ח בניסן. בינתיים היו חברי מועצת הרבנות הראשית עסוקים בתיקון תקנות שיעזרו להם במאמציהם לשמור על מקומם גם לאחר הבחירות. כך, למשל, תוקנה תקנה שלפיה כל מי שהיתה לו תעודת־כושר לרב עיר, שניתנה לפני יותר משלוש שנים, צריך לפנות למועצת הרבנות כדי לחדש אותה, משום שהיא בטלה. תקנה זו באה לחסום את הדרך למועצה לפני בעלי כושר שאינם מכהנים בתפקיד פעיל, כמו הרב יצחק רלב"ג, למשל, ראש המועצה הדתית בירושלים. הרב רלב"ג הנושא בכיסו תעודת־כושר לכהן כרב עיר זה עשר שנים, פנה מיד לאחר פרסום התקנות בבקשה שתחודש לו תעודת הכושר. מועצת הרבנות, שדנה בבקשה לפני שבועות מספר החליטה שהנושא איננו דחוף כל־כך ודחתה את מתן תשובתה עד אחרי הבחירות. הרב אמנם הגיש את מועמדותו לוועדת הבחירות, אולם זו פסלה אותה בטענה של חוסר כושר. בתשובה על שאלתי אמר הרב רלב"ג, כי יש לו הרבה מה לומר, אבל מפני כבודם של הרבנים הראשיים גזר על עצמו שתיקה בנושא.

תקנה נוספת, שבאה להקל על הרבנים הראשיים במאמציהם לקראת בחירות ללא מועמדים, היתה תקנה הקובעת שרבני הערים כפופים לרבנים הראשיים וחייבים להשמע להוראותיהם. תקנה זו נתנה לגיטימציה למערכת אדירה של לחצים על רבני ערים, שביקשו לגשת לבחירות. הרבנים הראשיים הודיעו כי הם מעוניינים שהמועצה תוסיף לכהן בהרכבה הנוכחי. בקשתם אמורה לחייב את רבני הערים ולמנוע אותם מלהתמודד על התפקיד. ואכן, כמה רבני ערים, ביניהם הרב שמעון בדיחי והרב חיים דוד, רבה הספרדי של לוד, הסירו את מועמדותם לאחר לחצים מצד הרבנים הראשיים ומקורביהם.

אף שמערכת הלחצים האדירה הופעלה גם על המועמדים עצמם וגם על חברי הגוף הבוחר, הצליחו חמישה מועמדים חדשים, שלושה ספרדים ושני אשכנזים, לאסוף את מספר החתימות הדרוש בקרב חברי הגוף הבוחר ולקבל את אישור ועדת הבחירות. המועמדים הספרדים הם הרב פנחס אדרי, רבה של גבעתיים, הרב עמרם קורח, רבה של בני־ברק (שהתפרסם בפרשת גוטליב), והרב יוסף אבו־חצירה, גיסו של אהרון אבו־חצירה. בצד האשכנזי הצליחו לעבור את מסלול המכשולים רק שניים, הרב יצחק דוד גרוסמן, רב הדיסקוטקים ממגדל־העמק, והרב שמחה מירון, לשעבר מנהל בתי־הדין הרבניים.

על היריבות הקשה שבין הרב מירון והרבנים הראשיים נכתב ודובר כבר רבות. מאז הודח שמחה מירון מתפקידו כמנהל בתי־הדין הרבניים, לאחר שהרב הראשי אברהם שפירא איים בפני שר הדתות שיתפטר אם לא יורחק מירון מן המערכת, לא פסקו חילופי ההאשמות בין השניים. הסכסוך אף הגיע לבג"ץ, בגלל טענתו של הרב מירון כי הרב הראשי מדליף לעתונות פרטים חסויים מתיקו האישי. מועמדותו של הרב מירון למועצת הרבנות מדירה, בלי ספק, שינה מעיניהם של הרבנים הראשיים. בשבועות שקדמו לבחירות הם ניסו כל עצה וכל תחבולה כדי להניאו מלהגיש מועמדות למועצה. בין היתר ניסו להעביר החלטה שתבטל את כושרו לדיינות, בטענה כי כושר זה ניתן לו רק למילוי תפקידו כמנהל בתי־הדין הרבניים וממילא, עם סיום תפקידו, בטל הכושר. טענה זו לא התקבלה על דעתם של היועצים המשפטיים של משרד הדתות. נסיון נוסף שעשו היה הפעלת לחץ על חברי הגוף הבוחר שלא לחתום על בקשת המועמדות של שמחה מירון. היו אמנם כמה רבנים שהתחרטו וחזרו בהם מחתימותיהם אולם גם בזה לא היה די לפסול את מועמדותו.

אחד ממקורבי הרבנים הראשיים, ששוחחתי איתו השבוע, לא הסתיר את המאמצים שעושים הרבנים כדי למנוע את בחירתו של מירון למועצה. "בחירתו", טען האיש, "היא סכנה לרבנות הראשית. כל מטרתו לעורר מחלוקת, ריב ומדון, ולהחזיר את הרבנות למצב ששרר בה בימי הרבנים הראשיים הקודמים – מלחמת איש באיש. גם אם יבחר מירון, יחרימוהו שאר חברי המועצה, והרבנים הראשיים לא ישתפו איתו פעולה. בחירתו תפגע במעמדה של הרבנות הראשית ותתפרש כירידת קרנה. אין הוא תלמיד חכם ודעותיו בענייני הלכה אינן מקובלות עלינו. כל מטרתו היא להתנקם בכל מי שפעל נגדו.

הדובר גם לא שכח לציין את הקשר שבין שמחה מירון, המכהן כיועצה המשפטי של תנועת ש"ס, לרב עובדיה יוסף ולרב ש"ך. "אשר דעותיו האנטי־ציוניות והתנגדותו למדינה הן מן המפורסמות". כאן ראוי לציין, כי הרב מירון, נוסף על השכלתו ההלכתית כרב, הוא גם בעל תואר עורך־דין ובתפקידיו הקודמים נטל חלק גדול בעיצוב פעילות ציבורית במסגרת הרבנות הראשית והיה בין מעצבי חוק הרבנות הראשית. רבנים, דיינים ושופטים רבים מתארים אותו כ"איש מבריק, שתרם תרומה מכרעת לסידורי מינהל תקינים בבתי־הדין הרבניים בעת ששימש כמנהלם". בחירתו למועצת הרבנות עשויה להפיח רוח חדשה ואופוזיציונית במוסד המנומנם הזה.

שלא כבשנים עברו, היו הבחירות למועצת הרבנות הראשית מלוות בפרסומים ובהצהרות רבות בכלי־התקשורת, דומה שהנושא אינו מעניין כיום איש. זה נוח מאוד לרבנים הראשיים, כי הם יכולים לפעול בחופשיות, בלי חשש שייחשפו, אך זה גם מעיד על הפיחות העצום שחל במעמדה של הרבנות הראשית. לש"ס יש "חכמי התורה", לאגודה יש "גדולי התורה" והרבנות הראשית נותרה מוקד־כוח של המחנה הדתי־לאומי, אנשי גוש־אמונים ו"מרכז הרב", שהם גייסותיו של הרב שפירא. אם מוסיפים על כך את התככים המאפיינים את מערכת הבחירות הנוכחית, את ההסכמים החשאיים בין המפלגות השונות, שבהם נקבעים הנבחרים מראש, אין להתפלא שרבנים רבים החברים בגוף הבוחר אינם מעוניינים בכלל לבוא ולהצביע, שלא לדבר על ראשי הערים החילוניים, שספק רב אם יטריחו עצמם לעלות ביום חמישי לירושלים. וכך נשאר המגרש פרוץ לרבנים הראשיים, העושים בו ככל העולה על רוחם.

חדש! חניית ביניים אחת ל-HOLLYWOOD. רק-808$.

מעתה קשר נוח וחדש להוליווד דרך אירופה. החל מ-4 ביוני ט.וו.א מפעילה טיסה ללא חניית ביניים מפריס ללוס אנג'לס בכל יום ראשון, רביעי, ושישי. לרגל פתיחת הקו אנו מציעים מחיר מיוחד הלוך וחזור. תחילת הטיסה עד ל-30 ביוני, גמר הטיסה עד ל-31 ביולי. פנו לסוכן הנסיעות שלכם.

TWA 40 1946-1986 ארבעים שנה שירות לישראל

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

ברוכים הבאים לחברון

לו הייתי אחד המתנחלים ביש"ע הייתי מקבל את אנשי שלום עכשיו המפגינים והמסיירים בחברון בברכת ברוכים הבאים.

אין אישור גדול יותר למחיקת הקו הירוק מהפגנותיהם של אנשי תש"ע (תנועת־שלום־עכשיו) ביהודה ושומרון שכם אל שכם עם ערביי תבל ארץ זו. יש בהן בהפגנות אלה ביטוי חריף לתחושות המעורבות, הערבות והשותפות, לתחושת אחדותה של ארץ־ישראל, שנוצרה בקרב תושבי הארץ משני עברי הקו הירוק, שרוה ובאכל בשיני הזמן באו מלחמת ששת הימים. הכינוס האנטי־התנחלותי הערבי־יהודי בחברון ב־1986 סגר את המעגל שפתח בו אקט חידושו של היישוב היהודי במלון פארק בחברון ב־1968. באורח פארדוקסלי, מעשה „פארק" האחרון מסמל את נצחונו של מעשה „פארק" הראשון, כשם שהמפלגות היהודיות־ערביות האנטי־ציוניות מסמלות את נצחונה של הציונות. מציאות אחדותה של ארץ־ישראל, שנוצרה ב־19 השנים האחרונות חזקה לאין ערוך מהמגמות המדיניות הספרטיסטיות. יהודה ושומרון, הנגב, הגליל והשרון היו לטריטוריה רצופה אחת מבחינה התיישבותית, כלכלית, חברתית ופסיכולוגית – ועל כן גם מבחינה מדינית – וכל הבא לקלקל התפתחות זו נמצא מבכר אותה. אין שיעור לתעתועי הדיאלקטיקה בהתפתחות ההיסטורית.

אכן, נפרדו דרכיהם של אנשי יש"ע מדרכיהם של אנשי תש"ע. הראשונים מצפים לישועה והאחרונה מדמים בליבם שכבר זכו לתשועה. אלה מקיימים את מצוות י"ל פינסקר, במוטו שלו ל„אוטואמנציפציה" – „תושע ידך לך וישעך אלוהים" – ומרחיבים את התנחלותו של עם ישראל בארץ־ישראל, ואלה אינם מבקשים אלא לשבת איש תחת גפנו ותחת תאנתו, כביכול כבר הגיע עם ישראל אל המנוחה ואל הנחלה: הללו רואים במעשה הציוני עד היום אתחלתא דגאולה, והללו רואים בו סוף הגשמה, ואינם צריכים אלא לשלום ולשלווה. תש"ע לא היתה לתנועת התיישבות בגבולות ישראל הישנה והיא בונה את מדיניותה על יסוד הייאוש מן העלייה, העכשיו דוחק את העתיד והגעגועים לשלום יוצרים את אשליית השלום: בוויתור מחודש על חבלי ארץ־ישראל יבוא שלום על ישראל. אבל מה לעשות והמציאות הזיה מצליבה את הדרכים ומפגישה את הרחוקים – ותש"ע מחזקת את יש"ע.

יוסף שקד
ירושלים

על קטיושות ועל שלום

יוסף ארגמן, איש קיבוץ חניתה, נבהל מפני האגודה „גשר לשלום" (שאינני יודע באומה על סיכה) שפנתה, לדבריו, בקריאה לצאת מהמילכוד בלבנון, ויוצא להתקפה עזה נגד כל מחשבה בכיוון זה („דבר" 10.6).

הנה כמה דברי הסבר של ארגמן: „המטרה של (כבעט) רוב הערבים היא חיסול מדינת־ישראל". „לא רק הערבים אשר סביבנו, גם רוב הערבים החיים בתוך ארצנו, שואפים להמשיך ולהשלים את מבצעו של היטלר. אל נשגה באשליות." ועוד: „גם בימי השואה באירופה, היו יהודים שהציעו ואף מצאו דרכי הידברות ושיתוף־פעולה, עם הנאצים וסייעו להם, אבל אחר כך הושמדו גם הם".

אם עד כדי כך הגענו, יוסף ארגמן, אז מה אתה ואני וכולנו עושים כאן? אם נסיונות הידברות עם השכנים שסביבנו, הם כנסיונות הידברות עם הנאצים ואם כל העולם וגם השכנים הם נגדנו וכולם קמים עלינו לכלותנו – אז מה הבשורה שאתה מביא לילדים בחניתה, „שגדלים בצפיפות במקלטים מחובים", כדבריך, – האם רק זו של על חרבך תחיה ואין דרך אחרת? האם בכוח „בשורה" וחזון־אימים זה, תוכל גם להמשיך, עד אין סוף, בחיי מקלטים מחובים וגם לקרוא ליהודי התפוצות לפרוץ ולעלות אלינו, לחיי־ייאוש ומצור?

ליבי עם ארגמן במצוקתו, כי הרי מעל ביתי לא שובעים שריקות הקטיושות, יותר מדי כל כך, אולם אני מתקומם בכל מאודי נגד הגדרותיו האומללות חוסר המוצא שבטיעוניו. ודאי זכור לארגמן ראש ממשלה שהוביל אותנו למלחמת לבנון וכדי לשכנע בצדקת דרכו הבלעדית, היה מגדיר כל רימון של מחבלים ערביים כמעשה נאצי, ואת מנהיג המחבלים – כהיטלר וכל פעולת מחבלים – שואה המסכנת את קיומנו.

האם מצטרף ארגמן למחנה של זורעי־אימים והולה התנקים כל נסיון ומאמץ לחיפוש דרך של הידברות ואולי למנוע מלחמות חוזרות וגוזרות בחומרתן?

ארגמן מזמין את אנשי „גשר לשלום" „לבוא ולגור על גבול הצפון ואחרי מספר שנים להתחיל לתת עצות על גשר לשלום", – כאילו בעיותינו הקיומיות נוגעות יותר ומובנות יותר לצפוניים, ואילו לאחרים אסור כלל לנסות ולחפש מוצא מן המצור והקפאון.

מנחם ברבש
תל־אביב

שיחות שלום להדברת הטרור

סוף סוף אחרי הכרזות פומביות רבות ואיומים הפציצו מטוסי ארה"ב את לוב. אומרים שההתקפה הזאת היתה שלומיאלית ולא הצליחה. הרי הכוונה העיקרית של ריגן היתה שיצליחו לחולל מהפכה צבאית בלוב ולמגר את שלטונו של האיש צמא הדמים קדאפי, אולם זה לא קרה וגם הכרזות על פעולות הטרור ביוזמתה של לוב בעולם נמשכות ומרתיעות בעיקר את השגרירויות בעולם, את שרות התעופה וכו' והמעניין הוא שרובן של הממשלות נרתעו מלהגיש לריגן עזרה בדרך לביצוע הפעולה מלבד מרגרט תאצ'ר, שגם היא מתייסרת כיום לפי דבריה. הפגנות מחאה גדולות התקיימו במדינות רבות בעולם נגד ההפצצות של ארה"ב.

מצער שהמדינה הכבירה הזאת עומדת היום לבדה וידיה כבולות והשאלה היא quo vadis domine? הפחד מפני הגברת הטרור בעתיד הפך להיות ממשי.

קפי הוקלגס האירי ותומיכי מאמנים צוותי מתאבדים עבור סכומי עתק כדי לעזור לפלשתינאים בטרור שלהם שהציף כמעט את כל העולם. כדאי לפנות לנשיא ארה"ב שמאז הכתרתו פעמיים (המזל שיחק לו יותר מבינתנו) הקריב קרבנות רבים מעמו בעיקר במזרח התיכון מאות חיילים בלבנון נטבחו וגופותיהם שוגרו הביתה למשפחות האומללות, האם הוא ראה במזרח התיכון את וייטנאם השניה? האם לא כדאי לנשיא ולמומחי הדיפלומטים לחשוב על דרך אחרת להשכין שלום באיזור, במקום לשגר אותם חדשים לבקיים מבלי להביא לתוצאות חיוביות כלשהן? אולי יש לשבת ליד שולחן עגול יחד עם המעצמה הכבירה השניה בעולם (שליטה החדש גורבצ'וב רומז מדי פעם על רצונו בשלום בעולם) כדי להשכין בכוונות רציניות להשכין שלום אמת במזרח התיכון?

אולי שלום יהיה הפתרון הטוב ביותר להדברת הטרור הבינלאומי שכה מעכיר את חיינו ומסכן את בטחוננו מדי יום ביומו?

מאשה פורמן
רמת גן

זלזול מתמיה

לרשימה של מירי פז על הרומן של הסופר שלום דרוויש „פריים: פריים" תחת הכותרת „צלילי המזרח (כבקשתך)", במדור „יוצאים לאור":

התפלאתי לקרוא את ההערה של הכותבת: „(פרופ' מורה אף מזכיר את כינויו של דרוויש כ'וולטיר של עיראק')". לא כתבתי זאת, ועל גב הספר – שממנו ציטטה מירי פז – צויין שהמשפט נלקח מתוך ספרו של ניר שוחט „סיפורה של גולה". אי־דיוקים אלה מעוררים ספק במידת הרצינות שבה מתייחסת הכותבת לחומר זה. נראה לי שגם כותרת הרשימה „צלילי המזרח (כבקשתך)" מעידה על זלזול במי שתרבותו שונה, דבר שאינו גורם לאיחוד העם.

הכינוי של שלום דרוויש כ„וולטיר של עיראק" הוענק לו ע"י סופרים ומבקרים ערבים. גם הקטע שצוטט ממני בגב הספר מובא מעבודת הדוקטורט של אחד מגדולי הסופרים הלאומיים הערביים והנאצריססים המובהקים, והוא ד"ר סוהיל אידריס, עורך כתב־העת הספרותי בביירות „אל־אדאב".

הסופר שלום דרוויש עבר לכתוב מערבית לעברית כי, כדבריו, „הקוראים הערביים מחרימים אותי בישראל בשל היותי יהודי".

שלום דרוויש הוא כיום בן 72 והעז לעבור לכתוב משפה לשפה. והנה באה כותבת בלתי־מנוסה ומלגלגת על הרמה האמנותית, לעומת ההערצה שרחשו לו הסופרים הערבים מהארצות השכנות. חוסר רגישות כזה מתמיה: למעשה, לא התיימר המחבר לכתוב רומן עם פילוסופיה בגרוש או פסיכולוגיה בגרוש אלא צייר תמונה נאמנה לחיי הנשים היהודיות באלו מארצות ערב.

פרופ' שמואל מורה
ירושלים

לסגת מהשתתפות ב„מלחמת הכוכבים"

ההתקפות הברבריות אשר ביצע מימשל רייגן כנגד עמה של לוב, פעולות הטרור כנגד עמה של ניקרגואה במימון ובסיוע אמריקאי, המשך הניסויים הגרעיניים, תוכנית „מלחמת־הכוכבים", התמיכה במשטר הגזעני בדרום־אפריקה ובמשטר הפשיסטי בצ'ילה, כל אלה מעידים על מימשל רייגן כסכנה ממדרגה ראשונה לעתיד העולם ושלומו.

הטרור הרייגני כנגד לוב, ניקרגואה ואנגולה מטרתו אחת ויחידה: לגזול מן העמים את זכותם הבסיסית לעצמאות לאומית ולאפשר לחברות ההון ה„רב־לאומיות" להשתלט על עמי תבל.

מירוץ החימוש המטורף אותו כופה רייגן על האנושות נועד לפגוע בתוכניות הצמיחה הכלכלית של העולם הסוציאליסטי ולחזק את התשלובת התעשייתית־צבאית הנשלטת על ידי ההון האמריקאי.

מצער מאד שממשלת ישראל – בניגוד לרוב ממשלות העולם – מגלה סולידריות כנועה ועיורת עם פעולות הטרור ומירוץ החימוש של מימשל רייגן. כבעבר כך בהווה, שוב מתייצבת ישראל לצידה של מעצמה זרה כנגד האינטרסים של העמים.

אבל מה לנו כי נליץ על ממשלת ישראל ונציגה ה„ניצי" באו"ם השגריר נתניהו, בשעה שגם אנשי שלום ממפ"ם, ר"צ וה„מתקדמת" ממלאים את פיהם מים, יושבים ספונים בבתיהם ד מנותקים ממחנה השלום הבינלאומי הנאבק כנגד הסכנה הרייגנית.

ההזדהות המלאה של ממשלת ישראל ואמצעי התקשורת בישראל עם התוכניות המלחמתיות של ארה"ב גובלים בחוסר אחריות לאומית. כל החרד לשלומה ועתידה של ישראל חייב ללחוץ על הממשלה לסגת מהשתתפותה ב„מלחמת־הכוכבים" ומשיתוף־הפעולה האסטרטגי עם ארה"ב.

מוטי איש־איר
מעגן מיכאל

לחסוך, אבל בשווייץ?

נתן רועי בכתבתו („דבר" 10.4.86) בשם „חסכון בר מצוה – ראו הוזהרתם" ערך חשבון נוקב עם תכנית חסכון זו ואף סיים אותה במלים „חסכו ואימצו, אבל חיסכו בשווייץ".

בנק „טפחות" מנהל את התכנית „בר־מצוה" עבור משרד השיכון קרוב ל־20 שנה והיא נסגרה לחוסכים חדשים לפני כ־10 שנים. בתקופה זו רכשו עשרות אלפי חוסכים דירות שנבנו והוצעו למכירה רק לחוסכי משרד השיכון. בשנים האחרונות חדלו לבנות דירות כאלה ומשרד השיכון מציע הלוואות בסכום של עד 40% ממחיר הדירה למי שרוכש דירה בפרוייקטים שאושרו לכך על־ידי המשרד. זוגות צעירים, ויש רבים כאלה, שקיבלו הלוואות כזוג צעיר יחד עם ההלוואה כחוסכים מימנו בדרך זו כמעט את כל מחיר הדירה. ההלוואות הן לתקופה ארוכה ובריבית הנמוכה בהרבה מהמקובל בהלוואות חופשיות.

חשוב להדגיש שההסכמות הנ"ל ניתנו גם למי שחסך סכומים קטנים ביותר.

רועי ורעייתו בחרו שלא לרכוש דירה מאלו שמציע משרד השיכון ולפיכך הם לא קיבלו 40% ממחיר הדירה אלא „רק" 3,100 ש"ח בתנאים מועדפים כאשר יתרת החסכון שלהם, שצברה הצמדה וריבית, היתה „רק" 3000 ש"ח.

כאמור נסגרה ההרשמה לתכנית זו מזמן לצערם של רבים, והתכנית היחידה היום המקנה זכות לקבל משכנתא (במקרה הזה לפי החסכון) היא „טפחות לדירה". תכנית זו מצטרפת לתכניות אחרות שמציע הבנק ומציעים יתר הבנקים לתקופות שונות, בהצמדות שונות (למדד או לדולר) ובשיעורי ריבית שונים, כשהכל פטור ממס כך שההמלצה לחסוך בשווייץ לא היתה במקומה.

י.ל.
המזכיר

נתן רועי מגיב:

חוסר האחריות של „טפחות" מבצבץ מתשובתו של סגל המכובד. אם התוכנית נסגרה לפני עשר שנים – מדוע להשלות חוסכים, כי יוכלו לרכוש דירה?

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „יום יבוא" – דרמה בהפקת הטלוויזיה הקנדית.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 על ספרות ותרבות – פגישה עם מכרם מחול, על יצירתה של אמו אנטואנט מחול וקריאה של קטע מסיפרה „זיכרונות"; 150 שנה לאפוס הפיני קלאולה, סקירה על האפוס ושיחה עם ד"ר גליה הוזדרוקס; סיור מצולם בתערוכת ספרים שהיתה לא מכבר במזרח ירושלים. מנחים: פרופ' ש' מורה, פרופ' מ' בילסון, ענן ספדי (תרגום לעברית).
7.00 „בקו הבריאות" – על כיב קיבה (אולקוס) וסרטן המעי (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „סיפורי בדיים".
8.30 „שניים אוחזין" – דעות שונות בתכלית הגלות והגאולה, דיון לקראת יום העצמאות. משתתפים: ד"ר ישראל אלדד, ד"ר יעקב חסדאי, הרב אברהם רביץ. מנחה: בני דון־יחיא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 „גברת נרצחת" – סרט קולנוע: סוכן של חברת ביטוח יוצא לחקור פרשת הברחה של אבנים יקרות. צילומי הסרט כולם נעשו במיאמי ובאיים הקאריביים. בתפקידים הראשיים: דונאלד סאת'רלנד, סוכן הביטוח, ג'ניפר אוניל, פטריק מאגי ורוברט דובאל. הבמאי: סום גריס. שנת ההפקה: 1973.
11.30 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת: המלחמה לעצמאות.
08.40 אנגלית ז'.
09.00 מדעי הטבע (כיטודי): החיים בעבי החורש.
09.20 אנגלית ז'.
10.10 מדעי הטבע ה"ה: העיגול.
10.30 הגיל הרך, פרפר נוטה.
11.00 השכן ה: קפטין האף וקפטין גרף.
11.15 הלו ישראל (3).
11.30 קשת וענן: הבנרי הבת.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע (הסיכה עליונה): בראשית.
2.00 אלפרד ברנדל: הפסנתרן אלפרד ברנדל בנגן ברהמס: וואריאציות ופוגה על נושא מאת הנדל; ליסט: שנות נדודים (השנה השלישית).
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: גילאי הגן, עורכים קניות: בריאות, הבודדה בידך: נקודת בבת.
4.00 בלי סודות: בידה 3.
4.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
4.45 כלכלה: ציפיות אינפלציוניות.
5.00 ערב חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 „טאסו" פואמה סימפונית, בעקבות ביירון (גנדי רוז'דסטבנסקי מנצח על התזמורת הסימפונית של רדיו מוסקבה.
07.30 שחרית מוסיקלית – רספיגי: חנות הקסמים: מוסיקה לבלט, בעקבות רוסיני (ארנסט אנסרמה מנצח על תזמורת האגודה לקונצרטים שליד הקונסרבטוריון של פריס); ליסט: סונטה לפסנתר בסי מינור (מנגן זכריה פלוין); מוצרט: הקונצ'רטו החמישי „הטורקי" בלה מג'ור, קכל 219, (דויד אויסטראך הוא הכנר הסולן וגם המנצח על התז. הפיל. של ברלין); ראוול: קברו של קופרין (פייר בולז מנצח על התזמורת הפיל. הניו־יורקית).
09.30 קונצרט בוקר – היידן: קונצ'רטו ברה מג'ור לצ'לו ולתזמורת (פול טורטלייה הסולן המנצח על התז. הקמרית האנגלית); בטהובן: רביעיית כלי־קשת, אופוס 59 מספר אחת, בפה מג'ור (רביעיית רזומובסקי הראשונה, מנגנת הרביעייה האיטלקית); ליסט: סימפוניה פאוסט (קנס ריגל־טנור, שר עם מקהלת הפסטיבל מטנגלווד והתז. הסימפונית הבוסטונית, בניצוח לנרד ברנשטיין).
12.05 דפי פסנתר – באך: פרטיטה מס. 1 בסי במול מג'ור (ירג דמוס); בטהובן: סונטה מס. 13, בבי במול מג'ור אופ. 27 מס. 1 (ארתור שנאבל מנגן), אופוס 31, מס. 8 (מרק באמבוים); שופן: פולונז בסה דיאז מינור אופוס 44 (איבו פוגורליץ').
13.00 לבקשתכם של אמצע השבוע – אלבינוני: קונצ'רטו מס. 5 ברה מג'ור ל־2 אבובים וכלי קשת (פייר פייר ופייר פיירלו, סולני ונציה, קלאודיו שימונה); ירדנה אלוטין.
15.00 בין חברים – והן־וויליאמס: סוויטה; שופר: ערב חג; מקפי: טוקטה לתזמורת.
16.00 אומנים באולפן – רביעיית החליל הישראלית – (א. שוהם, חליל, פרנקל, כנור, ר. מוזס, ויולה, י. אלפרין, צ'לו) – י. כ. באך: רביעיה אופוס 8 מס. 5; רייכנשטיין: פרטיטה (1959); קופלנד: 2 קינות (1971); פרבוסט: „קוביילס" (1960); מוצרט: רביעייה ברה מג'ור ק. 285.
17.00 מוסיקה כאן ועכשיו – יצירות מתוך קונצרט קבוצת „מוסיקה נובה" מרדכי סתר.
18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו פרנקפורט, אלוד דיקסו – מוסלוב.
19.30 רומנטעד – לנוער המתבגר.
20.05 יוסף היידן, לידתה של סונאטה – תהליך התפתחותה של הסונטה הקלאסית לפסנתר – תכנית שלישית: המבוא.
21.00 אופרה של יום רביעי – קורנליוס: הספר מבגדד; דביסי: נפילת בית אשר.
23.00 צלילי ליל – כתבודיי.

רשת א'

11.30 השכלה הדעת לכל – השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית: „מאבק מעמדי או לאומי".
12.05 „שוב אתכם" – מופע פומבי.
14.06 תכניות לילדים – „מי יוסף": „אור ואלכסנדרה" מאת יצחק נוי; „גדיה" ספורה של נערה ערביה, מאת גלילה רוזפרז; „סופה בין הדקלים" מאת סמי מיכאל; פינת שעות.
15.00 ותלופון.
16.05 „מועדון שעון החוג" – מעולמו של האדם המבוגר.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „לידתה של סונטה": „ארון אלברט".
19.05 סיכום ההלכה היומית.
22.05 חבר מאותו כוכב.

רשת ב'

10.05 ענייני עיצוב ואיכות הסביבה.
14.06 כ־11 הנקודות, עד דגל הדיו.
15.05 ענייני חוק ומשפט.
18.06 „מיקוד".
18.45 היום בספורט.
20.05 ניחוחי הצידה – שעה עם שלישיית הציפניל וש.ס.ג.
21.05 שיר לדרך.
22.05 בימה ומסך.
23.05 „משחק לילה".

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 עם כל הנשמה.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

17.30 ערבטק.
18.05 „יעד מסהדר" – מגאזין לענייני צבא ובטחון.
20.05 „בלוז הדולוקס".
20.55 פינה חמה ללב".

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: מרגלים שכאלה 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי: השוטר ממנהטן 7.30, 9.30, 5
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
גורדון: הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת: פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
דרייב־אין: פירמידת הפחד 7.15; 9.30 סילברדו; חצות סקס
הוד: רמבו 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: פראנגו 11.15
חן 1: שורת המקהלה 7.20, 9.50; היפהפיה והיחפן 10.30, 12.30, 2.30
חן 2: נסי גאן 10.30, 12.30, 2.30, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון 7, 9.40; עליסה בארץ הפלאות 10.30 12.30
חן 4: סיפורה של מארי 7.20, 9.40; תינוק מחר הפלאות 10.30, 12.30, 2.30
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 7.30, 9.40 / הגוניס 10.30, 12.30, 2.30
ליטוף: שכרון חושים 7.15, 9.30
לב 1: גבירתי המאמן 7.30, 9.45
לב 2: מטרה 7.30, 9.45
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי 7.15, 9.30
מוגרבי: צוחק מי ששוטר אחרון 7.15, 9.30
מקסים: הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
סינמה 1: אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: האריאל 7.15, 9.30
פאר: חלומות מתוקים 7.15, 9.30
פריז: מסע עסקים של אבא 2, 4.30, 7, 9.30, 11.30
צוותא: חייל הלילה 8.00
צפון: אלני 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב: מים מים 10, 7.15, 9.30; 11.30 מופע הקולנוע של רוקי
שחף: זכרונות מאפריקה 6.45, 9.15, 4.30
תבלין: להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: מחוץ הדלתא 4.30, 7, 9.30

יפו
הוציה הישראלית: רמבו 9.50

ירושלים
אדיסון: מחוץ הדלתא 4.30, 7, 9.15
אורגיל: סגור
אורנע: גבירתי המאמן 4.30, 7, 9.15
בית אגרון: ד"ר ז'יוואגו 3.30; הניצוץ 7.45; הסנדק 1, 9; שר הטבעות 12 חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
הבירה: נפגש בסיבוב 4.30, 7.30, 9.30
אוריה: תרגיל לרופאים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
סמדר: סהר־בי 9.15
עדן: רמבו 4.30, 7, 9
רון: בוני וקלייד 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל: שכרון חושים 7.15, 9.30

חיפה
אורה: זכרונות מאפריקה 7.00, 9.15
אורלי: פעמים במשך החיים 7, 9; היפהפיה והיחפן 3.00, 11.00
אמפיתיאטרון: רמבו 7, 9.15
ארמון: צוחק מי ששוטר אחרון 9, 6.45
עצמון: נפגש בסיבוב 7, 9.15
חן: נאסי גאן 9, 6.45, 4.30
פאר: מרגלים שכאלה 9, 6.45, 4.30
קרן־אור: מסע עסקים של אבא 9.00, 6.30
רב גד – 1: שורת המקהלה 9, 6.45, 4.30
רב גד – 2: גבירתי המאמן 9, 6.45, 4.30
רון: מחוץ הדלתא 9.00, 6.45, 4.30

קרית־ביאליק
ספיר: סילברדו 9.15, 7
סביון: גבירתי המאמן 9.30, 7.30

קרית־חיים
בית העם: מחוץ הדלתא 9.30, 7

קרית־ים
ניצן: נפגש בסיבוב 9.15, 7

קרית־מוצקין
אורות: זכרונות מאפריקה 9.15, 6.45

אשדוד
אסתר: מחוץ הדלתא 9.30, 7
אשדוד: להב משונן 9.30, 7.15

אשקלון
אסתר: מחוץ הדלתא 9.45, 7.30, 4.30
כאמיר: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
רחל: צוחק מי ששוטר אחרון 9.30, 7.15

באר־שבע
חן: מחוץ הדלתא 9.30, 7.15

בת־ים
אורניב: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: מחוץ הדלתא 9.30, 7, 4.30

הרצליה
היכל: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
כלן דניאל: הכבוד של פריצי 9.30, 7

חולון
ארמון: צוחק מי ששוטר אחרון 9.30, 7.15, 5; 11.30 גבעת חורשים
מגדל: מרגלים שכאלה 9.30, 7.15
מכבי: מחוץ הדלתא 9.30, 7, 4.30
ריטה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

טבריה
אביב: רומן על בטוח 9.15, 7

כפר־סבא
עמל: פירמידת הפחד 9.15, 7, 4
חן: מחוץ הדלתא 9.15

לוד
אורלי: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
בית זיתו: מחוץ הדלתא 9.30, 7

נהריה
הוד: מחוץ הדלתא 9.30, 7

נתניה
סטודיו: הכבוד של פריצי 9.30, 7; הסיפור שאינו נגמר 5
אסתר: מחוץ הדלתא 9.00, 7
שרון: שורת המקהלה 9.15, 7

פתח־תקוה
שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1 זכרונות מאפריקה 9.30, 6
היכל 2 מחוץ הדלתא 9.30, 7, 4.30
היכל 3 בחזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30

קרית־שמונה
שניר: חזרה לעתיד 9.15, 7.15

קרית־מלאכי
צמרת: מחוץ הדלתא 9.30, 7.30

ראשון־לציון
נעמן: מחוץ הדלתא 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות
בית העם: מושלם 9.30, 7
הדר: מחוץ הדלתא 9.30, 7
חן: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: צוחק מי ששוטר אחרון 9.30, 7.15, 5
ארמון: מרגלים שכאלה 9.30, 7.15, 5
לילי: שכרון חושים 9.30 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
רב גן 1 שורת המקהלה 9.40, 7.20; נסי גאן 2.30, 12.30
רב גן 2 נסי גאן 9.40 7.20; חבר' הדרקון אליוט 2.30, 12.30
רב גן 3 פעמים במשך החיים 9.30, 7.30, 5; הגוניס 2.30, 12.30
רב גן 4 להב משונן 9.45, 7.20; היפהפיה והיחפן 2.30, 12.30
שביט: מחוץ הדלתא 9.30, 7

רמת־השרון
כוכב: חברים 9.30; תרגיל למרגל מתחיל 7

רעננה
אחוות: בשאלת מוות III 9, 7, 4.30

רמלה
אהרון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

ועדת משנה לתכנון ולבניה עיריית באר־שבע
בעיריית באר־שבע, משרד מהנדס העיר
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן חריגה מקו בנין בתוכנית מפורטת.
מהות הבקשה: חריגה מקוי בנין קדמי המותרים לפי התוכנית הנ"ל בחלקה 0019 בגוש 38024 רחוב ארלוזורוב 4.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה, ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מעניין חריגה רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.
ד. אביב
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר־שבע

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 8.4.86
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על חלקה 24 בגוש 3936 רחוב גלוסקין 30. לפי תכנית מתאר תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג'. קיים עליה: בית מגורים 5 קומות.
בקשה בעלי הדירה: סגירת מרפסת בהקלה של 1.25%
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך של 15 יום, החל ביום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

אלפקס לכל המשפחה!

בתי מרקחת ליום רביעי 7.5.86
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופת חולים כללית – אבנסדרס 7 – 225142
ירושלים
בני פלוס – בר־אילן 2 – 822237
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
רחובות
כללית – בני ביטח, רחובות – 452381

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, ביום ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנגב 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות כולצבעיות בע"מ

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי:
קו בנין אחורי 5.0 מ' לפי קו קיים אחוזי בניה 25.3% במקום 20% בקומה א'.
מקום הבניה: גוש 17234, חלקה 20 רח' בן יהודה 381 גבעת המורה.
את התנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.
אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בהן.
י. דוידוביץ
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב. 71/986.
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי ססקס אנד בילדינג מלון הר ציון הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 20 חלקה 2 בדרך חברון 15 בירושלים והיינו: תוספת שטח של 197 מ"ר שהם מבנים הקשורים בהפעלת הבריכה (מלתחות, חדרי שרות וחדרי הלבשה) שהם 0.97% מעל למותר.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת בבנייני זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם בודלה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי טבריה
הודעה
לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה להקמת מגורים בגוש 13990 חלקה 31 בישוב הבעלה.
באושר שימוש חורג בית מגורים בתחום לא באושר לבניה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
בשיר ע. הן – יו"ר הועדה

מנת דם חיים לאדם
זכור! תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם עבורך ולמשפחתך וכו'.
לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 27.4.86
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על:
א) חלקה 83 בגוש 4242 רחוב המכבלת, לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ומותר לבנות עליה: בית מגורים פרטי דירה אחת – שתי קומות כתוספת לקומות־קיימים במגרש.
בקשה בעלי הדירה: הקלה של 1.5 מ' לחזית הבנין בהתאם לבניינים הקיימים.
ב) חלקה 84 בגוש 6287 רחוב ברנשטיין 14. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור א' ומותר לבנות עליה: בית מגורים דו משפחתי.
בקשה בעלי החלקה: הקלה של 6% למבנה עזר.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה
השמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 434 בגוש 6433 רחוב נחל קנה מס' 10 הקלה, הקלות כדלהלן:
10% בקו בנין אחורי 7.2 מ' במקום 8.0 מ'.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להביא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

„דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

هكذا من الأصل

פן אמריקן: קשר אווירי מדרום אמריקה לישראל

מאת רוני בנטל

צדיקים, כידוע, מלאכתם נעשית בידי אחרים. בחודשים האחרונים הגיעו לארץ עשרות־אלפי יהודים דרום־אמריקאים, רובם ארגנטינאים, שהגיעו לביקור ראשון בישראל. את ההזדמנות לבוא לביקור „מולדת", על נשיהם וטפם נתנה להם, חברת־התעופה האמריקאית „פאן־אמריקן". „פאן־אמריקן" פתחה, לפני כחצי שנה, קו־טיסה לישראל דרך פאריס, מוכרת הבילות־תיור לישראל מארגנטינה, דרך ניו־יורק ופאריס, במחיר נמוך מאלף דולר לכרטיס. המחיר הנמוך ומתקפת הפרסום שליוותה אותו, משכו אל הקו החדש יהודים דוברי ספרדית.

במטוסי „פאן אמריקן", לא מנגנים אמנם „הבאנו שלום עליכם", כשחופי הארץ מתגלים לראשונה דרך החלונות, אבל גם הציניים שבינינו יודו, שהחזית האחוזת ב„צליינים", בכל שמתקרבים לארץ, מרגשת גם ישראלים שחוזרים לשגרה ולטרדות היום־יום. ההוויה שזוכנה לפני שעשה את הדרך עם היהודים הללו, בנמל־התעופה קנדי בניו־יורק, דרך פאריס ועד נמל־התעופה בן־גוריון היא מעבר להוויית היציאה של „הצבר" שואף האוורור מהארץ. זו הזדמנות להכנס לעורו של יהודי־לא־ישראלי, ולהביט דרך משקפיו כרסבי המפגש עם הדרך. האופן שבו הם מתרוצצים על־פני המטוס, העושה דרכו מניו־יורק מזרחה, לכיוון ישראל, מזכיר למביני דבר את הרגשת הביתיות של הישראלים והיהודים בכלל במטוסי אל־על. אין זה בטוח, שדיילי „פאן אמריקן", מוחמאים מהרגשת המשפחתיות שהם יוצרים אצל נוסעיהם, אבל התוצאה היא שהמוביל האמריקאי הופך לגשר של אלפי קילומטרים המעביר תיירות יהודית לישראל. גם אם אין לכך השלכות מידיות על העליה הדרום־אמריקאית לישראל, יש לכך השפעה מבורכת על הקשר והדיאלוג בין כאן לשם.

„וווה" ב־37 דולר לתלוש

„פאן־אמריקן", המקיימת החל מהשבוע שעבר טיסות יומיות בקו תל־אביב–ניו־יורק, פירסמה תכנית „וווה" חדשה לישראלים, המבקשים לטוס בתוך ארה"ב בקוי „פאן־אם".

כל מי שירכוש כרטיס טיסה לארה"ב ב„פאן־אם", יוכל לרכוש לפחות ששה תלושים לטיסות־פנים במחיר 37 דולר התלוש. לכל היותר אפשר לרכוש שמונה תלושים במחיר זה. תוקפה של התכנית עד 12 בחודש הבא.

בימים אלה, עם הנהגת לוח־טיסות הקיץ של „סוויסאיר", הכניסה החברה לקו הישראלי שלה מטוס איירבוס־אי.310־אינטרקונטיננטל. מטוס חדיש זה יפעל בקו זה בצד מטוסי די.סי.10. האיירבוס־אינטרקונטיננטל הוא הדגם החדיש ביותר של תעשיית איירבוס לטווחים בינוניים וארוכים, ומהווה דגם משופר לאיירבוס־אי.310־221, המופעל בשירות „סוויסאיר" מאז 1983. המטוס החדש מאפשר להטיס מספר מרבי של 172 נוסעים לטווח של 7,290 ק"מ, לעומת טווח של 4,780 אליו מגיע הדגם הקודם. הגדלת טווח הטיסה הושגה בזכות שיפורים אווירודינמיים, שיפורים מיבניים והגדלת תכולת הדלק. משקל ההמראה המרבי הוגדל מ־132 טון ל־150 טון, כאשר תכולת הדלק הוגדלה מ־55 אלף ל־61 אלף ליטר. במטוס הותקנו זוג מנועים חזקים יותר של „פראט־אנד־וויטני". האיירבוס־אינטרקונטיננטל תוכנן לאפשר נוחות מרבית לנוסעים בטיסות האמורות להימשך שש שעות בממוצע. המטוס מחולק לשלוש מחלקות: 22 מושבים במחלקה הראשונה, 61 מושבים במחלקת עסקים ו־89 מושבים במחלקת תיירות. בכל מחלקה שירותים ומטבח נפרדים. המירווח לנוסע הוגדל וכן הוגדלו תאי הציוד האישי מעל למושבים כדי למנוע איחסון מטען־יד מתחת למושבי הנוסעים. המטוס מעוצב בצבעי חום אדמה ולשירות הנוסעים צוות בן עשרה דיילות ודיילים – שניים יותר מאשר בדגם הקודם, למרות הקטנת מספר הנוסעים מ־204 ל־172. המטוס החדש מוטס בידי שני טייסים ומצוייד במערכת בקרה מן המשופרות בעולם. הוא מותאם לפעולה בתנאי מזג־אוויר קשים וראות לקויה והוא מסוגל לנחות בטווח־ראייה מינימלי של 125 מטר בלבד.

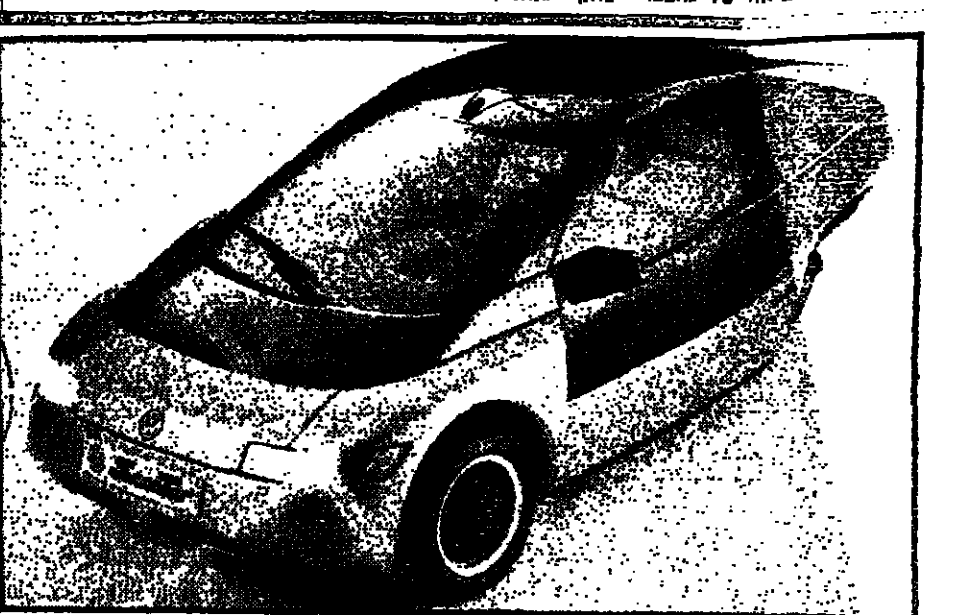

פולקסווגן סקוטר: רכב מחקר תלת־גלגלי בעל מהירות מירבית של 220 קמ"ש.

„סקוטר": רכב ניסוי תלת־גלגלי

מאת רחמים בז

מרכז המחקר של פולקסווגן חשף באחרונה רכב ניסוי שונה מכל רכבי הניסוי עד היום: רכב תלת־גלגלי בעל שני גלגלים קדמיים והנעה קדמית וגלגל יחיד מאחור, המתובב בזרוע מסתובבת הדומה לזו של אופנוע. הקו המנחה של מהנדסי הפיתוח של הרכב, המכונה „סקוטר", היה יצירת דגם ניסוי, המשלב חסכון של אופנוע עם נוחות וקלילות של מכונית ספורט, במטרה לבחון – לצרכי מחקר בלבד – את התנהגות הכביש שלו.

אחד מן ההישגים החשובים של האירודינמי שלו: מקדם גרר של 0.25 בלבד, לרכב שאורכו 3.17 מטר רוחב 1.5 מטר וגובהו 1.24. לשם השוואה: מידות הפולו, הדגם הקטן ביותר של פולקסווגן הן 1.35×1.58×3.56. מקדם הגרר הנמוך, שקשה להגיע אליו ברכב קטן, הושג בין השאר תודות לשמשות מאוחות עם הגוף, פגושים משולבים במרכב ופנסים ודיודות צמודים לשטח הגוף.

הסקוטר נבחן עם שני מנועים: מנוע בנפח 1.05 ליטר והספק של 40 כוחסוס ומנוע הזרקת דלק בנפח 1.4 ליטר והספק של 90 כוחסוס. עם המנוע הקטן השיג הסקוטר מהירות מירבית של 160 קמ"ש וזינק מ־0 ל־100 קמ"ש תוך 14.8 שניות. המנוע החזק יותר הביא את התלת־גלגל למהירות מירבית של 220 קמ"ש והשיג תאוצה מ־0 ל־100 קמ"ש תוך 8.5 שניות – תאוצה זהה לזו של גולף ג'י.טי.איי. בעל 16 שסתומים ומנוע בהספק של 136 כוחסוס.

ביצועיו הספורטיביים של הקטן אינם גורעים מחסכוניותו בדלק: ממוצע הצריכה שלו עם המנוע הקטן הוא 19 ק"מ לליטר ועם המנוע החזק יותר – 16 ק"מ לליטר.

לשני נוסעים

הכניסה לרכב, שמשקלו 550 ק"ג, היא קלה באשר שתי הדלתות שלו אינן אלא כנפיים, המחוברות בצירים אל הגג ונפתחות כלפי מעלה. הוא מיועד לשני נוסעים בלבד, כששטח הישיבה המיועד להם מגיע ל־1.1 מ"ר. לוח המכשירים עשוי בחצי גורן מול פני הנהג ועוצב כך שיהיה קריא וברור. תא הכפפות הוא נתיק וניתן לשולפו כתיק עבודה נישא.

פולקסווגן אינה מתכננת, בשלב זה, לייצר את הסקוטר, אלא בדומה לדגמי ניסוי אחרים, ללמוד ממנו על אפשרויות פיתוח עתידיות ולבחון באמצעותו רעיונות חדשים ומקוריים.

אגב, בעלי זכרון ארוך זוכרים בוודאי את ה„מסרשמידט", רכב גרמני תלת־אופני, שכמה מדגמיו התרוצצו בארץ לפני 20־30 שנה. „מכונית" זאת היתה מצויידת במנוע אופנוע מתוצר „זקס" בנפח של 200 סמ"ק. ההנעה היתה על הגלגל האחורי היחיד. הכניסה היתה מלמעלה, כאשר „החופה" כולה היתה נפתחת, שני הנוסעים ישבו איש מאחורי רעהו.

באותה תקופה התרוצצה בארץ ה„איזטה" מתוצר ב.מ.וו. בעלת ארבעה גלגלים. שני הנוסעים נכנסו מלפנים וישבו זה ליד זה. גם כאן הותקן המנוע מאחור וההנעה ניתנה לשני הגלגלים האחוריים.

גוברת התעניינות חברות אמריקאיות בלביא

שר־ההגנה המערב־גרמני הביע התפעלותו מהמטוס לאחר ש„הטיס" אותו במדמה־הטיסה

טייסת הכפירים בבסיס אושיאנה של חיל־הים האמריקאי.

מאת אריה ארד

שר ההגנה המערב־גרמני מנפרד וורנר הביע באחרונה התפעלותו מה„לביא" ואמר כי בכמה תחומים הוא מטוס מתקדם יותר ממטוס הקרב האירופי המאוחר יותר.

מערב גרמניה שותפה עם ארבע מדינות אירופיות בפיתוח מטוס קרב, האמור להיות מיבצעי ב־1997, חמש שנים לאחר ה„לביא".

במסגרת סיורו בישראל לפני כחודשיים ביקר שר ההגנה הגרמני בתעשיה האווירית וקיבל תדריך מפורט על ה„לביא". וורנר, שירת כטייס בחיל האוויר הגרמני והגיע לדרגת סגן־אלוף. ככזה ניתן לו „להטיס" את ה„לביא" במדמה־הטיסה. בעקבות התנסות זו הביע התפעלות מהמטוס הישראלי העתידי. בתשובה על שאלה אמר, כי בכמה תחומים ה„לביא" מטוס יותר מתקדם מהמטוס האירופי המאוחר יותר.

כאן אולי המקום לציין, שהתעשיה האווירית כבר בייצאת מצרים שפתחו בקשר ל„לביא".

שלוש חברות אמריקאיות מציעות שותפות

בינתיים גובר העניין ב„לביא" בקרב שורה של חברות אמריקאיות ענקיות מן המובילות בתעשיה התעופתית. הפעילה ביותר בנושא זה היא „גרומן", המפתחת את הכנפיים ואת הזנב של ה„לביא" ומייצרת אותם. „גרומן" כבר הריצה את תחשיבי ה„לביא" על המחשב שלה ואימתה למעשה את נתוני התעשיה האווירית הישראלית באשר לעלות הפרוייקט. יש להניח, שכך עשו גם האחרות.

מלבד „גרומן" הביעו עניין להיכנס לפרוייקט עוד שתי חברות אמריקאיות ענקיות (שבשלב זה התבקשתי שלא לפרסם את שמותיהן). עתה עוסקים במערכת הבטחון בבירור ראשוני של ההצעות השונות. ל„גרומן", שכבר מעורבת בפרוייקט, עדיפות מסויימת, אולם כפי שאמר לי גורם בכיר ביותר „זה עניין רציני מדי וכבד מדי מכדי שנכריע בו על פי סנטימנטים", אם כי הסנטימנט כמובן מוביל לכיוון „גרומן", בזכות היחלצותה, כאשר היה הפרוייקט בחיתוליו בימים הקשים הראשונים.

„גרומן" מבקשת להעמיק מעורבותה

בינתיים מבקשת „גרומן" להעמיק את מעורבותה בפרוייקט. החברה העלתה הצעות שונות „שיאפשרו לישראל ליהנות מהנסיון העצום", שהצטבר אצל יצרנית ה„אף 14", למשל. בין היתר מציעה „גרומן" את עזרתה בשלב האינטגרציה של מערכות המטוס.

כל המומחים תמימי דעים ששלב זה, שבו ישולבו מערכותיו השונות של המטוס זו בזו, יהיה הקריטי ביותר מעתה ועד שיתחיל הייצור הסידרתי. „גרומן" מקווה, שככל שתעמיק את מעורבותה, כן יגברו סיכוייה להתקבל כשותף בפרוייקט, גם בצד המסחרי. כאשר שאלתי את ראשי החברה, בביקורי במפעל בלונג איילנד, סמוך לניו־יורק, מדוע הם כה להוטים להשתתף ב„לביא", ענו לי: „כיום מפתחים בעולם רק שני מטוסי קרב, המטוס האירופי וה„לביא". טבעי שאנו רוצים להיות מעורבים באחד מהם, שאם לא כן, לא היתה תעסוקה לאנשי המחקר והפיתוח שלנו".

שר הבטחון יצחק רבין הנחה עוד לפני שנה, לאחר בדיקת הפרוייקט בראשותו מיד לאחר שנכנס לתפקידו, למצוא שותף אמריקאי ל„לביא". לא זו בלבד ששותפות כזאת תקל על מימון הייצור הסידרתי, האמור להתחיל תוך שנה, אלא היא עשויה להקל במידה ניכרת – אם לא לסלול את הדרך בפני יצוא המטוס.

מטוס אמריקאי־ישראלי

בישראל מניחים, ששותף אמריקאי ירצה לייצר חלק גדול מהמטוס בארה"ב. בכך הפך ה„לביא" למוצר המספק מקומות עבודה לאמריקאים ובזאת תפחת במידה רבה התנגדותה של ארה"ב לייצוא. יצוא ה„לביא" יהיה טעון בכל מקרה הסכמה מצד הממשל האמריקאי. מניחים, שיהיה קל יותר לקבל את האישורים הללו, כאשר חברה אמריקאית תהיה שותפה בפרוייקט.

יתר על כן, חלומה של התעשיה האווירית הוא שגם חלקים מצבא ארה"ב יצויידו ב„לביא". הדבר אינו מופרך, כפי שהוא נראה ממבט ראשון.

התעשיה האמריקאית עדיין לא החלה בפיתוח הדור הבא של מטוסי קרב, והיא לא תחל בכך לפני אמצע העשור הבא. לפיכך יהיה ה„לביא" דור־ביניים, שבסוגו יהיה המתקדם ביותר, כאשר הוא יהיה היחיד, שבפיתוחו נלקח בחשבון הדור האחרון של טילי הנ.מ., ולא רק הרוסיים.

ה„פאנטום" פותח בשנות החמישים על סמך נסיון מלחמת העולם השניה ומלחמת קוריאה. ה„אף 16" פותח בשנות השבעים על סמך נסיון מלחמת וייטנאם, מלחמת ההתשה ומלחמת יום הכיפורים. ה„לביא" יהיה המטוס היחיד במשך כל העשור הבא, ואולי עוד זמן מה אחר כך, שפיתוחו יהיה מבוסס על לקחי מלחמת לבנון, שבה השתתף הדור האחרון של טילי הנ.מ. הסובייטיים.

על כך יש להוסיף את היריבות בין הזרועות השונות של הצבא האמריקאי. שלא כבצה"ל, המוכר לנו, בצבא האמריקאי בעל ארבע הזרועות יש לכל זרוע הכוח האווירי שלה. ה„אף 16" הוא של חיל האוויר האמריקאי והוא אינו ממהר לשחרר מיכסות ייצור לטובת הזרועות האחרות. לפיכך יכולה להיווצר סיטואציה, שבה „תיאלץ" אחת הזרועות – למשל חיל הים או הנחתים, שעימן כבר יש לתעשיה האווירית קשרים כאלה – להצטייד במטוס אחר וה„לביא" עשוי אז להיות המועמד הרציני ביותר. בביותר כך, אם לא יהיה מטוס „ישראלי" אלא מטוס „אמריקאי־ישראלי". ככלות הכל, המטוס פותח בכספי משלם המסים האמריקאי, הוא יוצר מקומות עבודה בארה"ב והוא מבוסס על טכנולוגיה אמריקאית. אם עוד ייוצר בחלקו הגדול בפסי ייצור והרכבה בארה"ב, מה ימנע ממערכת הבטחון האמריקאית לשקול את רכישתו על פי מחירו שלו ובהתאם לתכונותיו המיבצעיות בלבד?

עיסקות ה„כפיר"

בחיל־הים האמריקאי כבר החל מצטבר נסיון מסויים עם מטוסים מתוצרת ישראל. לפני שנה חכר החיל 12 מטוסי „כפיר" המופעלים מבסיס אושיאנה. שירותי התחזוקה ניתנים על־ידי התעשיה האווירית במחיר 70 מיליון דולר, בעוד שחיל האוויר הישראלי, שהמטוסים החכורים נמצאים בבעלותו, מקבל בתמורה „עודפי ציוד". באושיאנה מצויים 15 מאנשי התעשיה האווירית, העוסקים בתחזוקה ובתפעול הטייסת, בראש צוות גדול בן 90 עובדים מקומיים.

בסוף השנה שעברה כתב מפקד הטייסת הזאת, פי.סי. יורגרן, למנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת, כי מאז אפריל 1985 ביצעו מטוסי ה„אף 21 אי", כינויו של ה„כפיר" בחיל הים האמריקאי, 1000 שעות טיסה ו־1057 גיחות כל אחד. בממוצע שהה כל מטוס 33 שעות בשבוע באוויר. יורגרן כותב זאת כדי לציין את איכות המטוסים ואת ביצועיהם.

עתה עומדת להיחתם עיסקה דומה עם חיל־הנחתים האמריקאי. המיסמכים כבר מוכנים לחתימה. כאן מדובר בחכירת 13 מטוסים, שיוצבו בבסיס יומה שבאריזונה. שווי העיסקה הזאת מבחינתה של התעשיה האווירית הוא 90 מיליון דולר. חתימת החוזים מתעכבת בשל דיונים בהגדרת „עודפי הציוד", שקיבל חיל האוויר.

העיסקה עם חיל הנחתים מעניינת ביותר על רקע הפרטים, שנודעו לי בשיחות עם מקורות יודעי דבר בארה"ב. המטוסים שחכר חיל־הים האמריקאי משמשים ל„ביום אויב" בלבד. אם כי ידוע שהצי בוחן אותם גם בתחומים אחרים. על פי המידע שברשותו מתכוון חיל הנחתים להשתמש במטוסי ה„כפיר" לצרכים „רחבים בהרבה" מ„ביום אויב", כלומר לצרכים מיבצעיים של ממש.

אם מצרפים את כל קטעי המידע הללו יחד, עשויה להתקבל תמונה שאולי בכל זאת מוקדם מדי להיכנס לפרטיה בפומבי. נחכה ונראה...

במקום מלכודת רדאר ותצלומי סתר, שבסופם קנס ולעתים, שלילת רשיון, לא עלינו, מציעה עיריית ואכטברג, שליד בון, גישה אחרת: מצלמת רדאר, שהותקנה כרמזור מעל לרחובה הראשי של העיירה. היא מודדת את מהירות הנהגים הנוסעים מולה, ואם מי מהם עובר את המהירות המותרת, מדליקה המצלמה משפט אזהרה: „אתה נוסע יותר מ־50". הנהג אינו נקנס, אלא נרמז לו בעדינות ובאדיבות שיקטין את מהירות נסיעתו. התוצאות מפתיעות: לפני שהותקנה מצלמת הרדאר הידידותית, יותר ממחציתם של 3000 הנהגים, שנסעו מדי יום באותו הקטע, עברו על המהירות החוקית, ואילו עתה – 10 אחוזים בלבד. הפניה האלקטרונית אל תודעת הנהג משפיעה מיד על תגובת הרגל שלו ומסתבר, שעם הופעתה הוא מקטין ספונטנית את לחצה על דוושת הדלק.

המוזיאון הבדווי בלהב – האוסף העשיר בעולם

מאת דויד מושיוב

בימים אלה מלאה שנה לפתיחתו של המוזיאון לתרבות הבדווים במרכז הלימודי האזורי על שם ג'ו אלון לידיעת הארץ ולהכרת האזור ליד קיבוץ להב בדרום.

מוזיאון זה הוא היחיד בישראל ולדברי מנהליו יש בו האוסף הגדול ביותר של חפצים, כלי בית, מעשה ריקמה ואמנות ושאר אביזרים הקשורים בחיי הבדווים ובתרבותם בישראל ובסיני.

מרכז ג'ו אלון קיבל לידיו פריטים, שנאספו על־ידי חברי להב במשך השנים כחלק מקשריהם ההדוקים עם שבטי הבדווים, שבסביבתם. המרכז המשיך לספח את התצוגה, שכללה פריטי לבוש, כלי בית, תכשיטים וכלי עבודה של הבדווים מהנגב.

באותן השנים ממש הוקמה אגודת המוזיאון לתרבות הבדווים שהחל כאוסף קטן, פרטי, של אורנה גורן, שהתגוררה חמש שנים בדרום סיני, ליד סנטה קתרינה. מאוסף זה התפתח במשך הזמן המוזיאון הבדווי ברומי סיני, אשר הועבר לישראל עם פינוי האזור.

שני הגופים התקשרו וחברו יחד להקמת המוזיאון בלהב. הם אספו חומר אתנוגרפי רב, צילמו ותיעדו את התרבות הבדווית באזורי הנגב וסיני הנידחים ויצרו אוסף עשיר ומיוחד של התרבות החומרית. במקביל הוקמה ספריה עשירה בת 3,000 שקופיות בנושא זה.

במוזיאון תצוגה קבועה ובה פינות שונות: אוהל מסורתי, הגבר המארח והאשה בביתה, כלי נשק קר וחם, כלי עישון, תכשיטים ואביזרים שימושיים של האשה: העדי ומוצריו, מוצרי חלב, טוויית צמר, אוסף של שטיחים: החקלאות המסורתית, מחרשות, כלי קציר ודיש: הגמל, אוכפיו, גמל מקושט הנושא כלה לחתונתה: הדיג כמקור פרנסה של הבדווי בסיני: אוסף נדיר של כלי בית של בדווים מסיני: התרבות המיוחדת של בני ג'יבליה בסיני: מסורות ומנהגים: שלל של עבודות ריקמה ופיסול, ציור וגילוף של הבדווים.

אורנה גורן מספרת, כי במקום ביקרו משפחה מכוויית וכן משפחה מירדן ולדבריהם אין אוסף כה גדול על חיי הבדווים גם בארצות הללו.

במוזיאון מבקרים 6,000 איש בחודש, בהם ילדי בתי־ספר ובתוכם ילדי בדווים, אשר צורה זו של החיים באוהל כבר רחוקה מהם. גם תיירים מחו"ל מבקרים במקום, אולם מספרם לא רב. באחרונה הוחל בפירסום המקום במרכזי הסברה. הסרטון על ישראל, המוקרן במטוסי „אל על", כולל קטע על המוזיאון הבדווי.

כלי בית וכלי נשק עתיקים במוזיאון הבדווים. (צילום: אברהם האי)

هكذا من الأصل

מדינאים כבני אדם

מאת משה אמנון

רוב ההכרעות המדיניות מתבססות על מעט מדי מידע או על מעט מדי הבנת הארועים. מאפיינים תרבותיים, למשל, לא משמשים גורם בשיקולים המדיניים

בימים אלה, כשמחירי הנפט היורדים מטלטלים את הכלכלה במדינות רבות, אני נזכר באירועי שנת 1973, כשהמחירים עלו מ־3 ל־12 דולר לחבית. באותו זמן הייתי אורחו של ג'והן, אחד מבחירי הפיסיקאים בארה"ב. בדומה לכל המדענים הדגולים שפגשתי, גם הוא היה בעל השכלה רחבה וידע רב גם במוסיקה, ספרות, אמנות ופילוסופיה. אף־על־פי שבתקופות רבות בחייו היה ממונה על ניהול פרוייקטים מדעיים גדולים, מעולם לא נהפך למה שמכנים הביורוקרט הטיפוסי. זכור לי סיפור ששמעתי מפיו של מדען אחר, שעוב אחר אמר לו: „יש לי רעיון מטורף, כל כך מטורף שאין כל סיכוי לממן אותו". משהסתבר שהסכום הדרוש אינו עולה על עשרים אלף דולר, הצניע ג'והן את הסכום בתוך תקציב של בניית בית־שימוש או משהו דומה. המדען, שלעולם לא היה מצליח לשכנע את הביורוקרטיה להקציב כסף לרעיון כה יוצא־דופן, קיבל עבורו את פרס נובל לפיסיקה.

באותו זמן, כשברחבי ארה"ב השתרעו תורים ארוכים לפני תחנות הבנזין, טען ג'והן כי העלאת המחירים משולה להכרזת מלחמה. לדעתו, דרך התגובה היחידה היתה צריכה להתבטא בהקצאה מיידית של מירב תקציב המדינה למציאת מקורות אלטרנטיביים לאנרגיה. כידוע, לא זאת היתה הדרך בה בחר הממשל, ורק כעבור חמש שנים בערך, לאחר עליה גדולה נוספת במחיר הנפט בעקבות המהפיכה באיראן, החל משטרו של ניכסון להקדיש מחשבה רצינית בכיוון זה. כיום נושא המאמץ פרי ומחירי הנפט יורדים במהירות, אולם בינתיים השתנה המבנה הכלכלי והפוליטי של העולם כמעט ללא הכר. ארצות המערב נכנסו למשבר כלכלי ממנו טרם הבריאו, כוחן הכלכלי והפוליטי של מדינות ערב עלה לאין־שיעור, המערכת הבנקאית בעולם פשטה למעשה את הרגל ומדינות העולם השלישי שניסו להיבנות מכספי הנפט, מצאות את עצמן כשהן משועבדות כלכלית ופוליטית ללא תקנה.

רבים מן התהליכים הללו, היה אולי אפשר למנוע אילו היתה הכרה בצורך לבחון מחדש את התפישות הרווחות. והתפתחות המדע ומהפיכת הידע המתחוללת בשנים האחרונות, מחייבות דיון נרחב בשאלת גבולות הריבונות הלאומית. דיון כזה לא התקיים, לא במימשל וגם לא בעולם האקדמאי. תהליך קבלת ההחלטות ממשיך להתנהל על־פי השקפת עולם שמרנית המקדשת את תפישת המדינה הלאומית־הריבונית. תפישה זו עוצבה בהתאמה לתפישת העולם המיכנית של ניוטון, המניחה שלטון של חוקים קבועים ושוויון בין כל הגופים המרכיבים את העולם. בהתאם לכך נמנעו המדינאים מהתערבות במה שנתפס כעניין פנימי של מדינות ריבוניות, אפילו במחיר של הרס עצמי.

כמה שנים לאחר מכן השתתפתי בכנס על מרוד שנערך באוניברסיטת שיקאגו [illegible] לאחר נפילת השאה הפרסי וכליאת עובדי השגרירות האמריקאית, וחלק גדול מהדיונים התמקדו באירועים אלה. בקהל היו רבים מקובעי המדיניות ודרכי התגובה של ארה"ב. האכסניה היתה נהדרת, התשלום מצוין, האווירה החברתית טובה, האירוח היה ביד רחבה ובערבים זרמו המשקאות בשפע. עם זאת, כבר לאחר היום הראשון השתררה עלינו רוח נכאים, מין הרגשה של סיוט שהיתה משותפת לאלה מתוכנו שבאו מהעולם האקדמאי. אלה שקבעו את המדיניות עשו רושם של אנשים מבריקים ויעילים. האינפורמציה שבידם היתה מלאה. הם הכירו את כל הקבוצות שהשתתפו במהפיכה, הכירו את היחסים שביניהן, וידעו על כל צעד שנעשה בחודשים שקדמו למהפיכה. את כל הידע הזה הכניסו למסגרת התייחסות שהיתה מוכרת להם מדפוס מאבקי הכוח בזירה הפוליטית, בזירה האמריקאית. גישה זאת היתה כמובן מנותקת לחלוטין ממה שהתרחש למעשה בזירת האירועים.

לקובעי המדיניות האמריקאית לא היה מושג על התרבות הפרסית, הדת, ההיסטוריה ודרך המחשבה של האיראני, הסמלים המפעילים אותו, סולם הערכים שלו והדרך בה הוא מפרש מעשים ודיבורים על רקע תרבותו, מה שאפשר אולי לקרוא – שפת הגוף של התרבות האיראנית. הדיפלומטיה האמריקאית פעלה בבירור על סמך קריאה מוטעית של האינטרפטציה מעוותת של הנעשה בשטח. הסיבה לכך התבררה בערבים, כשהיין התיר את הרצועות לשונם של כמה מהאחראים על הזרמת האינפורמציה ופירוש המאורעות. הם ידעו מה כל אחד מהמעורבים במשבר אוכל לארוחת הבוקר, ולבטח היה להם גם ניתוח פסיכולוגי על אישיותו של כל אחד מהמדינאים האיראניים, אולם התייחסו בזלזול מוחלט לכל מה שנגע בתרבות, באורחות החיים והמחשבה באיראן.

היינריך היינה חזה את מאורעות 1848 ואת מרד הקומונה בפריס, כשגילה ב־1840 שהפועלים במרתפי פריס קוראים הדפסות חדשות של כתבי רובספייר, מאראט ובאבף. הוא חזה גם את עלייתו של היטלר על סמך הפילוסופיה של קאנט ואורח המחשבה הגרמני. היה זה כ־100 שנה לפני ההתרחשות, הרבה שנים [illegible] והאינטלקציה בגרמניה, שלהם נתנו ההיסטוריונים לייחס את עליית הנאציזם. על סמך קריאה נכונה של המאפיינים התרבותיים, חזה טוקויל כבר לפני כ־150 שנה את עלייתן של רוסיה וארה"ב למרכז הפוליטיקה העולמית. האמריקאים לעומת זאת פיטרו ממשרד החוץ את המומחים לענייני סין מיד עם עלייתו של מאו לשלטון. כשחודשו היחסים היה עליהם לטפח דור חדש של מומחים, שחסר, כמובן, את הרקע של קודמיהם. כשביקר הנשיא קרטר בפולין, היה לצידו מתורגמן שלא ידע פולנית כהלכה, כך שאפילו שיחות של פנים־אל־פנים תורגמו באופן מעוות. לאמריקאים היו מורים טובים – כשארה"ב היתה עדיין מושבה בריטית, והרוחות בכל המדינות האמריקאיות סערו ערב מלחמת־העצמאות, לא היה לחברי הממשלה הבריטית מושג במה המדובר. אף אחד מהם לא ביקר אי־פעם בעולם החדש, ואיש מהם לא הכיר את הספרות הפוליטית שהתפרסמה שם. האמריקאים הצטיירו בעיניהם כפרימיטיבים וחסרי תרבות, שרק השוט יוכל ללמדם לקח. את הקרב על ארה"ב הפסידה בריטניה עוד לפני שפרצו הקרבות.

מהפגישה בשיקאגו יצאנו מדוכדכים. הפגישה מקרוב עם עושי המדיניות, על רקע של משבר אקטי, הבהירה עד כמה חסרי תוחלת הם הנסיונות לפרש את ההגיון מאחורי צעדים מדיניים, שלעיתים כה קרובות מתבססים על חוסר אינפורמציה או אי־הבנה מספקת של המתרחש. הרגשתנו היתה שהמדיניות העולמית נקבעת לעתים קרובות על־ידי שיקולים שאינם שונים מאלה של זריקת קוביה.

אם החוכמה המדינית מתבטאת ביכולת ללמוד משגיאותיהם של אחרים, הרי מה שניתן ללמוד מדוגמאות אלה הוא, שכמו שהמלחמה היא דבר חשוב מכדי להשאירה בידי חיילים מקצועיים, כך גם המדיניות היא דבר חשוב מכדי להשאירה בידי פוליטיקאים בלבד. בישראל הממוקמת בליבו של העולם הערבי ששליש מתושביה (כולל השטחים) הם ערבים, חברי הממשלה אינם יודעים דבר על התרבות הערבית, ההיסטוריה או סולם הערכים הערבי. בגין: לא הבין כנראה אי־פעם שהערבים אינם פולנים בתחפושת, אבל מי מחברי הממשלה הנוכחית, חוץ אולי מעזר ויצמן, מכיר את אורח־מחשבתם של הערבים? גם שמיר מעודד את הרושם, אף שבילה את מיטב שנותיו בשירותי־הבטחון, שאין לו מושג על כך. הדברים אמורים לא רק לגבי קביעת המדיניות כלפי מדינות ערב. מזכיר הממשלה, יוסי ביילין, כבר ציין בראיון לעתונות שהוא נדהם לגלות עם כניסתו לתפקיד עד כמה חסרים חברי הממשלה אינפורמציה וידע בסיסי על העניינים הנדונים בישיבותיה. כשהבורות חוגגת, כל טיפש יכול להפוך מלך.

הכשלונות של המודיעין הצבאי בהערכת המצב ב־1973 ובמלחמת לבנון ידועים ברבים. הכשלונות של העתיד מתבשלים עכשיו כאשר רוב המפקדים הגבוהים במודיעין אינם מכירים את אורח המחשבה הערבי וגם השפה הערבית. כל זה אמור לא רק לגבי הערכות מודיעיניות. דמעות התנין ששופכים האלופים על הקיצוצים בתקציב מורות על קפאון מחשבתי, שאינו מאפשר להם לתכנן אסטרטגיה חדשה, בהתאמה לנסיבות המשתנות. מה גם שכל איש מילואים יכול להבחין בבזבוז הנמשך בצבא. האלופים אינם מודעים לדמורליזציה שהם יוצרים בישוב כולו, ולהחלשת הצבא בעצם דבריהם. כל זה מובן על רקע גישתם המבוססת על העדפת נתונים כמותיים במקום על הבנת הרוח המפעילה את הכלים. היה זה נפוליאון שאמר, כי בעת מלחמה עולה ערכה של הרוח בשלושה מונים על ערך החומר, אך מי מהאלופים קורא את נפוליאון? אף אחד אינו יכול להיות חכם מושלם אולם כשהממשלה וכלל הציבור חושבים במשותף, קיים סיכוי־מה שההחלטות יהיו נבונות יותר מאלו המתקבלות על־ידי הממשלה לבדה.

ואם יש לכך פתרון? כמו לכל הבעיות הנובעות מטבע אנוש וחברה, גם לבעיה זאת אין פתרון מושלם. ההכרה בקיום הבעיה היא חלק מהפתרון. ההבנה ששיקול הדעת של אדם אינטליגנטי הקורא עתונים יכול להיות טוב מזה של המומחים כביכול, מונעת ממנו ומאחרים ליפול בפח של ההנחה ש„הם" – המיניסטרים והגנרלים – יודעים טוב יותר.

הפוליטיקאים מצטיינים בתשוקה גדולה יותר לכוח ולשלטון אבל בכל יתר הדברים אינם בהכרח טובים מאחרים, אינפורמציה טובה יותר עשוייה אולי לעזור קצת אבל אין כל בטחון שאלו שלידם היא מגיעה ידעו להשתמש בה בצורה הנבונה. במידה וסמכות ההחלטה מרוכזת בידיים מועטות יותר הסיכוי לשיקול דעת מוטעה גדול יותר. בשוויץ, בה כל ההחלטות המשמעותיות נעשות במשאל־עם וסמכויות הממשלה מוגבלות ביותר, הסיכוי לשגיאות קטן מאשר במקומות אחרים. בארה"ב, שבה העתונות חופשית, מכוני המחקר רבים והדיון הפומבי באלפי אוניברסיטאות, יוצרים אקלים ציבורי שיש לו השפעה מרסנת על מדיניות הממשל, קטן הסיכוי לשגיאות בשיקול דעת מאשר בבריטניה או בלוב.

יהודים, נוצרים והאיסלאם

בת־יאור, יהודיה מצרית, מצביעה בספר חדש על הסכנות המודרניות של עקרון הג'יהאד

מאת דליה שרון,
סופרת „דבר" בבריטניה

„כדי להגיע לשלום עם ישראל ועם שאר חלקי העולם, על העולם הערבי לנטוש את רעיון הג'יהאד – מלחמת הקודש נגד העולם הלא מוסלמי", אמרה בלונדון בשבוע שעבר ההיסטוריונית גיזלה ליטמן, בהרצאה שנשאה עם הוצאת ספרה „הדאהימי – יהודים ונוצרים תחת האיסלאם". לדברי בת יאור – השם הספרותי של המחברת ילידת מצרים – מחלקים המוסלמים את העולם בין מדינות הנמצאות כבר תחת משטר מוסלמי, לבין באלה שיש לכבוש במלחמת הג'יהאד, כדי להשליט עליהן את חוקי האיסלאם. ליהודים ולנוצרים, תושבי הארצות הללו, יש מעמד של דאהימי – בני חסות נחותים.

לטענת בת־יאור, יותר ויותר מוסלמים מגיעים כיום לבריטניה ולארצות אירופה האחרות. בעבר היתה הגירה כזו הקדמה להשלטת משטר מוסלמי. כך קרה בכמה מדינות בבלקן ובמרכז אירופה במאה ה־15 ואילך. בתוך העולם הערבי עצמו מתנהל היום מאבק בין הפונדמנטאליסטים השואפים להשליט את האיסלאם בעולם, לבין המתונים, דוגמת סאדאת, השואפים לדו־קיום בשלום עם שאר הדתות. לדברי בת יאור, מבחינת מעמד ה„דאהימי", היהודים שווים לנוצרים.

המחברת טוענת בספרה, כי אפשר להבין את סיבלם של הנוצרים החיים במדינות המוסלמיות ואת יחסיהן של המדינות הללו עם מדינת ישראל, על רקע החוקים והנהגים שהתגבשו באיסלאם בשלבי התהוותו. לדבריה, עד היום תקפות הקטגוריות הבסיסיות של האיסלאם, שעל פיהן מסווגים המוסלמים את העולם: דאר אל איסלאם – בית האיסלאם; דאר אל חארב – בית המלחמה; הג'יהאד – מלחמת הקודש, שתביא בסופו של דבר להתאסלמות העולם כולו.

אף שהדברים אינם מפורטים בספר, חוששת בת יאור יותר מכל מן הג'יהאד האטומי (מאמצי לוב בנושא זה, שיתוף הפעולה סין־פאקיסטאן בתחום האטומי ושיתוף הפעולה בין סין לאיראן הם סימנים לקיומה של אפשרות כזאת) והיא מזהירה, כי ישראל תהיה המטרה הראשונה של מלחמת־מצווה מוסלמית נגד העולם היהודי והנוצרי – אלא אם כן ינטשו הערבים את דרך מחשבתם המסורתית.

יסוד הגישה הערבית לנושא הוא במושג דאהימה – שפירושו למעשה הוא הגנה, חסות. תמורת מסים מתאימים וכמה חוקי אפליה, נהנים יהודים („עם הספר") ונוצרים, החיים תחת המשטר המוסלמי בארצות האיסלאם, ממעמד של בני חסות. עובדי אלילים, לעומתם, חייבים לבחור בין קבלת האיסלאם לבין מוות.

הספר מנסה לשבור כמה מוסכמות בראיה ההיסטורית של יהדות העולם. מחקרים רבים נערכו בתחומים השונים של היהדות האירופית, הן במסגרת תכניות המחקר באוניברסיטאות, והן בעקבות השואה. הרושם הוא, כאילו נהנו יהודי המזרח מחיים של נוחות יחסית. אך בת יאור טוענת, כי גם גורלם, כגורלם של הנוצרים תחת שלטון האיסלאם, היה עלוב. הם סבלו לא מעט, ומקורו של הסבל הזה בחוקי החסות המוסלמיים – ה„דאהימי".

הספר משקף את רגשותיה של בת יאור. שנולדה במצרים לאחת המשפחות היהודיות המכובדות שם, וחיתה כבת־חסות במדינה מוסלמית. מעניינת במיוחד היא ההשוואה אשר עורכת המחברת בין מעמד החסות של הדאהימי לבין מדינת ישראל, כמדינת „דאהימי" במזרח־התיכון המוסלמי.

לדעת בת־יאור הנטיה הטבעית של האירופאים היא ליחס לערבים כוונות „נוסח אירופה". קשה להם להבין מערך ערכי שונה, שבו פועלים סדרי עדיפויות שונים, ושבו האמונות העיקרית היא לאיסלאם ולמסורתיו. ערכי יושר, צדק והגינות, לדבריה, משנים בעיני האיסלאם. על רקע זה אפשר, לדעתה, להבין מדוע [illegible] חברי הקהילה היהודית על־ידי מוסלמים מקומיים, ומדוע בחאלב מחזיקים הסורים ב־5000 יהודים, למעשה כבני ערובה. העולם המוסלמי כולו – טוענת בת־יאור – מגלה כיום חוסר סובלנות הולך וגובר כלפי כל מי שאינו נמנה עם האיסלאם. וכך אפשר גם להבין את יחסו ל„נטע הזר" באיזור, למדינת ה„דאהימי" – ישראל.

מזהם יותר משלם יותר

יפאן תפצה השנה 96 אלף נפגעי זיהומים בסכום שיא של 550 מיליון דולר

מאת יוסף תמיד

יפאן היא המדינה המובילה בעולם ביישום שיטות מתקדמות בהגנה על הסביבה. החל ב־1 באפריל 1986 (תחילת שנת התקציב החדשה) יקבלו 95,958 זכאי פיצויי הזיהום הסביבתי 100,186 מיליארד יאן, שהם יותר מ־550 מיליון דולר. השנה יוגדלו הסכומים. גברים בני 45־49, שנפגעו במחלות הקשורות בזיהומים ושקיבלו אשתקד 257,000 יאן בממוצע, יקבלו השנה 275,000 יאן, גידול של 6.6 אחוזים. נשים שקיבלו 119,500 יאן בחודש יקבלו 126,000 יאן – תוספת של 5.9 אחוזים. הסיוע למשפחות האנשים שמתו בגלל פגיעות זיהומיות יגיע ל־225,800 יאן.

היפאנים משתדלים להגיע להסכמים עם הנפגעים תוך משא־ומתן, בלי להזדקק לבתי־משפט. הם מפעילים שיטה מיוחדת לקביעת סוגי הנפגעים והקורבנות, המבוססת על בדיקות אפידמיולוגיות, תוך קביעת יחסי־הגומלין בין גורמי הפגיעה לבין הקורבן.

המהפכה שהתחוללה בתפיסת נושא הגנת הסביבה מתבטאת בכך שחובת ההוכחה אינה מוטלת על התובע. התעשיה היא שחייבת להוכיח את חפותה. די בהוכחות סטאטיסטיות כדי להפליל את המזהם. גישה משפטית זו מעודדת את הצדדים להגיע לידי פשרה, המעוגנת ממילא במסורת היפאנית.

קרן הפיצויים ניזונה מגורמי הזיהומים. כל המרבה לזהם אוויר, מים, קרקע וכו' – משלם יותר. התשלומים הגדולים ביותר מוטלים על גורמי זיהום (גם רעש כלול בזיהום), באזורים המסווגים כ„נקיים". בזכות כללי הגנת הסביבה החמורים הללו פחת מאד מספר הנפגעים. מאז אסון ההרעלות המוניות בכספית ובקדמיום בסוף שנות ה־60, עושה התעשייה ביפאן מאמצים עליונים לצמצם את הפליטה הרעילה. במידה רבה התחולל המהפך בזכות המעורבות הפעילה מצד הציבור.

התנועה האקולוגית בקרב 123 מיליון היפאנים היא רחבה מאד. קבוצות־לחץ אקולוגיות מטעם ארגונים ציבוריים שונים היו לגורם רב־השפעה. כשדרך המשא־ומתן אינה מועילה, יוצאים היפאנים למאבקים קשים. מאבק קשה התנהל נגד הרחבת שדות־התעופה, נגד בניין נמל־האוויר הענק „נריטה" ליד טוקיו ונגד סלילת כבישים והנחת מסילות ברזל בתוך הערים.

על אף ההישגים במאבקים האקולוגיים מודים היפאנים, שאין הם מסוגלים להחזיר לאיים שלהם את האיזון האקולוגי שאבד ואין הם יכולים לצמצם לחלוטין את נגע התחבורה התנקן בעריהם, הגודשות עשרות מיליוני מכוניות.

מרד נעורים נוסח סין

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

מארקס לא הקדיש מעולם זמן רב למשפחה, שאותה ראה כשריד בורגני. בסין, שבה ננטשו רבים מרעיונותיו בשל היותם ביזוטנים או בלתי רלוואנטיים, נהנית עתה המשפחה מכעין תחיה רשמית (צריך לציין, שהמשפחות בסין, בדומה למשפחתו של מארקס עצמו, שגשגו במציאות, יותר מאשר בתיאוריות של מארקס). לאחרונה הודאגו השלטונות הסיניים מהגידול בפשיעה בקרב הנוער, ועל־כן החליטו לקרוא לסדר דור כל הורים, שחינוכו לקה בחסר, ועמו את צאצאיהם, שגדלו גם הם כך.

בעיית פשיעת הנוער בסין היא עדיין בעיה קטנה בהרבה מזו שבמערב. יחד עם זאת, מאמרים אחרונים בעתונות הסינית רומזים לכך, שהמפלגה בניגוד למה שחשבה בעבר, אינה מסוגלת להיות תחליף לחינוך נכון של הנוער. לדברי העיתון הסיני „צ'יינה דיילי", העובדים החברתיים (מורים, אנשי חוק, ועדי שכונות) הגיעו למסקנה, שהמשמעת בבתי־הספר והעונשים המוטלים על מפירי החוק הם מתונים מדי, ועל־כן, אין די בהם כדי לגבש אצל צעירים חוש־סדר מוסרי, כזה שהמפלגה מצפה לו.

בעתונים שפירסם משרד־המשפטים הסיני עולה, כי המסע נגד הפשיעה, שהחל ב־1983, הביא להצטמצמות במספר העבירות (כ־700,000 עבירות ב־1983 ל־500,000 אשתקד). כנגד זאת, הפשיעה בקרב צעירים מתחת לגיל 18 גדלה באותה תקופה ב־36 אחוז. אין זו ההכרח הפתעה: בכל העולם כיום חלקו של הנוער בפשיעה ובאלימות גדל והולך. אולם ממשלת סין תולה את האשמה בעיקר בעשר שנות המהפכה התרבותית, שהסתיימה ב־1976. הנערים, שהם כיום בני 13–18 ושמבצעים את רוב פשיעת הנוער, היו צעירים מכדי לספוג את השפעתן של השנים הללו, אולם הוריהם היו מבוגרים דיים. לימודיהם של רבים מבני דור ההורים נקטעו, והם נשלחו לכפרים לעבודה גופנית. עודדו אותם לגנות את הוריהם ואת מוריהם ולהוקיע אותם כבוגדים־מהפכנים. נאמנות ליו"ר מאו היתה קנה־המידה לחינוכו הטוב של חבר מפלגה. מכאן הצורך להעניק לבני דור ההורים חינוך נוסף, לטובתם ולטובת ילדיהם כאחד.

כיתות להורים צצות ועולות בכל רחבי סין. העיר קנטון שבדרום סין גאה ב־1500 בתי־הספר להורים: 390,000 הורים־תלמידים נוכחים דרך קבע בהרצאות של מורים, רופאים ופסיכולוגים. צ'ן בגג'ן, שוטר לשעבר במחוז הנק'ו בשנחאי, מאמין בקנאות בתוכנית החינוך להורים, שבי־שומה השתתף. לפי „צ'יינה דיילי", לא נמסר במחוז של בגג'ן על כל מקרי פשיעה רציניים של נוער בשנה שעברה.

למדיניות הרשמית, הקוראת להוליד רק ילד אחד, במגמה להגביל את גידול האוכלוסיה, יש גם תופעות־לוואי בלתי רצויות בקרב המשפחה. בגלל התמריצים הכלכליים נגד הולדת ילדים נוספים, חוטאים הורים רבים בפינוק יתר של ילדם בשנותיו הראשונות, ואחר־כך הם מפעילים עליו לחץ גדול מדי כדי שיצליח בבית־הספר. ילדים המסתבכים בצרות נענשים בחומרה רבה מן ההורים.

כמעט כל ההורים הסיניים יוזה, קשה להם למצוא זמן פנוי לילדיהם. שני ההורים עובדים בדרך כלל, ואת הערבים הם מעבירים בקניות, בניקוי ובכביסה, לפני שהם הולכים לישון בשעה מוקדמת. כעת יהיה להם עיסוק חדש, שירחיק אותם מילדיהם – כיתות לחינוך ילדים.

תחזית עגומה למפיקות הנפט

מאת סטיפן פידלר, רויטר

סקר של רויטרס מראה כי המדינות שנפגעו מהתמוטטות מחירי הנפט הן, בעיקר, המדינות העניות שאוכלוסייתן גדולה

בכל המדינות המפיקות נפט אפשר לצפות לירידה ניכרת של רמת החיים, להחרפת מצבים ולצנע בעקבות התמוטטות מחירי הנפט בשוק העולמי – עולה מסקר שערכה סוכנות הידיעות „רויטרס" באחרונה.

המדינות מייצאות הנפט, שנתונות כבר עתה ללחצים כלכליים בגלל עודפי נפט אדירים שהצטברו בשוק העולמי, ספגו עוד מהלומה קשה בגלל ירידת המחירים התלולה.

„ירידת מחירי הנפט היא המכה האיומה ביותר שנחתה על מקסיקו בתולדותיה החדשות", אמר שר־האוצר של מקסיקו, חזוס סילווה הרצוג. אף שזה כמה חודשים מתנבאים המומחים לתעשיית הנפט למשבר של מחירי נפט, שיימשך כמה שנים, רק עתה מתחילות הממשלות של המדינות המפיקות להרגיש את תוצאות המשבר. „אני חושב שבשנה הבאה הסבל עוד יגבר", אמר כלכלן בכווית.

מחירי הנפט העולמי ירדו לרמה שאיש לא חלם עליה, 10 דולר לחבית. רק בסוף השנה שעברה היה המחיר כ־30 דולר. ההשפעה הכלכלית על מדינות רבות המפיקות נפט תהיה חמורה, אפילו יעלו במקצת המחירים.

סגן נשיא ניגריה אביסו אוקיווה אמר, כי בגלל המחסור החמור במטבע זר התכווץ מלאי חומרי־הגלם בניגריה ומורגש מחסור בחלפים ובסחורות אחרות, שהן חיוניות לכלכלה של מדינה זו. הסקר של „רויטרס" מראה, כי המדינות שנפגעו ביותר מהתמוטטות מחירי הנפט הן מדינות עניות, שאוכלוסייתן גדולה.

מקסיקו שהיא המדינה הרביעית בהיקף יצוא הנפט בעולם, הפיקה עד כה 65 אחוז מהכנסות מטבע־החוץ שלה מהנפט. עקב המשבר צפוי צמצום בצמיחה לאחר שזו גדלה ב־3.5 אחוזים ב־1985. בגלל ירידת המחירים הצטמצם יצוא הנפט של מקסיקו ב־25 אחוז וזו היתה הסיבה העיקרית לקשייה של מקסיקו בתשלום חוב חיצון של 13 מיליארד דולר במשך השנה בקרן וריבית. בגלל המשבר יש ספק ביכולתה של מקסיקו לעמוד בפרעון החוב הזה, אמרו בנקאים.

בוונצואלה יש מיתון זו השנה השביעית. היא מתכוננת לקיים מו"מ מחדש לדחיית מועד פרעון חוב חיצון של 21 מיליארד דולר, מסרו פקידי משרד האוצר של ונצואלה. ירידת מחירי הנפט תחסל כ־40 אחוז מההכנסה מהיצוא.

באקוואדור היתה תפוקת הנפט הממוצעת 300,000 חביות ליום ושר־האוצר שלה, חאביאר אספינוזה, מעריך כי הפסד ההכנסות יהיה כ־900 מיליון דולר לשנה. מאזן התשלומים של אקוודור יחמיר, לדבריו, ויהיה צורך לדון מחדש בפרעון חובות החוץ.

חמור במיוחד מצבה של ניגריה, שההכנסה מהנפט היא 95 אחוז מכלל הכנסות מטבע החוץ שלה. בשנה שעברה היו הכנסותיה מנפט 10 מיליארד דולר והשנה מצפים למחצית מזה. בניגריה יש יותר מ־100 מיליון תושבים והיא צברה חוב חיצון של 20 מיליארד דולר. מצפים שהמשק של ניגריה יצטמצם ב־3.2 אחוזים במשך 1986. מלאגוס כבר נמסר כי מוצרים חיוניים, כמו שמן לבישול וסבון, נעלמים מהחנויות. מחיר הלחם הוכפל בתוך שלושה חודשים, בגלל החסור בקמח. הכלכלן האפריקאי איזאק אלוקראולוקן מסר, כי אניות רבות נמנעות מלהכנס לנמלים בניגריה. „קצב העסקים איטי ביותר וכל הסימנים מעידים שהכלכלה בצרות גדולות".

נשיא גאבון עומאר בונגו אמר שארצו לא הגיעה למצב של יאוש, אך הממשלה תצטרך להכריז על צעדי צנע תוך כמה חודשים.

במזרח התיכון, ההון העצום שצברו מדינות המפרץ הפרסי נשחק הולך בשעה שהממשלות של המדינות מפיקות הנפט מנסות לרכך את ההשפעה של המיתון הכלכלי הקשה. סעודיה, יצואנית הנפט הגדולה בעולם, הודיעה בשבוע שעבר על דחיית פרסום התקציב ל־1986/7 לחמישה חודשים, בגלל אי־הוודאות בשוק הנפט העולמי. את הרזרבות של סעודיה במטבע־חוץ, שגדלו ביותר מ־160 מיליארד דולר בתקופת הגאות בנפט, מעריכים עתה בפחות ממחצית הסכום הזה.

אולם הסבל הוא יחסי. ההכנסה במדינות הנפט במפרץ היא עדיין גבוהה בהשוואה לרמה העולמית והסעודים ושכניהם בכווית, בקאטאר ובנסיכויות המאוחדות הגדילו את התפוקה בחודשים האחרונים, כדי לצמצם את נזקי ירידת המחירים.

נסיכות עומאן, שאינה גמישה כל־כך בתפוקה, כבר פיחתה את המטבע שלה, שהיה קבוע כלפי הדולר במשך יותר מעשר שנים. כן הקפיאה הממשלה החדשה את ההוצאות והיא עומדת ללוות עד 500 מיליון דולר מבנקים מסחריים.

עתה יצטרפו אלפי פועלים זרים למאות־האלפים שכבר עזבו את מדינות המפרץ בשנתיים האחרונות והרזרבות מטבע־החוץ של מדינות כמו מצרים, יפחתו מאד. גם ההכנסה הישירה של מצרים מהנפט – בשיא התפוקה הגיעה ל־900,000 חביות ביום – הצטמצמה מאד. כן פחתו הכנסותיה ממעבר מכליות נפט בתעלת סואץ, כיון שהצטמצמה הובלת הנפט. „בתקופת הגיאות זכתה מצרים לשלושה מקורות הכנסה מהנוזל השחור – הכנסה מהיצוא, הכנסה ממשכורותיהם של פועלים מצרים העובדים במדינות הנפט והכנסה מהתעריפים שגבתה מהמכליות בתעלת סואץ. כל אלה הצטמצמו פלאים", אמר סגן נשיא „סיטי בנק" בקאהיר, סלוואכורה מוליקה, בכינוס של בנקאים.

את החוב החיצון של מצרים מעריכים ב־31 ביליארד דולר והכל מצפים שגם מצרים תבקש דחיית הפרעונות.

מבחינתן של עיראק ואירן, ירידת מחירי הנפט מחריפה את הבעיה הכספית הכרוכה בניהול המלחמה ביניהן. בגלל התקפות חיל־האוויר העיראקי על המכליות המובילות נפט אירני והעודפים בשוק הנפט פחתו הכנסותיה של ממשלת אירן. דיפלומאטים מעריכים כיום כי בשל כך הצטמצם במחצית כוח הקניה של איראן בשנה הפינאנסית החדשה, שהחלה במארס 1986. גם עיראק סובלת מהתמעטות ההכנסות מהנפט ולאוכלוסייתה צפויים צעדים חריפים של הידוק החגורה.

هكذا من الأصل

MEXICO86 **בגביע העולם (14)**

המהמרים מציבים את דנמרק בראש מצעד נבחרות אירופה

מאת שמואל טל

שוק ההימורים בלונדון מציב את נבחרתה המפתיעה של דנמרק בראש מצעד המועמדות האירופיות לזכיה בגביע העולמי. על פי לוח הסיכויים של המהמרים מקדימים הסקנדינבים שורה ארוכה של נבחרות מצטיינות ובעלות מסורת, עובדה המבליטה עוד יותר את מה שקרה בשנים האחרונות בכדורגל הדני.

מאז 1960, בו העפילה דנמרק לגמר האולימפי ונוצחה 3:1 ע"י יוגוסלאוויה, לא הצליחה הנבחרת הזאת להוות גורם בכדורגל האירופי והעולמי. פה ושם אמנם גילו כדורגלנים דנים בודדים את הכשרון הטמון בהם, אבל לכלל הצלחה במישור הבינלאומי לא הצליחו להגיע. הראיה – במקסיקו תירשם הופעתה הבכורה שלהם בגמר הגביע העולמי.

הרמז הראשון לכוונות הדניות ניתן בגביע אירופה לאומות לפני שנתיים. דנמרק השאירה מאחוריה נבחרות מעולות כמו אנגליה והעפילה לשלב חצי־הגמר תוך הפגנת משחק מבריק ומהנה, שהעניק לה את אהדת הקהל.

בעקבות הולנד

הברק, היכולת הוירטואוזית של השחקנים, ובעיקר שיטת המשחק הכוללנית, בה מתפקדים כל 10 שחקני השדה כמגינים או חלוצים על פי הצורך והאירועים בשדה, העניקו לנבחרת הדנית את התואר "הולנד של שנות ה־80". למי שאינו זוכר – הולנד בימיהם הגדולים של קרויף, ניסקנס וחבריהם העפילה פעמיים ברציפות למשחקי הגמר של הגביע העולמי.

קשה להאמין, אבל הכדורגל בדנמרק נע בין חובבנות לחצי־מקצוענות. קבוצותיה אינן מצליחות, בדרך כלל, בזירה הבינלאומית ונשירתן כבר בסיבובים הראשונים בגביעי אירופה מתקבלת כדבר מובן מאליו.

למרות זאת, הכדורגל הדני הוא ענף הייצוא מספר אחד שלה. דומה, שהכוכבים הגדולים ביותר, המופיעים באחרונה בליגות האירופיות, הם דנים. כך, למשל, מתבלטים יספר אולסן וסיבאק במנצ'סטר־יונייטד ויאן מולבי בליברפול. מיכאל לאודרופ היה שותף לזכיתה של יובנטוס באליפות איטליה וגם אלקיאר־לארסן מצטיין בשירות ורונה האיטלקית. בגרמניה

אלאן סימונסן

מופיעים סורן לארבי (מינכן) ורסמוסן (הרטה) ובבלגיה מורטן לאולסן (אנדרלכט) סראן ובאוסק. גם בהולנד יש יצוג דני נכבד במדי קבוצות הצמרת.

בסגל הדני למקסיקו מופיעים 14 כדורגלנים, המשחקים במשך השנה מחוץ לגבולות ארצם. למאמן הנבחרת ספ פיונטק, מערב־גרמני המדריך אותה מאז 1979, יש עבודה די קשה. הוא צריך לנדוד בכל רחבי אירופה כדי לעקוב אחרי כוכביו, אבל הוא עושה זאת ברצון.

כוכב סימונסן

בין הותיקים בשחקני הנבחרת למקסיקו הוא אלאן סימונסן, אחד הראשונים שהעלו את הכדורגל הדני על המפה האירופית. סימונסן התגלה בשירות בורוסיה מינשנגלדבאך המערב־גרמנית (הופיע אתה גם בארץ). הוא ישב אצלה אמנם תקופה ארוכה על הספסל, אבל אחר־כך הפך לבורג חשוב, הוליכה לזכיה באליפויות ובגביעי אופ"א. ואף הוכתר ככדורגלן השנה באירופה.

בשנים האחרונות חזר סימונסן הביתה, והוא מופיע במדי קבוצת ויילה, אבל גם כך הוא נחשב לאחד מעמודי התווך של הנבחרת על אף מספר הכוכבים הרב המופיע בשורותיה.

את שלב המוקדמות סיימה דנמרק כמנצחת בבית מס' 6, בו התמודדה עם נורווגיה (0:1, 1:5) שוויץ (1:0, 0:0) אייר (0:3, 1:4) וברה"מ (2:4, 1:0). חלוציה הבקיעו בשלב זה 17 שערים, שהציבו אותה במקום השלישי ברשימת המבקיעות אחרי גרמניה (22) ואנגליה (21).

ואין פלא. שכן, חולית החוד הדנית, הכוללת את לאודרופ, ואלקיאר־לארסן נחשבת אחת הטובות בעולם. מאחורי חוליה מצטיינת זו ניצבת חולית קישור טכנית, זריזה ומהירה, שאינה בוחלת גם במשחק חזק.

העורף נשען על הבלם – ה"קפטן" מורטן אולסן בן ה־36, שמאציל מנסיונו וכשרונו על חבריו הצעירים.

חוד מצטיין

מבין שלושת שוערי הנבחרת, שאגב מופיעים כולם בליגה הדנית, מצטיין הותיק בן ה־36 אולה קוויסט שבחייו האזרחיים משמש שוטר. בהגנה, לצידו של אולסן, מצטיין המגן יון סיבאק בן ה־26, שנרכש באחרונה ע"י מנצ'סטר יונייטד.

חולית הקישור כוללת את סורן לארבי, כוכב באיירן מינכן (ישחק בעונה הבאה בצרפת), יאספר אולסן ממנצ'סטר־יונייטד, קלאוס ברגרין מפיזה האיטלקית, ארנסן מאיינדהובן, פאר פרימן מאנדרלכט הבלגית, והכוכב סימונסן בן ה־33.

בגבהים של מקסיקו יצטרכו כוכבי דנמרק להוכיח את כשרונם וכישוריהם גם מחוץ ליבשת. הם יצטרכו להתגבר, נוסף על יריביהם בבית 5 (מערב־גרמניה, סקוטלנד ואורוגוואי), גם על תנאי הגובה ועל קהל לא כל כך אוהד.

מכל מקום, כדאי יהיה לעקוב אחרי הנבחרת הדנית בטורניר הגמר. הגם שההגרלה לא האירה לה פנים והיא שובצה לבית קשה, אולי הקשה בטורניר, מנבאים לה הצלחה גדולה.

ארגנטינה – הנבחרת הזרה הראשונה שהגיעה למקסיקו

48 שעות אחרי שכתשה את נבחרת ישראל בר"ג (2:7) נחתה אתמול נבחרת הכדורגל של ארגנטינה במקסיקו־סיטי – הראשונה מבין הנבחרות הזרות שהגיעו כדי ליטול חלק בטורניר גמר הגביע העולמי.

כ־3000 אוהדי כדורגל ועשרות עיתונאים ציפו בשדה־התעופה לנבחרת הארגנטינאית וקיבלו אותה בהתלהבות רבה.

כוכב הנבחרת דייגו מארדונה הכריז מיד עם הנחיתה כי עיקר המאבק של נבחרתו יהיה נגד נציגות יבשת אירופה.

המאמן קרלוס בילארדו שהוצף בשאלות ע"י העיתונאים במהלך מסיבת עיתונאים מיוחדת צוטט כשאמר: "לארגנטינה יש כל האפשרויות לזכות בגביע העולמי".

ארגנטינה תקיים שלושה שבועות של אימונים במקסיקו עד לתחילת המשחקים. פרק זמן זה, מקווה בילארדו, יספיק לחניכיו כדי להתגבר על קשיי הגובה של מקסיקו.

ארגנטינה המשובצת בבית א' יחד עם אלופת העולם איטליה תתמודד במשחק הראשון נגד נציגת אסיה דרום־קוריאה.

למקסיקו הגיעה ארגנטינה עם 20 שחקנים. יצטרפו אליה השוער הסליישי הקסור מיגואל זאלדה המופיע בשירות קבוצה אמריקה המקומית, והחלוץ חורחה ולדאנו שהוביל אמש את ריאל־מאדריד לזכיה בגביע אופ"א.

10,000 באו לצפות באימוני נבחרת איטליה

יציאתה של נבחרת איטליה לאימונים בעיירה הקטנה רוקאראסו, בהרי האברוצים בגובה של 1200 מ', גרמה בעיות רבות בתחום הבטחון – וכן פקקי תנועה עצומים.

ואת משום שלא פחות מ־10,000 אוהדים נהרו לעיירה הנידחת, כדי לצפות באימוני הנבחרת. כל התנועה נחסמה, המסעדות היו מלאות מפה לפה והחנויות סבלו מהסתערות בלתי מרוסנת.

באוירה מתוחה זו, מסר אנצו בירזוט פרטים מסויימים על הרכב האפשרי של קבוצתו: "טרנה ואלטובלי הם בבחינת בטוחה וגראציאני חדשים, הם יזכו לסיוע של קונטי וביאלי", אמר, תוך שהוא משאיר את פאולו רוסי מחוץ להרכב המיועד. נראה כי בהתקפה של אלופת העולם יש יותר מדי מועמדים.

בולגריה מקווה להפתיע

בולגריה, שהצליחה להשתלב בשלב הגמר של הגביע העולמי אחרי היעדרות של 12 שנה מפגינה אופטימיות סבירה ומקווה להפתיע. היא מקווה להגיע לסיבוב השני של ה"מונדיאל" ולהצטיין בסגנון משחקה.

ברור שלא יהיה קל להגשים יעד ראשון זה, שכן הבולגרים נמצאים בבית א', בו כשחקות גם שתי אלופות העולם האחרונות ארגנטינה ואיטליה וכן דרום־קוריאה שהיא בבחינת תעלומה.

הדבר יתברר בבהירות, שכן יהיה להם הכבוד לפתוח את הטורניר ב־29 במאי באצטדיון "אצטקה" במקסיקו סיטי, דווקא נגד איטליה.

מלך מרוקו נפרד מהנבחרת

חסאן השני, מלך מרוקו, נפגש אתמול בארמונו בעיר פס עם הנבחרת הלאומית של מרוקו לפני שהמריאה למקסיקו לגביע העולמי.

המלך העניק בהזדמנות זו את "עצותיו הנאורות" לשחקנים הנבחרת. המדריך אותם לא לחוש על שום מאמץ כדי לייצג בכבוד את הממלכה ולהגשים את התקוות שהאוהדים תולים בהם.

המאמן הברזילאי של הנבחרת חוסה פאריה, אמר בראיון לקראת המשחק הראשון נגד נבחרת פולין במונטריי: "אנו מתחילים במצב של שוויון. בשלב זה של התחרות הכל אפשרי, הניחושים המתבססים אך ורק על כרטיסי הביקור, מטעים תכופות".

התפטר בנו של נשיא עיראק

עדי סאדאם חוסיין, בנו של נשיא עיראק התפטר אתמול מתפקידו כנשיא הועד האולימפי והתאחדות הכדורגל העיראקית.

הוא הסביר כי יש לו חילוקי דעות עם חוגי ספורט מסויימים אותם האשים כי "הם שכשלים" הפריעו לו לבצע את תפקידו.

על ההתפטרות נמסר יום לאחר שנבחרת עיראק יצאה למקסיקו כדי להתכונן לגביע העולמי.

עדי סאדאם חוסיין, שהוא גם עורך ראשי של עתון ספורט, פירסם לא מכבר מאמר בעיתונו בו מתח ביקורת על שר הנוער העיראקי על "התערבותו" בענייני הועד האולימפי העיראקי.

בנו של הנשיא פיקח על ההכנות של נבחרת הכדורגל העיראקית.

טניסאי הנוער מארה"ב פרשו מחשש לפיגועים

חשש מפני פיגועי טרור אמריקאים: אילץ את ההתאחדות האמריקאית של ארה"ב למנוע משחקני הנוער מלהשתתף בטורנירים חשובים באירופה, מסר אתמול דובר ההתאחדות.

הוא ציין כי שחקנים אלה יחמיצו את התחרויות כבר מהשבוע במסגרת האליפות הפתוחה של איטליה, ועד לתחרות הקבוצתית העולמית ביוני, בקיץ, כולל טורניר וימבלדון.

"אין אנו יכולים לסכן את הצעירים שלנו", אמר הדובר אד פאבריקוס. "זה מצב עגום, אולם ההרגשה ברגע זה היא כי בתור אמריקאים אנו עלולים לשמש יעד לטרור ולהפגנות בכל מקום שנהיה, וזה קשה במיוחד כאשר מדובר בבני נוער".

חבר הקבוצה הבריטית לגביע דייויס, ג'ון לויד, אמר כי עמיתיו מודאגים לא רק מפעולות טירור, "אלא גם בענין הקרינה הנע מרוסיה בכיוון לאיטליה".

משטרת העיר ניו יורק הגבירה בינתיים את אמצעי הבטחון, כולל השיבוש בכלבי משטרה כדי לחפש אחר חומר נפץ במועדון הטניס בפורסט־הילס שבניו יורק, שם תתחיל השבוע תחרות האלופים.

קו־אופ הרצליה ורמת־השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

הודעה

הננו מזמינים בזה את כל חברי האגודה

לאסיפה כללית שנתית של האגודה

שתתקיים ביום שני 19 במאי 1986 בשעה 7.00 בערב, באולם בית ההסתדרות בהרצליה

סדר היום:

1. שיחה ובחירת יו"ר ומזכיר האסיפה
2. דו"ח ההנהלה וועדת הפיקוח
3. אישור המאזן לשנים 1983 – 1984
4. שינוי בדמי החבר
5. בחירת הנהלה וועדת הפיקוח

הערה: באם למועד הנ"ל לא יבואו חברים במספר הדרוש לפי החוק הרי תדחה האסיפה ותתקיים ביום שני 19 במאי 86 בשעה 8.00 בערב באותו המקום בכל מספר משתתפים.

ההנהלה

מוכן לשריקת הפתיחה. באיצטדיון בטולוקה מסיימים בימים אלה את ההכנות לקראת פתיחת משחקי הגביע העולמי בסוף החודש. שלוש נבחרות – בלגיה, פרגוואי ועיראק יקיימו משחקיהן בטולוקה.

ענת הרשקו – שבעה ימים בשבוע שחקנית כדורעף

[illegible]

[illegible]

סטיאווה – המכשול האחרון בדרכה של ברצלונה לתואר

מאת ג. שרון

ברצלונה, אחת מקבוצות הצמרת של אירופה, שמדים זכתה בגביע האלופות תזכה הערב, בסביליה, בהזדמנות מז להצטרף ל"מועדון הבדולחי" בשתתמודד במשחק הגמר נגד נציגת הצבא הרומני, קבוצת סטיאווה בוקרשט.

העובדה שהמשחק ייערך בעיר הדרום־ספרדית מעניק יתרון חשוב לברצלונה שתנסה לנצל את ביתיותה כדי להשאיר את הגביע בבית. מאחר שאת נציגות הגוש־המזרחי לא מלוחים בדרך כלל אוהדים, סביר להניח ש־75,000 הצופים שימלאו את יציעי אצטדיון "סאנצ'ו פיזחואן" יהיו אוהדיה של ברצלונה.

אין ספק, שמבחינת יחסי הכוחות נוטים כל הסיכויים לטובת חניכיו של טרי ונבלאס המאמן האנגלי של ברצלונה. לפיכך, בטוחים במועדון הפאר הספרדי שהגביע ינחת בתום 90 הדקות כארון הגביעים שלהם. כל תוצאה אחרת תתקבל אצלם כאסון לאומי.

ברצלונה היתה מאז ומתמיד קבוצה שנעים לחזות במשחקה. יריבותיה השתדלו להיזהר ממנה. בשורותיה הופיעו בעבר כוכבים כלואיס סוארז, יוהן קרויף, גינטר נצר ודייגו מארדונה. אבל גם אלה לא סייעו לה להגיע לפיסגה. ב־1961 העפילה נציגת קטלוניה לגמר, אך ספגה הפסד צורב 3:2 לסטכותה ספורטוגל בנפיקה ליסבון, באחד ממשחקי הגמר הבלתי־נשכחים.

כול ברצלונה תתייצב הפעם קבוצה, שעצם עלייתה לגמר היא בבחינת הפתעה. פירוש השם סטיאווה הוא כוכב. אבל הוא הכוכב היחידי בקבוצה שכן כגל שחקניה זה הוא אפור בלתי־מרשים. גם כך אסור לזלזל ביכולתה. קבוצה שהיתה במסגלת לסלק מדרכה (בחצי־הגמר) סוללה של כוכבים כמו אלה המופיעים במדי אנדרלכט הבלגית – 4 מסוגלת לכל. וזוהי אזהרה לספרדים הבוטחים בכוחם.

סטיאווה הציגה הראשונה של רומניה בגמר אירופי כלשהו, מבססת את משחקה על צוות לוחם ומסור בו בולטים הקשר לדיסלאב בולוני והחלוץ ויקטור פיצורקה שהבקיע עד כה שער בכל אחד משלבי המפעל. נגד אנדרלכט הבקיע צמד במשחק הנצחון (0:3).

ואסור לשכוח, לסטיאווה אין מה להפסיד. היא תתייצב למשחק בעבודה נחותה שכן סיכוייה לנצח קלושים ביותר. עובדה זו עשויה להמריץ את הרוכבים לחולל את הבלתי־אפשרי.

עיקר המעמסה בברצלונה תוטל על שני שחקניה הזרים הקשר המערב־גרמני הבינלאומי ברנד שוסטר והחלוץ הסקוטי הבינלאומי סטיב ארצ'יבלד. השניים בכושר טוב לא יותירו סיכוי לרומנים.

פרידה עגומה

מאחורי הרשת

[illegible]

ג'יילס פרש מהמירוץ לאימון נבחרת הכדורגל

מאת אשר גולדשלגר

המאמן האנגלי ג'ון ג'יילס, הודיע אתמול במפתיע כי הוא מוותר על כוונתו לאמן את הנבחרת הלאומית של ישראל. ג'יילס מסר עליכן לראשי ההתאחדות לכדורגל בשיחה אחרונה שקיים עמם לפני שיעזוב היום את ישראל.

המאמן האנגלי נימק את החלטתו בסיבות מקצועיות בלבד. הוא התרשם לרעה במשחקה של נבחרת ישראל מול ארגנטינה ובמשחקים אחרים שראה בארץ במהלך שהותו. לדידו של ג'יילס רמת הכדורגל היא שהביאה להחלטתו.

מנהל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל הדגיש במפורש, כי לא היו כל חילוקי דעות כספיים עם ג'יילס ולא זו הייתה הסיבה שהביאה אותו להחלטה לוותר על אימון הנבחרת הישראלית.

בעקבות החלטת ג'יילס נותרו מועמדים ההולנדי בלוק והיוגוסלאבי ואסוביץ' שיגיע היום לישראל. הוועדה לקביעת המאמן הלאומי תשב מחר עם יאסוביץ' ומחרתיים תתכנס להחליט מי מבין השניים יאמן הנבחרת.

לפי שיחות עם חברים בהנהלת ההתאחדות לכדורגל והוועדה קיימת נטיה לסכם עם ההולנדי בלוק הגם שטרם נפגשו עם היוגוסלאבי ואסוביץ'.

ראשל"צ מערערת על קיום משחק הגמר באוניברסיטה

מאת נפתלי בוקן

קיום משחק גמר גביע המדינה בכדוריד בין מכבי ראשל"צ והפועל ר"ג, שעתיד להיערך ביום ראשון הקרוב, מוטל בספק.

קבוצת מכבי ראשל"צ הגישה ערעור לבית הדין־העליון של ההתאחדות לספורט על קיום המשחק באולם האוניברסיטה, שהוא מגרשה הביתי של יריבתה.

ראשל"צ הגישה הבקשה אתמול במשרדי איגוד הכדוריד באמצעות עו"ד חנוך קינן בסענה, שהתקנון קובע שמשחקי חצי־הגמר והגמר ייערכו במגרשים ניטראליים.

ריאל סלומון מסתבך מובטל

[illegible]

24 אורחים יטלו חלק באליפות הבינלאומית בא"ק

מאת ניסן פרידמן

ארבעה אתלטים ממע־ב־גרמניה הגיעו השבוע לישראל והצטרפו במכון וינגייט לקראת השתתפותם באליפות הבינלאומית באתלטיקה־קלה, שתערך בשבת הקרובה וביום ראשון באצטדיון הדר־יוסף.

עד סוף השבוע צפוי בואם של עשרים אתלטים נוספים ובס"ה יטלו חלק בתחרויות 24 אורחים. 15 גרמנים (11 גברים ו־4 נשים), 8 בלגים (4 גברים ו־4 נשים) וצפון אירי.

אמר יו"ר איגוד האתלטיקה אריה סלוצקי, כי לראשונה בישראל נערכת תחרות בינלאומית בשלב מוקדם של העונה, והיא תהווה הכנה לאליפות ישראל ה־50 שתערך ב־26–27.7.86.

"המטרה היא לא לסכור סיאים אישיים או לאומיים", הוסיף סלוצקי, "אלא לבחון את מידת ההתקדמות של הספורטאים המשתייכים לסגל הספורט ההישגי וגם ספורטאי צמרת אחרים".

"התחרות מתואמת עם יחידת הספורט ההישגי כחלק מתכנית־אב שנתית. זהו נסיון לשיטת אימונים חדשה בארץ תקוה שתצליח. הבאנו מחו"ל ספורטאים ברמה אחת מעלינו במטרה שלספורטאינו יתמודדו אבן בוחן לכוחם".

רוב הספורטאים האורחים מגיעים על חשבונם במסגרת הסכמי חילופי ספורטאים בין התאחדויות הספורט של ישראל להתאחדויות של גרמניה ובלגיה. על כן, גם התקציב ועוט של 5000 דולר מאמינים באיגוד האתלטיקה כי התחרות תמלא אחר הציפיות.

אתגר מיוחד באליפות הבינלאומית יהיה לאתלטית דליה נבות בקרב 7 מול שלוש גרמניות הטובות ממנה. שיאה האישי של נבות עומד על 5374 נקודות, ומטרתה לצבור כ־5500 נקודות.

שאר האתלטים הישראלים שישתתפו באליפות הם הרץ למרחקים ארוכים אריה גמליאל, הרצים למרחקים בינוניים שלמה אוזלאי, דב קרמר ועופר אביטל, [illegible] שמילוביץ, הקופץ לגובה רמי לבן, הקופצת למרחק סיגל גונן, הקופצת לגובה גבי רוזן וספורטאי צמרת נוספים.

באיגוד הכדורסל מצפים לביטול הודעת פיב"א בענין ה־6

מאת משה בוק

ראשי איגוד הכדורסל הביעו אתמול את תקוותם שהודעת פיב"א על פסילת שישה משחקני נבחרת ישראל תבוטל ביוון שמקורה באי־הבנה.

קבלת הודעת פיב"א כי הכדורסלנים ארי רוזנברג, רודון שפע, סטיב שלכטר, ג'ון ויליס, הווארד לאסוף ולכן מרסר אינם רשאים להופיע במדי הנבחרת משום היותם ילידי ארה"ב וקנדה, גרמה בתחילה למבוכה רבה באיגוד הכדורסל. אך לאחר עיון מדוקדק בתקנון הגיעו ראשי האיגוד למסקנה, כי ניתן יהיה לשכנע את ראשי פיב"א בטעותם.

הבעיה היתה שאת מזכ"ל פיב"א בורה סטאנקוביץ' לא ניתן היה לאתר בגלל שהותו מחוץ לציריך. סטאנקוביץ' עומד לשוב לציריך ביום שישי.

איגוד הכדורסל השיב מיד בטלקס כי שלכטר, ויליס ולאסוף כבר שיחקו במדי הנבחרת באליפויות אירופה ובמשחקי קדם־אליפות העולם. רוזנברג ושפע עלו לארץ כילדים ומרסר התאזרח במועד הקבוע בתקנון. קיבל היתר לשחק בנבחרת ואף שותף במשחקיה האחרונים בקדם אליפות העולם.

בתגובה להודעת איגוד הכדורסל שלחה אתמול פיב"א מברק נוסף למשרדי האיגוד ובו ביקשה הבהרות נוספות לגבי כל אחד משש הכדורסלנים ה"בעייתיים". ראשי האיגוד מיהרו לתת את ההבהרות המבוקשות. כעת ממתינים לאישור הסופי מפיב"א על חוקיות הופעת הכדורסלנים באליפות אירופה שתפתח באנטוורפן בעוד 10 ימים. נודע שבעת מתמקדת הבעיה בדרישת פיב"א לשתף רק את מרסר או לאסוף או ויליס.

בינתיים ממשיכים שחקני הנבחרת את הכנותיהם לקראת האליפות. אמש נערך אימון נוסף ממנו נעדר חיים זלוטיקמן הסובל מפציעה בגבו.

ועד ציבורי לקידום הא"ק

מאת מ. ניסן

ועד ציבורי לקידום האתלטיקה בישראל מוקם בימים אלה, ויחל את פעולותיו כנראה כבר בשבוע הבא. בראש הועד הציבורי יעמוד אלוף אהרון דורון, שכיהן בעבר כיו"ר ההתאחדות לספורט. ועד ישרתו אישי ציבור במטרה להגביר את המודעות לענף ולסייע לטיפוחו ופיתוחו בדרכים שונות.

אחת הפעולות הראשונות תהיה להביא אתלט ברמה עולמית גבוהה כמשתתף אורח באליפות היובל של ישראל בחודש יולי.

אוחנה פצוע

מאת אשר גולדשלגר

פציעתו של אלי אוחנה, עוררה אתמול דאגה בקבוצת בית"ר ירושלים. הכדורגלן לא התאמן ונאלץ לקבל זריקה, כל זאת בעקבות פציעתו במשחק הידידותי מול נבחרת ארגנטינה.

כדורגלן אחר מקבוצת בית"ר ירושלים, חנן אזולאי, יועמד הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בגין העלבת השופט במשחק נוער של אגודתו בית"ר ירושלים מול הפועל חיפה.

קבוצה אחרת שתועמד לדין היא הפועל ירושלים בגין הפרת תקנון שחקני הסגל. יחד עמה יועמד לדין המאמן אליהו עופר וגם הוא בגין אותה עבירה.

ריאל זכתה בגביע אופ"א

קבוצת ריאל מאדריד זכתה אמש בברלין בגביע אופ"א חרף הפסדה לפ.צ. קלן בתוצאה 2:0 (1:0) במשחק הראשון ניצחה ריאל 1:5

● משחקי השלמה במחזור השני בליגה הלאומית בטניס יתקיימו ביום (18.00) אס"א ת"א תארח את מכבי צפון ב': הפועל ת"א נגד מכבי ת"א ומכבי צפון א' נגד הפועל צהלה.

● משחקי הטניס במסגרת סבב הגשים יתחדשו אחה"צ במרכז הטניס ביפו. אתמול חלה הפסקה בגלל יום השואה. המדורגת ראשונה היא אילנה ברגר שזכתה באליפות ישראל. סך הפרסים 20,000 דולר.

הערב: ברזיל נגד צ'ילה

נבחרת הכדורגל של ברזיל תסיים הערב את הכנותיה לקראת הגביע העולמי במשחק מבחן נגד נבחרת צ'ילה בעיר קוריטיבה.

לראשונה במסגרת ההכנות יעמדו לרשותו של המאמן טלה סאנטנה כל השחקנים כולל אלה המופיעים במהלך השנה בליגה האיטלקית. היחידי שיעדר הוא סוקרטס הסובל מפציעה ברגלו.

היום המשחק החוזר בין מכבי פ"ת ומכבי ת"א

מאת ניסן פרידמן

המשחק החוזר במסגרת רבע גמר גביע המדינה בכדורגל, בין מכבי פ"ת למכבי ת"א ייערך היום בשעה 3:30 אחה"צ באיצטדיון הפועל בפ"ת.

המשחק הראשון נסתיים בשבוע שעבר בתיקו 1:1 בתום 120 דקות. המאמנים, משה מאירי מפ"ת, ושמעון שנהר מת"א, היו עסוקים בימים האחרונים בהחזרת שחקניהם לכושר משחק. חלק מהשחקנים סובל מפציעות ותשישות עקב קיום משחקים רבים בתקופה קצרה. בשתי הקבוצות שמו דגש על הטיפול הרפואי לצד האימונים היומיים.

מהרכב מכבי פ"ת ייעדר המגן יעקב אז'נבל, שנפצע בימק"א. רפי כהן החלים ויחזור להרכב. אייל בליינבוסר העודד מכבס עדיין בספק, ומאירי יחליט היום לגבי הכללתם בהרכב. מאירי מודע לכך שהאתגר היחידי שנותר לו השנה הוא גביע המדינה. אם תורחק קבוצתו ממשחקי הגביע, יתחיל לבנות החופש הגדול.

במכבי ת"א מודאגים מהמתיחה בשריר רגלו של ה"קפטן" אבי כהן. יו"ר מחלקת הכדורגל, גדעון בריקמן אמר אתמול "כהן יעלה לשחק אפילו עם רגל אחת. הוא מנהיג ושחקן בנשמה ממדרגה ראשונה, ויתן את כולו גם אם יהיה מוגבל".

שחקני מכבי ת"א מצפים לקרב קשה מאוד בפ"ת. הם עדיין חולמים על אפשרות הזכיה בגביע.

"למשחק היום תהיה השפעה רצינית גם על הליגה", אמר בריקמן. "בנצחון ואנו חוק בתמונה. הפסד יוריד את המורל לקראת משחק הליגה בשבת".

הסייפת פריסקי דורגה שביעית בתחרות בגרמניה

הסייפת, לילך פריסקי, דורגה שביעית בבית הגמר בתחרות בינלאומית גדולה (גילאי 16) שנערכה בדיקלנהאוזן, גרמניה.

בתחרות השתתפו 110 סייפות מ־20 מדינות. שירלי לסט דורגה במקום ה־12 וגלית רם סיימה במקום ה־33.

בתחרות לבנים השתתפו 210 סייפים. שום ישראלי לא העפיל לגמר. יובל סגל דורג תשיעי בסיכום, אייל קורן במקום ה־12, שוקי שיזוק במקום ה־36 וים מיכאלי במקום ה־37.

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

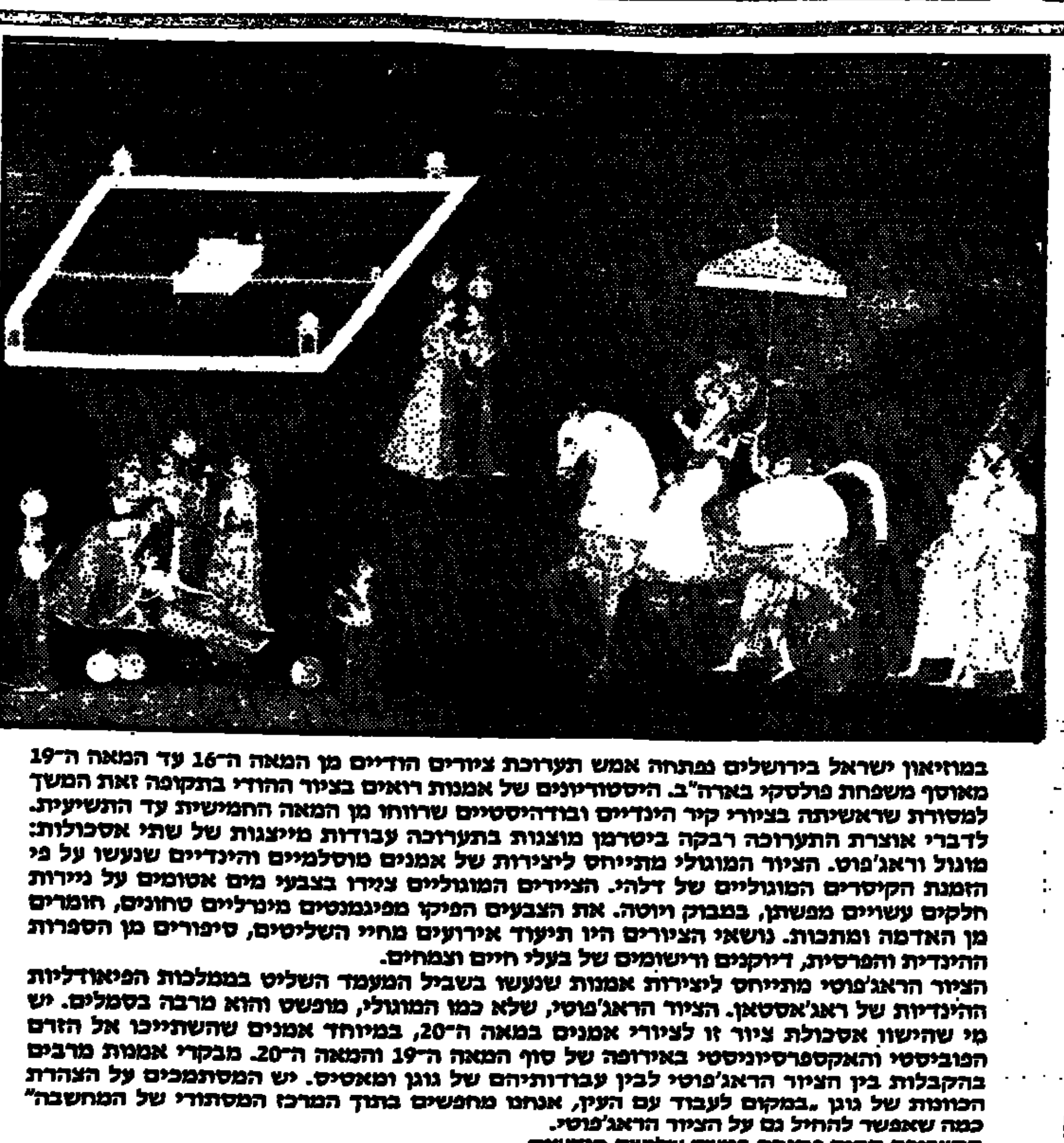

במוזיאון ישראל בירושלים נפתחה אמש תערוכת ציורים הודיים מן המאה ה־16 עד המאה ה־19 מאוסף משפחת פולסקי בארה"ב. היסטוריונים של אמנות רואים בציור ההודי בתקופה זאת המשך למסורת שראשיתה בציורי קיר הינדיים ובודהיסטיים שרווחו מן המאה החמישית עד התשיעית. לדברי אוצרת התערוכה רבקה ביטרמן מוצגות בתערוכה עבודות מייצגות של שתי אסכולות: מוגול וראג'פוט. הציור המוגולי מתייחס ליצירות של אמנים מוסלמיים והינדיים שנעשו על פי הזמנת הקיסרים המוגוליים של דלהי. הציירים המוגוליים ציירו בצבעי מים אטומים על ניירות חלקים עשויים מפשתן, במבוק ויוטה. את הצבעים הפיקו מפיגמנטים מינרליים טחונים, חומרים מן האדמה ומתכות. נושאי הציורים היו תיעוד אירועים מחיי השליטים, סיפורים מן הספרות ההינדית והפרסית, דיוקנים ורישומים של בעלי חיים וצמחים.
הציור הראג'פוטי מתייחס ליצירות אמנות שנעשו בשביל המעמד השליט בממלכות הפיאודליות ההינדיות של ראג'אסטאן. הציור הראג'פוטי, שלא כמו המוגולי, מופשט והוא מרבה בסמלים. יש מי שהישוו אסכולת ציור זו לציורי אמנים במאה ה־20, במיוחד אמנים שהשתייכו אל הזרם הפוביסטי והאקספרסיוניסטי באירופה של סוף המאה ה־19 והמאה ה־20. מבקרי אמנות מרבים בהקבלות בין הציור הראג'פוטי לבין עבודותיהם של גוגן ומאטיס. יש המסתמכים על הצהרת הכוונות של גוגן „במקום לעבוד עם העין, אנחנו מחפשים בתוך המרכז המסתורי של המחשבה" כמה שאפשר להחיל גם על הציור הראג'פוטי.
התערוכה תהיה פתוחה במשך שלושה חודשים.

מירי פז

לזכור. להזהיר. למחות.

יוזף שיינה על „רפליקה": להחזיר החוב למתי השואה

מאת מירי פז

בעולם שנוטה לתיחום ולפירוד, הוא שואף לאינטגרציה. „רפליקה" שלו היא, על כן, גם מיצג, גם הצגה. יוזף שיינה מצייר, כותב, מביים, מעצב. החיבור של התמונה והמלה, שורשיו במסורת הפולנית הרומנטית, הוא אומר, וממהר למנות את יוצריה על פי סדר זה במרוייק: וספינסקי, ויטקביץ', שולץ, קנטור, שיינה. לדבריו הוא אמון על החיבור הזה מנעוריו. בבחינת הבגרות שלו נדרש לנתח „תמונות מוסיקאליות בפראטיקה של פאן תדיאוש".

„רפליקה" שלו בישראל ארוכה כב־15 דקות מן ההפקה שהועלתה בפולין יותר מ־500 פעם. כמו ביצירות קודמות שלו הנושא הוא הזכרויות (כך קראו, אגב, ליצירתו החזותית המוקדמת, שעל פיה בנה מאוחר יותר את ההצגה). הזיכרון הדומיננטי של יוזף שיינה הוא השואה. הוא עצמו „בוגר אושוויץ", אומר שחייו ניצלו בנס. את מה שהוא עושה עכשיו הוא חב למתים. „ההתחייבות האחת שלאחר השואה היא לזכור. להזהיר. למחות. זו מסרת האמנות שלי. אינני עושה ת'אטרון בולווארדי בשביל קהל בורגני. בפולניה המעמד הבורגני אינו קיים". גם תמהון קל שבקלים לא יסיט אותו מעמדתו. הוא יחזור עליה שוב ושוב. ועוד נשמע מפיו את שבחי הסוציאליזם המזרח אירופי: „התרבות היא לעולם עדיפות רמת־מעלה בסוציאליזם. אצלנו יש תמיד די אמצעים להקצבה לתרבות הניתנת במחיר שווה לכל נפש ולעיתים קרובות בחינם אין כסף".

שם, בעולם הקפיטליסטי, אומר שיינה, עושים אמנות למען הקהל הבורגני. „בכלל, באמריקה הרמה האינטלקטואלית הכללית נמוכה יותר", הוא נסגר בגן העדן הסוציאליסטי שלו. ומה על החרות? לא, תודה. הוא אינו מתעסק בפוליטיקה. „אני נגרל באמנות, לא בשום תחום אחר של החיים". ומה על הסופרים הפולנים הגולים במערב? יוסף שיינה לא רוצה להסתבך בדברים לציטוט. הוא מקדים לחזור לאמנות. האמנות שלו, כמובן. „המטרה שלי היא שאנשים הצופים ב'רפליקה' יצאו מן האגו הקטן שלהם. שהסבל והזיכרון הקולקטיבי יביאו לסולידאריות בין אנשים".

שיינה בעת החזרות על „רפליקה" ב„הבימה"

„רפליקה", בבימויו של יוזף שיינה תועלה בארץ במסגרת „פסטיבל ישראל", בביצוע שחקני „הבימה" ולאחר מכן גם בתל־אביב. מפולין הגיעו בתחילת השבוע התפאורות – גם הן של שיינה – והן תישארנה בינתיים בתל־אביב, לצורך החזרות. יחד אתן הגיעו לארץ גם כעשרה מפסליו של הבמאי הפולני (בתמונה) ואלה יוצגו בתחילה בטרקלין האולם ע"ש „קראוף" בירושלים, כהשלמה להצגה. החל מן ה־30 במאי ותועבר התערוכה לביתן „הלנה רובינשטיין" והיא תוצג שם במהלך חודש יוני. גם ההצגות עצמן תועלינה בביתן זה של המוזיאון התל־אביבי.

„נגינות" – אירוע מכובד או פרובינציאלי?

מוסיקה

מאת ישראל דליות

היוזמה לעריכת ארועים מוסיקליים כמו „נגינות – ימי המוסיקה היהודית", שנערכו בפסח בירושלים היא חיובית, אולם לאירוע מסוג זה יש לבחור רפרטואר איכותי ומושך, ובעניין זה יש עדיין פער בין הכוונות לתוצאות. נראה, כי מארגני הארוע לא טרחו די על גיבוש תכנית רצינית ומגובשת ועל כך יש אולי להקפיד בפעמים הבאות.

אם לקבל את הגדרתו של החוקר היהודי הדגול קורט זקס ש„מוסיקה יהודית היא זו שנוצרה ע"י יהודים, בשביל יהודים ובתוך יהודים" יש להניח שחלק ניכר ממה ששמענו ב„נגינות" היה מוסיקה יהודית. לגבי דידי אין זה מספיק. חשוב מכל שהמוסיקה עצמה תהיה מובחרת ובעלת איכות והביצועים יהיו מכובדים ברמתם.

בארבעת הקונצרטים (שניים שודרו ישירות ברדיו) נשארו שורות עם מושבים ריקים. הענות הקהל היתה גדולה דווקא ב„ערב החזנות" (הקונצרט הראשון) שהיה ברובו חלש ומאכזב. התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, בהרכב מלא, בניצוח שמעון כהן, ליוותה את החזנים בעיבודים „מנופחים" ומוגזמים. (להוציא „ברח דודי" בעיבוד חנן וינטרניך). התזמורת כיסתה את קולותיהם של משה שטרן ואריה בראון וגם קולו הנאה של אשר היינוביץ „נבלע" בנסח הצלילים. גם שירי מועדים, זמירות וחזנות רצוי לבצע בצורה פחות ראוותנית. הערב הוקלט והוסרט על־ידי הטלוויזיה הישראלית.

בערב „הבכורות", מוסיקה יהודית אמנותית, פרופיל 86, בוצעו לראשונה יצירות קוליות וכליות מאת חמישה מלחינים ישראליים „ברי מזל". ניתנה להם, במסגרת זו, הזדמנות נדירה להשמיע את יצירותיהם החדשות בפומבי. (בוצעו גם שני שירי־עם יהודיים ממחזור העיבודים הנהדר של מוריס ראבל). „שאול" מונודרמה לבריטון, סופראן ולהקה של תשעה נגנים, לטכסט מאת המשוררת הצעירה ת. בת חנה, יצירתו של המלחין עדיה זהבי בן ה־25, כתובה בכישרון וברגישות. המלחין אינו מנסה להרשים באמצעות אפקטים גדושים. הוא נותן למסר שלו ביטוי מוסיקלי חסר פשרות, שופע מתח ובנוי יפה. הסולן, הבריטון אדי צימה, שבא לא מכבר מארגנטינה, הוא זמר מעולה עם נתונים מקצועיים שאיפשרו לו למלא בהצלחה את התפקיד הקשה של שאול.

יצירה ססגונית, כתובה בחוש טוב לצורה, למקצבים ולצירופי צלילים רעננים היתה „דפים מן הגניזה", בעקבות עובדיה הגר, מאת המלחין הירושלמי בן ה־32 גדעון לבינסון. יוהאנס־עובדיה היה איש כנסיה נורמנדי מופלא, ממשפחת אצילים, שהתגייר בזמן מסעי הצלב. את חייו סיים בבראה בקהיר. הוא רשם מנגינות לטקסטים עבריים. שמענו ביצירה הדים למוסיקה עתיקה מימי הביניים, נוכרית ועם נימות יהודיות, משוחזרת תוך שימוש מוצלח בכלי הנשיפה. הבריטון ומקהלת הילדים נשמעו מלוטשים.

יצירה יפה היתה ה„מוסיקה הקאמרית לחתונה יהודית" ללהקה בת שמונה נגנים, מבוססת על ניגוני חתונה אופייניים, מאת אבנרה הייז.

הערב השלישי „מסורת וחדוש", בעריכת ובהנחיית אבנר בהט, הצליח באיזון ובמבחר שהושמע. חבל שמעטים בלבד באו לשמוע (אולי בגלל פתיחת חגיגות המימונה באותו הערב). התכנית הוקדשה לשירי פסח של העדות בעיבודיו המופתיים של יחזקאל בראון, לפיוטים של שלמה אבן גבירול, במסורת ובמוסיקה אמנותית ולפרקי תהלים למקהלה מאת המלחין היהודי האיטלקי סלומונה רוסי (מראשית המאה ה־17). הצטיינה מקהלת האיחוד בניצוח אבנר איתי בשירה מעולה, עם מיזוג קולות אידיאלי. דפנה זהבי היתה סולנית מצויינת בעיבוד הנאה של אברהם אמזלג לפיוט המרוקאי „שחי לאל יחידה".

פייטנים זמרים ורקדנים מיהודות מרוקו (יצחק אליהו עם קוביז וידידיו) ולהקת „בני תימן" מקרית אונו בהדרכת מנחם ארוסי ושלמה ימיני, עם דני כהן כסולן, כבשו את הלבבות בהופעתם הטבעית.

בקונצרט הסיום, בביצוע תזמורת ירושלים בניצוח גארי ברתיני, שמחנו לשוב ולשמוע את יצירתו התזמורתית החשובה של מרק קופיטמן „קול הזכרונות", שנשמעה באקוסטיקה המשובחת באולם הנרי קראון במלוא עוצמתה ופרטיה. יצירה זו, לפי שירו של שבזי „מי נשקני" בקולה של גילה בשארי, תבוצע על־ידי התזמורת בסיורה באירופה בחודש הבא.

הכנר מוטי שמיס, נגן ראשי בתזמורת, ניגן בהסעמה משכנעת ובצליל קולה ובהיר את המנגינה העברית של יוסף אחרון וניגון מתוך „בעל שם טוב" של בלוך. אלא שהתזמורת, משום מה, ליוותה ברשלנות ובחוסר תיאום עם הסולן, בייחוד בקטע של בלוך.

הסימפוניה הראשונה של מאהלר, שגם אותה עומדת התזמורת להשמיע בסיורה האירופי, נוגנה בברק משלהב ובמתח אינטנסיבי שגלש, מדי פעם, לאי שקט „מעצבן", מצב שגרם לכמה תקלות מצערות בנגינה סולנית. ברתיני הוכיח בביצוע את הבנתו האינטימית לכוונותיו הסבכיות של מאהלר. אולם נעדרו פיוט ומסר סיפורי. האבובן גיורגי האס בלט בנגינתו בקטעי הסולו.

רצוי היה לכלול ב„נגינות" גם יצירות מובחרות של מלחינים ישראליים שבוצעו בעונה החולפת, כמו למשל „חלום העיגולים" לבריטון, מקהלה וארבעה כלים, לפי טקסט של ר' נחמן מברצלאב, מאת יוסף טל, בן ה־75, בכיר מלחיני ישראל בימינו.

אגב, בתכנייה המודפסת נפלו כמה שיבושים מצערים בפרטים הביוגרפיים (בעברית).

על מארגני „נגינות" לשמור, תוך התייעצות עם גורמים מקצועיים מתאימים, על רמה מוסיקלית מכובדת ולהימנע מפרובינציאליות, בעוד מועד.

מהטה בפירנצה

מאת ישראל דליות

זובין מהטה המכהן זה כבר כמנהל מוסיקלי ומנצח ראשי של חגיגות „מאג'ו מוסיקאלה פיורנטינו" (פסטיבל „המוסיקה האביבי" בפירנצה), ובתוקף תפקידו זה ישמש גם כמנצח הקבוע של התזמורת הסימפונית של העיר האיטלקית. (זאת בנוסף לניהול המוסיקלי של הפילהרמונית של ניו־יורק והפילהרמונית הישראלית). קודמו בפירנצה היה המנצח האיטלקי ריקארדו מוטי, בן ה־45, מגדולי המנצחים בזמננו (ירש את אורמאנדי בפילדלפיה).

נגן הטרומבון הירושלמי בצלאל איתן (לשעבר הטרומבוניסט הראשון בתזמורת הסימפונית ירושלים) שהצטרף לתזמורת בפירנצה לפי בקשת מהטה, מספר במכתב כי בתחילת אפריל יצא מהטה עם התזמורת האיטלקית שלו לסיור קונצרטים בספרד ובפורטוגל (בתכניות – הסימפוניה התשיעית של ברוקנר, הקונצ'רטו לתזמורת של בארטוק, הרקוויאם של ורדי).

לאחר הסיור יחלו חגיגות המוסיקה בפירנצה, שבמסגרתן תבוצענה, בניצוח מהטה, יצירות כמו: „שירי גורה", למקהלה סולנים ותזמורת מאת שנברג, „טוסקה" מאת פוצ'יני, „המאייסטרזינגר" של ואגנר ושוב הרקוויאם של ורדי. כמו כן יופיעו, בניצוח על קונצרטים מיצירותיהם, המלחין האיטלקי ברייו והמלחין הפולני פנדרצקי.

פרסי האקדמיה

החוג לקולנוע באוניברסיטת ת"א מחלק פרסים לבוגריו

מאת אמיר רותם

הדגם האוסקרי יחזור על עצמו פעם נוספת, בערב חגיגי של החוג לקולנוע ולטלוויזיה באוניברסיטת תל־אביב. הטקס השנתי של חלוקת הפרס על שם גבי מוגרבי שייערך מחר בערב במוזיאון ת"א. שבעה סרטים קצרים שנעשו על ידי בוגרי החוג במהלך השנה האחרונה עמדו על הכף לשיפוטם של חמשת השופטים השנה. בראש צוות השיפוט, שראה את הסרטים ביום ראשון השבוע, עמד ד"ר יגאל משיח (מבקר הקולנוע של „דבר"). שאר חברי הוועדה הם דינה כרמן (מפיקה בטלוויזיה), יעקב גולדוואסר (במאי קולנוע – „מתחת לאף"), נורית שני (בעלת בתי הקולנוע „לב") ודני ורט (מבקר קולנוע). הפרסים המתעינים לזוכים הם: פרס ראשון של קרן מוגרבי בסך 2000 דולר (בש"ח כמובן), פרס שני (600 דולר) ופרס שלישי (200 דולר) מטעם אגודת ידידי החוג. כן יינתנו פרסים עבור התסריט והצילום (פרסי כסף) ותעודות הוקרה עבור פס הקול, עריכה, משחק והפקה.

שלושת הזוכים ייצגו את החוג לקולנוע בפסטיבל הבינלאומי לסרטי סטודנטים בראשית החודש הבא. לגבי שני הנציגים הנוספים של בית הספר, טרם נתקבלה ההחלטה (חבר השופטים נתבקש, על כל מקרה, לדרג את כל שבעת הסרטים).

כמה ממועמדי השנה אינם זרים למי שמתעניין בסרטים הקצרים במשך כל השנה. שלושה מתוכם זכו כבר לחשיפה ניכרת, זאת ברוח המודעות התופחת ליחסי ציבור. „מלו לטובה" בבימויו של אריק קפלון הגיע לחמישיה הסופית במועמדות לפרס האוסקר עבור סרט הסטודנטים הטוב. „סרט לילה" שביים בור הלר, חזר כזכור מפסטיבל אוברהאוזן עמוס פרסים והוקרן כבר פעמיים בפני אולמות מלאים במוזיאון תל אביב; „עד בלות", שביים אבי הומי הוקרן זה לא מכבר בטלוויזיה הישראלית; „בדיקה משפחתית", שביים ישראל הדר, הוקרן אף הוא במוזיאון וזכה בביקורים. שלושת הנותרים, אלמוניים יותר והם: „מנזר השתקנים", שכתב וביים איתי לבצברג על פי סיפור של עמוס עוז, „באמל – בשש" שביים איזו סלע ו„על כל הקופות" שכתבה, בימה וערכה אריאלה אברמוביץ'.

זוכה השנה שעברה היה אילן ברנע עבור סרטו „קירות עץ דקים". חרף התשואות שגרף לא הצליח ברנע להגשים את חלום הסרט הארוך הראשון עד היום. גם כבוד זה משהו.

אל תבכו את ה„האנגר" ביפו. אמנם בשלושת החודשים הקרובים ימלאו את המקום מנחם גולן וחברת ההפקות שלו. אולם כשיפקע חוזה השכירות יחזור למקום „בית ליסין" בהפקה חדשה. כך לפחות מקווים המנהלים החדשים צחי בקר ותום לוי.

ואפרופו, ניהול חדש. ל„מרתף העליון" של בית ליסין חוזר נחום לנגזם, מי שפתח את האולם. בנוסף לתכניות „המסורתיות" במקום כמו ערבי יחיד (ומאמצע חודש מאי, למשל, ערב יחיד מחודש למנחם עיני ולקראת סוף החודש זמרי בן־זאב בשירי תום לרר) יוערך במקום גם ערב ראיונות – „עד כאן" – בשיתוף עם „קול ישראל". הוא יוקלט בכל יום חמישי בערב וינחו אותו אנשי רדיו ותיקים כמו גבי גזית, שלום קיטל, יצחק רועה ושמעון שיפר. כל אחד בתורו.

אגב, הצגת „כולם היו בני חץ מנעמי או חופי שווייצריה" המועלית ב„בית ליסין" משנה קידומת בימים אלה: 300 הצגות. הצלחה גדולה. חלק מן השחקנים אמנם התחלפו במשך הזמן אבל לחדשים וגם לוותיקים תיערך חגיגה גדולה.

ורדה צימרמן

תקליטים/פופ

מאת אמיר רותם

טירוף שקט

„פריס 1919", ג'ון קייל. הפקה: כריס תומאס. הפצה „הד ארצי". k44239.

חדר מוצף אור. איור עדין של דוגמאות תורכיות על הטפט בצבעי חום אדמדם. ליד החלון יושב גבר, לבוש חליפה לבנה, הזיה לבנה, עניבה לבנה. הוא מביט בנו. יש משהו מוזר במבט שלו. אחר כך הוא קם לאט, נעמד מלוא קומתו, מיישר קמטים נעלמים במכנסיו. הוא נוטה מעט הצידה, מאבד שיווי משקל, ממשיך בנפילה, ידיו עדיין צמודות לגופו. הוא נוחת בקול הבטה עבום. המוסיקה מתחילה.

על מעטפת „פריס 1919" בכפר ג'ון קייל את סיפור המוסיקה שלו. בהירה, ברורה, מובנת – אלא שאז ישנו עיוות קל, איזו מוזרות קטנה. זו מתפשטת לאט, מערערת את בטחוננו. המלודיות נעימות, כמעט סוחפות. גיוון עצום, בנושאי הטקסטים, בעיבודים, באפשרויות של הקול הנפלא. אבל קייל אף פעם לא פשוט. „פריס 1919", תקליטו השני והאחרון עבור חברת „וורנר", הופיע לאחר ההצלחה המוגבלת של „אקדמיה בבצוקה", יצירה סימפונית שכתב וביצעה התזמורת הסימפונית המלכותית בניצוחו.

תקליט זה הוא מהטובים שהוציא קייל. יופיו מתמצה ביצירה המסכמת בו „אנטארקטיקה מתחילה כאן". העיבוד העשיר מביא לכאן גם תזמורת כלי מיתר וגם אקורדיון. קייל לוחש: „כוכבת קולנוע רגולה ופרנואידית/ ממשיכה לשבת בהדר מפוררת ומצובעת../ רואים אותה כל ערב בקולנוע.. כשהאריות יוצאים להלחם בקול החלול". קייל, אמן סיפורי האימה הגותית, מביא אותך להאזנה בעיניים קרועות. מוסיקאי נפלא שלא צועק את הכשרון שלו. זכר מהמם נכול חינהתים. בסורף עם הבעה של ילד. תענוג.

שדות ירוקים

„מאקאלה", קלאנאד. הפקה: סטיב ניי. pl 70894 תוצרת איסטרוניקס.

מויה ברנאן עם קול פעמונים שמנפיקים רק מצפון ללונדון, מוליכה גם את התקליט הזה, שפירוש שמו „הד". גולת הכותרת היא כמובן הדואט שלה עם בונו סולן U2, להקה אירית לא פחות, קשורה פחות למקורות. "In a lifetime" עם הסקסופון מספר אחד ברוק הבריטי ב־15 השנים האחרונות: מל קולינס ועם שילוב הקולות של מויה ובונו ימשוך הרבה מתעניינים חדשים ללהקה הזו. המאמץ בדרך כלל כדאי. „קלאנאד" החלו להיפתח לעולם הרוק לאחרונה באופן משמעותי יותר. ההסכם הגיע גם לבקתה המשפחתית בגווידור שליד דונגל.

צידו הראשון של התקליט מכיל כמה שירים יפים מאוד. הצד השני מעט מעייף לאוזניים אורבניות. כבר מהרמוניית הפתיחה של הרצועה הראשונה אנו נקראים לארץ קסומה. התקליט הראשון בארצנו המדברית ללהקה המשפחתית הוותיקה הזו, הנושאת בהסכמה תורשתית את משטחיה הירוקים של אירלנד.

צילום העטיפה, שחור לבן והולך היום טוב בשוק, יותר מרמז ל„הצעקה" של אדוארד מונק, צפוני אחר. מה סיכול היה לעצבן עמיתים שהתנפלו על התקליט הזה בשצף קצף, הוא אולי המאבק היחצ"ני למכור את התקליט במעטה מיסטיקה צפונית (בונו מצוטט מספר על חוויית המפגש המוסיקלי הראשון עם הלהקה בנסיעה במכונית: "כמעט וירדתי מהכביש והתרסקתי: חשבתי שזהו סוף העולם ואני בגן עדן."). אפשר אולי להרים גבה, אבל יש ב„קלאנאד" יותר ממשהו. בשעת בין ערבים, כשהאור הזוהר אלכסונית מבין חרכי התריסים כרוכך, מניחים את התקליט הזה על הפטיפון, מצמצמים את העיניים ומתגעגעים לנופים רחוקים וקודרים, בראשיתיים יותר, ראשוניים יותר. גווידור שליד דונגל, למשל, אי־שם באירלנד.

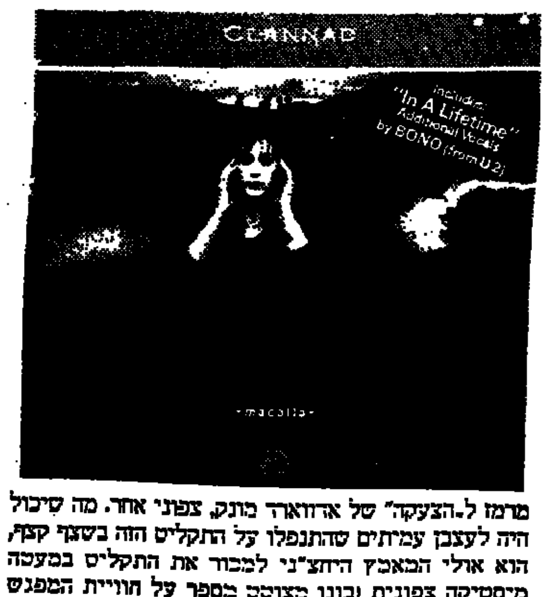

ראוי למאכל

„קניבלים צעירים ונאים". אנדי קוקס־גיטרה, רולנד גיפט־שירה, דיוויד סטיל – בס וקלידים. lonlp 16, תוצרת פונוקול.

קיקס וסטיל, בשרידי ה„ביט", אותה להקת „tone two" שהקפיצה רבים מאז 78', נותרו יחדיו בתקוה להרים הרכב שיתמודד עם מוסיקת הנשמה האהובה עליהם כה. לידיהם נפל בחור שחור וכריזמטי בשם רולנד גיפט – כשמו כן הוא – כשרון יוצא מן הכלל. הצירוף בין הקול העשיר של גיפט עם כושר ההמצאה, הדמיון והמוסיקליות של צמד יוצאי מרכז אנגליה זה, הוליד שלישית קניבלים המייצרים תוצרת ערובה להיך.
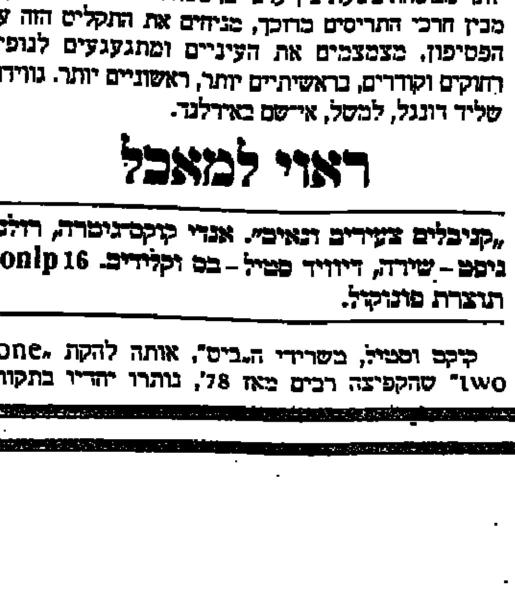
נושאי השירים של גיפט הם קשיי החיים בחברה הבריטית וכך גם נבחר אתר הצילומים של סרטון הוידאו של הלהקה: חצר אחורית שנראית לקוחה מהתפאורה של „סיפור הפרברים". מתוך סבך מדרגות החרום שרים לנו הקניבלים „ג'וני שוב הביתה", להיטם הראשון, תעודת היכרות מצויינת. מוצגת כאן יכולת ההפקה (חברי הלהקה מעורבים בהפקת רוב שיריהם), העיבוד והגישה מלאת הכבוד למוסיקה השחורה, לה היתה עדנה בשנות השמונים. ב„How funny love is" חוזר סטיל וקוקס לנגן הסקסופון המבוגר של ה„ביט" – סקסה. הביצוע המחודש ל„מוחות השדניים" עם סלסולי קולו של גיפט באמדויל (הנשמע שטוח על יד קולו מלא ההבעה של גיפט) – נפלא. כיף של תקליט.